

KOLENDAR

(Vestnik)

XXXI.

šolske Družbe sv. Cirila in Metoda

v Ljubljani

za navadno leto

1917.

Izdalo in založilo vodstvo.

Cena 1 K 20 v.

V Ljubljani.

Tisk „Narodne tiskarne“.

1916.

030024082

T. © 33.564

Leto 1917.

Je navadno in ima 365 dni (med temi 66 nedelj in praznikov);
začne se in konča se s ponedeljkom.

Začetek leta 1917.

Občno in drž. leto se začne novega leta dan, 1. prosinca.
Cerkveno leto se začne 1. adventno nedeljo.

Godovinsko število.

Zlato število	18	Rimsko število	15
Epakta ali lunino kazalo	VI	Nedeljska črka	G
Solnčni krog	22	Letni vladar: Jupiter.	

Letni časi.

Začetek pomladi 21. sušca. | Začetek jeseni 23. kimavca.
Začetek poletja 22. rožnika. | Začetek zime 22. grudna.

Znamenja za lunine premene.

Mlaj ☾ Prvi krajec ☽ Ščip ☽ Zadnji krajec ☾

Solnčni in lunini mraki leta 1917.

Leta 1917. bodo 4 solnčni in 3 lunini mraki, izmed katerih se bode v srednji Evropi videl le solnčni mrak dne 23. prosinca in lunin mrak dne 4. malega srpana in začetek luninega mraka 8. prosinca.

1. Lunin mrak dne 8. prosinca se prične ob 6:50, doseže višek ob 8:44 in neha ob 10:38

2. Solnčni mrak dne 23. prosinca se začne ob 6:43, doseže višek ob 8:28 in neha ob 10:13.

3. Luna se popolnoma zmrača dne 4. malega srpana; začetek mraka ob 8:52 zvečer, mrak je popoln ob 9:50 in neha ob 0:25 po polnoči

Cerkveni prepovedani časi.

Ženitve so prepovedane od 1. adventne nedelje do razglašenja Gospodovega in od pepelnice do bele nedelje.

Državni prepovedani časi.

Igre v gledališčih, javni plesi in bali so prepovedani: na veliki četrtek, veliki petek, veliko soboto, na Telovo in božični dan. — Druge veselice, n. pr. koncerti, besede, godbe i. dr. so prepovedane: zadnje tri dni velikega tedna in dne 24. grudna.

PROSINEC * JANUARIJ

Hrvatsko: Siečanj.

Češko: Leden.

☞ 31 dni. ☛

Luž.-srb.: Wulki różk.

Poljsko: Styczeń.

Malorus.: Сечень.

Bolgarsko: Януарий.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške.
1 Pon.	Novo leto. Obrez. Gsp.	
2 Tor.	Makarij, op.; Zlatan.	
3 Sred.	Genovefa, dev.; Slavimir.	
4 Čet.	Tit, šk.; Dobromir.	
5 Pet.	Telesfor, p. m.; Grozdana.	
6 Sob.	3 kralji ali razgl. G. Darin.	
12letni Jezus v templju. Luk. 2.		
7 Ned.	1. po razgl. G. Ime Jezus.	
8 Pon.	Severin, op.; Bogoljub. ☉	
9 Tor.	Julian m; Nikosava.	
10 Sred.	Pavel, pušč.; Dobroslav.	
11 Čet.	Higin, p. m.; Božidar, op.	
12 Pet.	Arkadij, m.; Bodigoj.	
13 Sob.	Veronika, d.; Bogomir.	
O ženitnini v Kani Gal. Iv. 2.		
14 Ned.	2. po razgl. G. Srečko Nol.sp.	
15 Pon.	Maver; Radoslav.	
16 Tor.	Marcel, p. Tmislava. ☾	
17 Sred.	Anton p.; Ratislav.	
18 Čet.	Sv. Petra stol v R.; Vera.	
19 Pet.	Kanut, kr.; Hranimir.	
20 Sob.	Fab. in Seb., m.; Živojin.	
Jezus ozdravil gobavega. Mat. 8.		
21 Ned.	3. po razgl. G. Agna; Janja.	
22 Pon.	Vinko, m.; Sviloj.	
23 Tor.	Zaroka M. D.; Voljica. ☿	
24 Sred.	Timotej, šk.; Milislava.	
25 Čet.	Izpreob. Pavla; Kosava.	
26 Pet.	Polikarp, šk. m.; Vsevlast.	
27 Sob.	Ivan Zlatoust; Dušana.	
O Gospodovi ladjici. Mat. 8.		
28 Ned.	4. po raz. Gosp Julijan, šk.	
29 Pon.	Fran Sal., šk.; Gorislava.	
30 Tor.	Martina, d.; Desislav. ☽	
31 Sred.	Peter Nol., sp.; Divna.	

Dan vzraste za 1 uro 1 min.

Dan je dolg 8 ur 26 min. do 9 ur 27 min.

SVEČAN ★ FEBRUARIJ

Hrvatsko: Veljača.

Poljsko: Luty.

Češko: Únor.

☞ 29 dni ☜

Malorus.: Лютий.

Luž.-srb.: Maly róžk.

Bolgarsko: Февруариј.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	
1 Čet.	Ignacij, šk.; Budimil.	Beleške. <hr style="width: 50%; margin: auto;"/>
2 Pet.	Svečnica. Dar G. Ljubom.	
3 Sob.	Blaž, šk.; Bojmir.	
O delavcih v vinogradu. Mat. 20.		
4 Ned.	7Onica. Andrej K.; Daroslav.	
5 Pon.	Agata, d. m.; Jagoda.	
6 Tor.	Doroteja d. m.; Zalimir.	
7 Sred.	Romuald, op.; Malina. ☉	
8 Čet.	Ivan Mat., sp.; Zvezdodrag.	
9 Pet.	Apolonija, d. m.; Blagoslava.	
10 Sob.	Šolastika, d.; Vojmil.	
Prilika o sejalcu in semenu. Luk. 8.		
11 Ned.	8Onica. Adolf, šk.; Dobrana.	
12 Pon.	Evlalija, m.; Žvonimir.	
13 Tor.	Jordan, šk.; Vrativoj.	
14 Sred.	Valentin, muč.; Cvetna.	
15 Čet.	Favstin in Jovita; Ljubos. ☾	
16 Pet.	Julijana, dev.; Strahomir.	
17 Sob.	Donat in tov.; Vesela	
Jezus ozdravil slepca. Luk. 18.		
18 Ned.	5Onica Simeon; Dobrana.	
19 Pon.	Julijan, sp.; Bratomil.	
20 Tor.	Pust. Elefterij; Dragovan.	
21 Sred.	† Pepelnica. Maksim. ☿	
22 Čet.	Stol sv. Pet. v A.; Gojслав.	
23 Pet.	Peter D., šk.; Čudomil.	
24 Sob.	Matija, ap.; Vladoj.	
Hudobni duh skušal Jezusa. Mat. 4.		
25 Ned.	1. postna. Valburga; Kraš.	
26 Pon.	Marg. Kort.; Nikna.	
27 Tor.	Leander, škof.; Inoslav.	
28 Sred.	† K v. Roman op.; Sodka. ♃	

Dan vzraste za 1 uro 28 min.

Dan je dolg 9 ur 29 min. do 10 ur 57 min.

SUŠEC * MARCIJ

Hrvatsko: Ožujak.

Češko: Březen.

Luč.-srb.: Naljetnik.

Poljsko: Marzec.

Malorus.: Марець.

Bolgarsko: Мартъ.

↔ 31 dni. ↔

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	
1 Čet.	Albin, šk.; Belin.	Beleške.
2 Pet.	† Kv. Simplicij, p.; Milena.	
3 Sob.	† Kv. Kunigunda; Mislav.	
Jezus se izpremenil na gori. Mat. 17.		
4 Ned.	2. post Kazimir; Sladoje.	
5 Pon.	Agapeta, m.; Danica.	
6 Tor.	Fridolin, op.; Zvezda.	
7 Šred.	Tomo Akv.; Kosana.	
8 Čet.	Ivan božji, sp.; Bodin. ☉	
9 Pet.	Frančiška R.; Danimir.	
10 Sob.	40 muč.; Stana.	
Jezus izgnal hudiča iz mutca. Luk. 11.		
11 Ned.	3. postna. Heraklij; Radoja.	
12 Pon.	Gregor I., papež; Božana.	
13 Tor.	Rozina, vd.; Svetovid.	
14 Šred.	Matilda, kraljica; Desimir.	
15 Čet.	Longin, m; Velislav.	
16 Pet.	Hilarij, m.; Ljubislava. ☾	
17 Sob.	Jedert, d.; Budimir.	
Jezus nasitil 5000 mož. Ivan 6.		
18 Ned.	4. postna. (sredp). Ciril šk.	
19 Pon.	Josip, ž. D. M.; Zlata.	
20 Tor.	Feliks in tov.; Vlada.	
21 Šred.	Benedikt, opat; Tuga.	
22 Čet.	Benvenut, šk.; Slavo.	
23 Pet.	Viktorin, m.; Dražislav. ☿	
24 Sob.	Gabrijel, v. a.; Družiljub.	
Judje hoteli Jezusa kamenjati. Iv. 8.		
25 Ned.	5. post. (tiha). Oznan. M. D.	
26 Pon.	Emanuel, m; Srdan.	
27 Tor.	Rupert, šk.; Stanimir.	
28 Šred.	Ivan Kap., sp.; Uma.	
29 Čet.	Ciril, šk.; Branivoj.	
30 Pet.	Marija 7 žal; Pribislav. ♃	
31 Sob.	Modest, šk.; Mojmir.	

Dan vzraste za 1 uro 47 min.

Dan je dolg 11 ur 0 min. do 12 ur 47 min.

✦ **MALI TRAVEN * APRIL** ✦

Hrvatsko: Travanj.

Poljsko: Kwiecień.

Češko: Duben.   ↯ 30 dni.   ↷

Malorus.: Свѣтень.

Luž.-srb.: Jutrownik.

Bolgarsko: Априль.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške.
Jezusov prihod v Jeruzalem. Mat. 21.		<hr/> Beleške. <hr/>
1 Ned.	6. post. (cvet) Hugon, šk.	
2 Pon.	Fran. Pavl.; Gojmir.	
3 Tor.	Abundij, škof; Žarko.	
4 Šred.	Izidor, škof; Dušica.	
5 Čet.	+ Vel. čet. Vinko; Dabiživ.	
6 Pet.	+ Vel. pet. Sikst, p.; Čudna.	
7 Sob.	+ Vel. sob. Herman; Rad. ☉	
Jezus vstal od smrti. Marko 16.		
8 Ned.	Velika noč. Vstaj. Gosp.	
9 Pon.	Vel. poned. Marija Kleofova	
10 Tor.	Ezekijel, p.; Srčanica.	
11 Šred.	Lev I, pap.; Rada.	
12 Čet.	Zenon, šk.; Ljubomir.	
13 Pet.	Hermenegild, m.; Sveslav.	
14 Sob.	Justin, m.; Jelača. ☾	
Jez. se prikazal pri zaprtih vratih. Iv. 20.		
15 Ned.	1. povelik (bela). Helena, kr.	
16 Pon.	Turibij, šk.; Božislava.	
17 Tor.	Rudolf, m.; Radojca.	
18 Šred.	Apolonij, m.; Gradislava.	
19 Čet.	Lev IX., p.; Tihorad.	
20 Pet.	Marcelin, šk.; Dragislav.	
21 Sob.	Anzelm, šk.; Dragomira. ☿	
Jezus, dobri pastir. Iv. 10.		
22 Ned.	2. povelik. Soter in Kaj.	
23 Pon.	Vojteh, m. šk.; Dragislav.	
24 Tor.	Jurij, m.; Jurislav.	
25 Šred.	Varstvo sv. Jos.; Marko, ev.	
26 Čet.	Klet, p.; Sekana.	
27 Pet.	Peregrin, duh.; Raduna.	
28 Sob.	Pavel kriški; Slavica.	
Jez. napovedal svoj odhod. Iv. 16.		
29 Ned.	3. povelik. Peter, m. ☽	
30 Pon.	Katarina S., d.; Samorad.	

- Dan vzraste za 1 uro 37 min.

Dan je dolg 12 ur 50 min. do 14 ur 27 min.

VELIKI TRAVEN ★ MAJ

Hrvatsko: Svibanj.

Češko: Květen.

Luž.-srb.: Róžovnik.

Poljsko: Maj.

Malorus.: Травень.

Bolgarsko: Май.

☞ 31 dni. ☞

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške.
1 Tor.	Filip in Jakob. ap.; Žiga.	
2 Sred.	Atanazij, škof; Živana.	
3 Čet.	Najd. sv. križa; Solnčarica.	
4 Pet.	Florijan, m.; Cvetko.	
5 Sob.	Pij V., p.; Desirad.	
Jezus obljubil sv. Duha. Ivan 16.		
6 Ned.	4. povelik. Ivan Ev. p. I. vr.	
7 Pon.	Stanislav, šk. m.; Ognj. ☞	
8 Tor.	Prik. sv. Mihaela; Budislav.	
9 Sred.	Gregor Nac., šk., Prvinica.	
10 Čet.	Antonin, šk.; Dvorna.	
11 Pet.	Mamert, šk.; Ljerka.	
12 Sob.	Pankracij, m.; Stojmir.	
Jezus učil o molitvi. Ivan 16.		
13 Ned.	5. povelik. Servacij, škot.	
14 Pon.	Bonifacij; Svetolik. ☾	
15 Tor.	Zofija, m.; Jaromira. } Križovo	
16 Sred.	Ivan Nep., m.; Mlad. } ☾	
17 Čet.	Krist. vnebohod. Paskal, sp.	
18 Pet.	Feliks, sp.; Mladica.	
19 Sob.	Celestin; Vitoslava.	
Jez. govoril o pričanju sv. Duha. Iv. 15.		
20 Ned.	6. povelik. Bernard, sp.	
21 Pon.	Srečko Kant. sp. Jelina. ☞	
22 Tor.	Julija, d.; Boža.	
23 Sred.	Deziderij, šk.; Milorad.	
24 Čet.	Marija dev., p. kr; Cveta.	
25 Pet.	Urban, p.; Nosimir.	
26 Sob.	† Filip Nerij, sp.; Dragica.	
Jezus gov. o sv. Duhu in ljub. Iv. 14.		
27 Ned.	Binkošti. Duhovo.	
28 Pon.	Bink. poned. Avguštin šk.	
29 Tor.	Maksim, šk.; Dana. ☽	
30 Sred.	† K v. Ferdinand kr.; Milica.	
31 Čet.	Angela, d.; Bojслав.	

Dan vزرaste za 1 uro 15 min.

Dan je dolg 14 ur 31 min. do 15 ur 40 min.

Hrvatsko: Lipanj.

Poljsko: Czerwiec.

Češko: Červen. ☞ 30 dni. ☜

Malorus: Червень.

Luž.-srb: Smažnik.

Bolgarsko: Юний.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške.	
1 Pet.	† K v. Juvencij, m.; Radovan		
2 Sob.	† K v. Marcellin, m.; Velimir.		
Meni je dana vsa oblast. Mat. 28.			
3 Ned.	1. pobink. Sv. Trojica.		
4 Pon.	Fran Kar., sp.; Dika.		
5 Tor.	Bonifacij, šk.; Dobromil. ☉		
6 Sred.	Norbert škof; Milutin.		
7 Čet.	Telovo. Robert; Bogomil.		
8 Pet.	Medard, šk.; Višeslav.		
9 Sob.	Prim. in Fel., m.; Kalina.		
Prilika o veliki večerji. Luk. 14.			
10 Ned.	2. pobink. Marjeta; Dostana.		
11 Pon.	Barnaba, ap.; Rusmir.		
12 Tor.	Ivan Fak., sp.; Hrvoje. ☾		
13 Sred.	Anton Padov.; Zorica.		
14 Čet.	Bazilij, šk.; Zlatana.		
15 Pet.	Srce Jez. Vid, m.; Vidoslav.		
16 Sob.	Fran Reg., sp.; Dragimir.		
Prilika o izgubljeni ovci. Luk. 15.			
17 Ned.	3. pobink. Adolf; Tratomir.		
18 Pon.	Feliks in Fort., m.; Bodin.		
19 Tor.	Julijana F.; Volkosava. ☽		
20 Sred.	Silverij, pap.; Milava.		
21 Čet.	Alojzij, sp.; Vekoslav.		
22 Pet.	Ahacij, m.; Miloš.		
23 Sob.	Cenon, sp.; Gostimir.		
O velikem ribjem lovu. Luk. 5.			
24 Ned.	4. pobink. Ivan Krst. Kres.		
25 Pon.	Viljem op.; Grlica.		
26 Tor.	Ivan in Pavel, m.; Hrana.		
27 Sred.	Hema; Ladislav, muč. ☽		
28 Čet.	† Lev II., p.; Zorana.		
29 Pet.	Peter in Pav., ap. Peroslav.		
30 Sob.	Sp. sv. Pav.; Pavlimir.		

Dan vzraste do dne 22. za 17 min. in se zopet skrči do konca meseca za 4 min.

Dan je dolg 15 ur 48 min. do 16 ur 01 m.

MALI SRPAN * JULIJ

Hrvatsko: Sranj.

Češko: Červenec. ☞ 31 dni. ☜

Luž.-srb.: Pražnik.

Poljsko: Lipiec.

Malorus.: Липець.

Bolgarsko: Июль.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške.
O farizejski pravičnosti. Mat. 5.		
1 Ned.	5. pobink. Teobald; Bogosl.	
2 Pon.	Obisk. M. D.; Dragonama.	
3 Tor.	Helijodor, šk.; Nada.	
4 Sred.	Urh, škof; Belizar. ☉	
5 Čet.	Ciril in Metod , šk., slov. ap.	
6 Pet.	Izaija, pr; Domogoj.	
7 Sob.	Vilibald, šk.; Negoda.	
Jezus nasitil 4000 mož. Mark. 8.		
8 Ned.	6. pobink. Elizabeta, kr.	
9 Pon.	Anatolija, d.; Hvalimir.	
10 Tor.	Amalija, d.; Ljubica.	
11 Sred.	Pij I., papež; Medo. ☾	
12 Čet.	Mohor in Fort.; Draguška	
13 Pet.	Marjeta, d. m.; Dragan.	
14 Sob.	Bonaventura, šk.; Svobodin.	
O lažnjivih prerokih. Mat. 7.		
15 Ned.	7. pobink. Henrik I., ces.	
16 Pon.	Dev. Marija Karm.; Bogdan.	
17 Tor.	Aleksij, sp.; Držislav.	
18 Sred.	Kamil L. sp; Miroslav.	
19 Čet.	Vfinko Pavl.; Radoš. ☉	
20 Pet.	Marjeta, d. m.; Česlav, sp.	
21 Sob.	Danijel, pr.; Olga.	
O krivičnem hišniku. Luk. 16.		
22 Ned.	8. pobink. Marija M.; Prib.	
23 Pon.	Apolinar, šk.; Brana.	
24 Tor.	Kristina, d. m.; Ratimir.	
25 Sred.	Jakob, apost.; Boljedrag.	
26 Čet.	Ana; Jana.	
27 Pet.	Pantaleon, m.; Dušan. ☽	
28 Sob.	Inocencij, p.; Svetomir.	
Jezus plakal nad Jeruz. Luk. 19.		
29 Ned.	9. pobink. Marta; Dobrila.	
30 Pon.	Abdon in Sen.; Vitadrag.	
31 Tor.	Ignacij Loj., sp.; Jelenica.	

Dan se skrči za 55 min.

Dan je dolg 16 ur 1 min. do 15 ur 6 min.

* **VELIKI SRPAN * AVGUST** *

Hrvatsko: Kolovoz.

Poljsko: Sierpień.

Češko: Srpen. ↔ 31 dni. ↔

Malorus.: Серпень.

Luž.-srb.: Žnjeć.

Bolgarsko: Августъ.

Dnevi	Godovi in nedeljski evanglij	Beleške.
1 Sred.	Vezi Petra, ap.; Dedomir.	<hr/> <p align="center">Beleške.</p> <hr/>
2 Čet.	Porc.; Alfonz; Bojan.	
3 Pet.	Najdba sv. Štef.; Mirača. ☉	
4 Sob.	Dominek, sp.; Ljubačica.	
O farizeju in cestninarju. Luk. 18.		
5 Ned.	10. pobink. Marija D. Snež.	
6 Pon.	Izpreobraž. Gosp.; Vlastic.	
7 Tor.	Kajetan, sp.; Vidojka.	
8 Sred.	Cirijak in tov. m.; Godeslav.	
9 Čet.	Roman, m.; Našemir. ☾	
10 Pet.	Lovrenc, m.; Jurica.	
11 Sob.	Tiburcij, m.; Bolemir.	
Jezus ozdravil gluho. Mark. 7.		
12 Ned.	11. pobink. Klara; Dobrogost.	
13 Pon.	Hipolit in Kas. m.; Davola.	
14 Tor.	† Evzebij, sp.; Dobrina.	
15 Sred.	Vel. gosp. Vn. M. D.	
16 Čet.	Rok, sp.; Nemira.	
17 Pet.	Liberat; Radigoj. ☽	
18 Sob.	Joahim; Branislava.	
O usmiljenem Samaritanu. Luk. 10.		
19 Ned.	12. pobink. Ludovik Tol.	
20 Pon.	Štefan, kr.; Žarka.	
21 Tor.	Iv. Frančiška, v.; Mirjana.	
22 Sred.	Timotej m.; Ostrivoj	
23 Čet.	Filip Ben.; Bogovoljka.	
24 Pet.	Jernej, ap.; Borivoj.	
25 Sob.	Ludovik, sp.; Dragorad. ☽	
Jezus ozdravil 10 gobavih. Luk. 17.		
26 Ned.	13. pobink. Cefirin; Perun.	
27 Pon.	Josip K., sp.; Liubidrag.	
28 Tor.	Avguštin, šk.; Milogaj.	
29 Sred.	Obglavlj. Ivana Kr.	
30 Čet.	Roža Lim., d.; Milka.	
31 Pet.	Rajko, sp.; Mildrag.	

Dan se skrči za 1 uro 34 min.

Dan je dolg 15 ur 3 min. do 13 ur 29 min.

KIMAVEC * SEPTEMBER

Hrvatsko: Rujan.

Poljsko: Wrzesień.

Češko: Září. ☞ 30 dni. ☜

Malorus.: Вересень.

Luž.-srb.: Požnjeńc.

Bolgarsko: Септември.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške.
1 Sob.	Egid, op.; Mladin. ☞	
O božji previdnosti. Mat. 6.		
2 Ned.	14. pobink. Miljena.	
3 Pon.	Evfemija in tov. m.; Lepa.	
4 Tor.	Rozalija, d.; Nedamisel.	
5 Sred.	Lovrenc Just, šk; Nedeljka.	
6 Čet.	Hermogen, m.; Radonica.	
7 Pet.	Bronislava, n.; Mrena.	
8 Sob	Mala gospojnica. R.M.D. ☞	
Jez. obudil mladeniča v Najmu. Luk. 7.		
9 Ned.	15. pobink. Korbinijan, šk.	
10 Pon.	Nikolaj Tol., sp.; Rakita.	
11 Tor.	Prot in Hijacint; Slaven.	
12 Sred.	Ime Marija; Večedrag.	
13 Čet.	Virgilij, m.; Zremil.	
14 Pet.	Poviš. sv. križa. Znanoslav.	
15 Sob.	Marija 7 žal.; Svegoj.	
Jez. ozdravil vodeničnega. Luk. 14.		
16 Ned.	16. pobink. Ljudmila, vd. ☞	
17 Pon.	Lambert, šk., m.; Prvan.	
18 Tor.	Tomo Vil.; Sokolica.	
19 Sred.	† K v Januvarij, m.; Vitodr.	
20 Čet.	Evstahij, m.; Morana.	
21 Pet.	† K v. Matej, ap.; Blagoslav.	
22 Sob.	† K v. Mavricij m; Celimir.	
O največji zapovedi. Mat. 22.		
23 Ned.	17. pobink. Tekla, d. m.	
24 Pon.	Marija D. reš. uj.; Sadivoj, D	
25 Tor.	Kleofa, sp.; Uroš.	
26 Sred.	Justina, muč.; Stojzlava.	
27 Čet.	Kozma in D.; Radomira.	
28 Pet.	Venčeslav, kr.; Vidica.	
29 Sob.	Mihael, v. a.; Stojan.	
Jezus ozdravil mrtvoudnega. Mat. 9.		
30 Ned.	18. pobink. Jeronim, c. uč.	

Dan se skrči za 1 uro 38 min.

Dan je dolg 13 ur 25 min. do 11 ur 47 min.

VINOTOK ★ OKTOBER

Hrvatsko: Listopad.

Poljsko: Październik

Češko: Říjen 31 dni.

Malorus.: Жолшень.

Luž.-srb.: Winowc.

Bolgarsko: Октомвриј.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške.	
1 Pon.	Remigij, šk.; Semislava.		
2 Tor.	Angeli var.; Miran.		
3 Sred.	Kandid m.; Vitomir.		
4 Čet.	Fran Ser.; Tegodrag.		
5 Pet.	Placid in t, m; Dumnuka.		
6 Sob.	Brunon, sp.; Brunoslav.		
Prilika o kralj. ženitnini. Mat. 22.			
7 Ned.	19. pobink. Rožnoven. ☾		
8 Pon.	Brigita, vd.; Dragosta.		
9 Tor.	Dionizij, šk. m.; Svetina.		
10 Sred.	Fran Borg, sp.; Stremil.		
11 Čet.	Nikazij, šk.; Negoslava.		
12 Pet.	Maksimilijan; Drugislav.		
13 Sob.	Edvard, kr.; Rosica.		
Jezus ozdravil kraljičevega sina. Iv. 4.			
14 Ned.	20. pob Kalist; Sestrena.		
15 Pon.	Terezija, dev.; Radislav.		
16 Tor.	Gal, op.; Vlena. ☽		
17 Sred.	Jadviga, kr.; Mira.		
18 Čet.	Luka, ev.; Travica.		
19 Pet.	Peter Alk., sp; Stojgoj.		
20 Sob.	Ivan Kanc, sp.; Raša.		
Prilika o kraljevem obračunu. Mat. 18.			
21 Ned.	21. pobink. Uršula, d.		
22 Pon.	Kordula, d. m. Zorislav.		
23 Tor.	Ivan Kap. sp.; Živka. ☽		
24 Sred.	Rafael, v. a.; Blagota.		
25 Čet.	Krisant, m.; Zlatija.		
26 Pet.	Evarist, p m; Vranica.		
27 Sob.	Frumencij, šk.; Srebra.		
Dajte ces., kar je cesarjevega. Mat. 22.			
28 Ned.	22. pobink. Simon in Juda.		
29 Pon.	Narcis, šk.; Gradimir.		
30 Tor.	Klavdij, m.; Vladika. ☽		
31 Sred.	† Volbenk, Srečko.		

Dan se skrči za 1 uro 42 min.

Dan je dolg 11 ur 43 min. do 10 ur 01 min.

LISTOPAD * NOVEMBER

Hrvatsko: Studeni.

Poljsko: Listopad.

Češko: Listopad. ☞ 30 dni. ☜

Malorus.: Листопадъ.

Luž.-srb.: Nazymnik.

Bolgarsko: Ноември.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške.
1 Čet.	Vsi svetniki. Ljubomil.	
2 Pet.	Verne duše. Just; Zdanila.	
3 Sob.	Viktorin, šk.; Bogomil.	
Jezus obudil Jairovo hčer. Mat. 9.		
4 Ned.	23. pob. Karol Bor.; Drag.	
5 Pon.	Caharija; Savina.	
6 Tor.	Lenart, op.; Ratislav. ☾	
7 Šred.	Prosdocim, šk; Zdenka.	
8 Čet.	Bogomir, šk.; Nežir.	
9 Pet.	Božidar, m.; Sebislav.	
10 Sob.	Andrej Av., sp.; Golobica.	
O dobrem semenu. Mat. 24.		
11 Ned.	24. pobink. Martin, šk.	
12 Pon.	Martin, p. m.; Davorin.	
13 Tor.	Stanislav K., sp.; Nevenka.	
14 Šred.	Serapijon, m.; Borislava. ☿	
15 Čet.	Leopold, vojv.; Volčica.	
16 Pet.	Edmund, šk.; Veligoj.	
17 Sob.	Gregor, šk.; Ljubava.	
O gorčičnem zinu. Mat. 13.		
18 Ned.	25. pobink. Odon, op.; Oliv.	
19 Pon.	Elizabeta, kr.; Jelisava.	
20 Tor.	Feliks Val., sp.; Vladiboj.	
21 Šred.	Darov. M. D.; Grmislav. ☽	
22 Čet.	Cecilija, d. m.; Jezdimir.	
23 Pet.	Klemen, p. m.; Ravijola.	
24 Sob.	Ivan kriški, sp.; Jeca.	
O grozoti razdejanja. Mat. 24.		
25 Ned.	26. pobink. Katarina, d. m.	
26 Pon.	Silvester, op.; Zdedrag.	
27 Tor.	Virgil, šk; Vedrana.	
28 Šred.	Sosten, m.; Lelija. ☼	
29 Čet.	Saturnin; Skoromir.	
30 Pet.	Andrej, ap.; Hrabroslav.	

Dan se skrči za 1 uro 16 min.

Dan je dolg 9 ur 57 min. do 8 ur 41 min.

GRUDEN * DECEMBER

Hrvatsko: Prosinac.

Poljsko: Grudzień.

Češko: Prosinec. ☾ 31 dni. ☽ Malorus.: Грудень.

Luž.-srb.: Hodownik.

Bolgarsko: Декември.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške.
1 Sob.	Eligij, šk.; Rajka. O poslednji sodbi. Luk. 21.	
2 Ned.	1. adv. Bibijana; Tihomir.	
3 Pon.	Fran Ks., sp.; Drago.	
4 Tor.	Barbara, d. m.; Velika.	
5 Sred.	Sava, op.; Stojana.	
6 Čet.	Nikolaj, šk.; Vladovita. ☾	
7 Pet.	† Ambrož, šk.; Veselin.	
8 Sob.	Brzm. sp. M. D. Mojslav. Ivan Krstnik v ječi. Mat. 11.	
9 Ned.	2. adv. Peter For.; Savica.	
10 Pon.	Melhijad, p. m.; Dražič.	
11 Tor.	Damaz, p.; Gojica.	
12 Sred.	Sinezij, m.; Široslav.	
13 Čet.	Lucija, d. m.; Vitača.	
14 Pet.	Spiridijon, šk.; Vojmir. ☽	
15 Sob.	Kristina, d.; Cvetana. Ivan Krstnik pričeval o Kristu. Iv. 1.	
16 Ned.	3. adv. Evzebij; Jaronega.	
17 Pon.	Lazar, šk.; Stroislav.	
18 Tor.	Gracijan, šk.; Ljubonega.	
19 Sred.	† K. v. Nemezij m.; Uglješa.	
20 Čet.	Liberat, m.; Boživoj.	
21 Pet.	† K. v. Tomo; Tomislav. ☽	
22 Sob.	† K. v. Cenon, m.; Zvezdana Ivan Krst poklican v prorok. Luk. 3.	
23 Ned.	4. adv. Viktorija; Ozrislav.	
24 Pon.	† Adam in Eva; Dunja.	
25 Tor.	Božič. Rojstvo Gosp.	
26 Sred.	Štefan, muč.; Zlatka.	
27 Čet.	Ivan ev., ap.; Pelislav.	
28 Pet.	Ned. otročiči; Zorica. ☽	
29 Sob.	Tomo, šk.; Vrhoslav. Simeon in Ana v templju. Luk. 2.	
30 Ned.	Ned. pred n. letom. David.	
31 Pon.	Silvester, p.; Blažena.	

Dan se skrči do dne 22. za 20 minut in zopet vzraste
do konca meseca za 5 min.

Dan je dolg 8 ur 40 min. do 8 ur 25 min.

Petindvajsetletnica Ciril Metodovih podružnic.

Leta 1917.

bodo slavile jubilej naslednje podružnice:

- Kranjska: Črnomelj, ženska.
Idrija, ženska.
Kranj, ženska.
Ljubljana, mestna, ženska.
" šentjak. trnovska, ženska.
Logatec, ženska.
Radovljica.
Zagorje ob Savi.
- Štajerska: Ljutomer in okolica.
Ormoški okraj, ženska.
Slovenska Bistrica.
Trbovlje in okolica.
- Primorska: Ajdovščina in okolica, ženska.
Dornberg.
Sežana in okolica, ženska.
Tolmin, ženska.

Navedenim podružnicam je bilo ustanovno leto 1892.

Poštne določbe.

(Veljavno od 1. oktobra 1916.)

I. Navadne pisemske poštne pošiljke brez označene vrednosti.

A. Frankovana predaja.

1. Pisma:

za pismo do 20 gr	15 v
za vsakih nadaljnjih 20 gr	05 „

2. Poštne dopisnice (Navadne dopisnice):

a) za poštno dopisnico izdano od poštne uprave z vtisnjenimi poštnimi vrednostnicami.	08 „
b) sicer (poštne dopisnice brez uradno vtisnjenih poštних vrednostnic)	10 „

3. Tiskovine:

a) za nenujne za vsakih 50 gr	03 „
b) za nujno odpremo brez razlike teže povišek za	02 „

Pristojbinski povišek se mora plačati s posebej za to izdano nujnostno znamko. Te so po dva in pet vinarjev. Z nujnostnimi znamkami po 5 vin. se plača navadna pristojbina in povišek za tiskovinske pošiljke do 50 gr. Za plačevanje drugih pristojbin se nujnostne znamke ne morejo rabiti.

4. Poslovni papirji:

za vsakih 50 gr.	05 v
najmanj pa	25 „

5. Blagovni vzorci:

za vsakih 50 gr	05 „
najmanj pa	10 „

6. Mešane pošiljke: (iz tiskovin, poslovnih papirjev ali blagovnih vzorcev zložene pošiljke) za vsakih 50 gr . . . . . 05 „
toda najmanj 10 vin., če obstoja pošiljka iz tiskovin in blagovnih vzorcev in najmanj 25 v, če vsebuje tudi poslovne papirje.

B. Delno frankovanje: nefrankovana predaja.

1. Nujne tiskovine se morajo predajati popolnoma frankovane, ker drugače nimajo pravice do nujne odpreme.
2. Nenujne tiskovine, poslovni papirji, blagovni vzorci in mešane pošiljke se morajo predajati vsaj deloma frankovano.
3. Pisma in poštna dopisnice se smejo predajati tudi popolnoma nefrankovano. — Nefrankovane ali deloma frankovane pisemske poštna pošiljke se obremenjajo z **dvojnimi** zneskom, ki manjka do pristojbine za popolnoma frankovano pošiljko; ako ta dvojni znesek ni deljiv s 5, se zaokroži na bližnje višje število, ki je deljivo s 5.

II. Zavitki.

A. Frankovana predaja.

1. Zavitki brez označene vrednosti:
Za take je treba plačati pristojbino za težo:
  - a) navadna pristojbina za težo v tuzemskem prometu

do 1 kg	60 v
„ 5 „	80 „
„ 10 „	200 „
„ 15 „	300 „
„ 20 „	400 „
  - v prometu z Ogrsko in Bosno-Hercegovino

do 5 kg	80 v
„ 10 „	200 „
„ 15 „	300 „
„ 29 „	400 „
  - b) znižana pristojbina za težo:
v prometu med kraji z večjim številom prebivalstva ko 30.000 (glavni kraji) in onimi kraji, ki leže v ugodnostnem okrožju okoli njih (zunanji kraji), se zniža pristojbina za težo pri zavitkih do 5 kg na 60 v.
Polumer ugodnostnega okrožja znaša:
    - aa) za glavne kraje z večjim številom prebivalstva ko 100.000 . . . . . 50 km
    - bb) za druge glavne kraje . . . . . 25 „Znižana pristojbina velja pri glavnih krajih tudi za promet v poštne kraje, med tem in zunanjim okrajem in v zunanjem okraju glavnega kraja. Za medsebojni promet zunanjih krajev glavnega kraja pa ne velja.
Kraje, ki prihajajo tu v poštev, objavi posebej poštna uprava.
- c) Zvišana pristojbina za težo:
Pri takozvanem razsežnem zavitku se zviša pristojbina za teže vedno za polovico.

2. Zavitki z označeno vrednostjo:
 za take se pobira razven pristojbine za težo kakor pod
 1. vrednostna pristojbina. Ta znaša:
 za vsakih 300 K napovedane vrednosti ali začeti del od
 tega v tuzemskem prometu . . . . . 05 v
 najmanj pa . . . . . 10 „
 v prometu z Ogrsko, Bosno-Hercegovino in Nem-
 čijo . . . . . 10 „

B. Ne frankovana predaja.

V tuzemskem prometu se smejo predajati zavitki tudi ne-
 frankovani, v kolikor to ni izključeno za posebne vrste zavitkov;
 nefrankovan zavitek se obremenja s pristojbino kakor za enak fran-
 kovani zavitek in s poviškom 20 v.

K prometu z Ogrsko, Bosno-Hercegovino in Nemčijo ne-
 frankovana predaja ni dovoljena.

III. Vrednostna pisma.

1. Zaprto predana vrednostna pisma ;
 za take je treba plačati:
 a) pristojbino, kakor za vknjiženo pismo enake teže in
 b) vrednostno pristojbino :
 za vsakih 300 K označene vrednosti ali začeti del od
 od tega v tuzemskem prometu 5 v,
 v prometu z Ogrsko, Bosno-Hercegovino in Nem-
 čijo 10 vin.
 Skupna pristojbina za vrednostno pismo znaša naj-
 manj 60 vin.
2. Odprto predana vrednostna pisma (le v tuzemskem pro-
 metu in za neuradna vrednostna pisma);
 za te je treba plačati:
 a) pristojbino, kakor za zaprto predano vrednostno pismo
 (kakor pod 1) in
 b) povišek k vrednostni pristojbini v znesku 10 vinarjev
 za vsakih 1200 K označene vrednosti ali začeti del
 od tega.

Zaprta kakor tudi odprta vrednostna pisma se morajo pre-
 dajati frankovana.

IV. Poštne nakaznice.

1. Navadne poštne nakaznice:
 za take se mora plačati :
 v tuzemskem prometu in v prometu z Ogrsko in Bosno-
 Hercegovino (v prometu z Nemčijo.)
 a) Osnovna (temeljna) pristojbina 15 v za vsako poštno
 nakaznico in
 b) vrednostna pristojbina 5 v za vsakih 50 K ali začeti
 del od tega (vrednostna pristojbina.)

2. Brzjavne poštna nakaznice:
za take se pobira:
- pristojbina kakor za navadne poštna nakaznice (kakor pod 1),
  - brzjavna pristojbina,
  - pristojbina za nujno dostavljanje kakor pri pisemskih pošiljkah — (ako ni poštna nakaznica naslovljena poštno ležeče).
- Vse poštna nakaznice se morajo predajati frankovane.

V. Povzetje na vknjižene pisemske pošiljke, na vrednostna pisma in zavitke.

- Pristojbine pri predaji:
  - pristojbina za pošiljke kakor za enako pošiljatev brez povzetja, (Zavitki proti povzetju se ne smejo predajati nefrankovani.)
  - predložilna pristojbina (ki jo je treba plačati vedno pri predaji) 10 v.
- Pristojbine za slučaj, da se povzetje reši:
Za odpošiljanje povzetega zneska se zaračuna navadna poštno-nakaznična pristojbina; ta se odtegne od povzetega zneska.

VI. Postranske pristojbine pri oddaji.

- pri navadnem dostavljanju se pobira:
  - za vrednostno pismo z označeno vrednostjo do 1000 K . . . . . 10 v
čez 1000 K se zviša ta pristojbina za . . . . . 10 „
za vsakih 1000 K ali začetni del od tega
  - za zavitek brez označene vrednosti ali z označeno vrednostjo do 1000 K . . . . . 20 „
pri večji označeni vrednosti kakor 1000 K se zviša ta pristojbina za . . . . . 10 „
za vsakih 1000 K ali začetni del od tega;
  - za znesek poštna nakaznice ali plačilne nakaznice do 10 K . . . . . 05 „
čez 10 K . . . . . 10 „
čez 1000 K se zviša ta pristojbina za . . . . . 10 „
za vsakih 1000 K ali začetni del od tega;
  - za naznanilo vrednostnih pisem in zavitkov potom prejemnega obvestila . . . . . 05 „
za vsako pismo ali vsak zavitek.
- za shrambo v dviganje pridržanih pošiljk:
  - ako obsega pridržek navadne in vknjižene pisemske pošiljke ter vrednostna pisma ali le eno ali dve vrsti od teh, pristojbina za pisemski predal in sicer, če zaklepna predala ni, mesečno . . . . . 2 K
za navaden zaklepni predal . . . . . 3 „
za večji predal . . . . . 4 „

- b) ako obsega pridržek pošne in plačilne nakaznice ali le eno vrsto od teh, pristojbina za denarni predal, in sicer mesečno . . . . . 5 „
- c) ako obsega pridržek zavitke;
  - aa) predalna pristojbina za zavitke mesečno . . . 5 „
  - bb) pristojbina za kos mesečno 5 vinarjev in sicer v krajih, kjer se zavitki dostavljajo brez ozira na njih težo, za vsak zavitek, v drugih krajih pa samo za one zavitke, ki bi se brez pridržka za dviganje morali dostavljati.

Prejemniki v okraju selskega pismonoše ali v okrožju pošne nabiralnice, ki so si pridržali dviganje zavitkov, ne plačajo niti predalne pristojbine za zavitke niti pristojbine za kos.

K a (-c) Predalne pristojbine je treba plačati ponaprej, pristojbine za kos pa pri vsakem prejemu zavitka.

Lestvice za pristojbino štempljev ali kolkov

(veljavne od 1. oktobra 1916. l. nadalje vsled cesarske naredbe z dne 28. avgusta 1916. l.).

Lestvica I. Kolk za menice.

Računska podlaga				Pristojbinski znesek	
				K	h
čez	100	do 100 K	—	10	
	150	do 150 "	—	20	
"	300	" 300 "	—	40	
"	600	" 600 "	—	80	
"	900	" 900 "	1	20	
"	1.200	" 1.200 "	1	60	
"	1.500	" 1.500 "	2	—	
"	1.800	" 1.800 "	2	40	
"	2.400	" 2.400 "	3	20	
"	3.000	" 3.000 "	4	—	
"	4.500	" 4.500 "	6	—	
"	6.000	" 6.000 "	8	—	

Pri znesku čez 6000 K je plačati od vsakih nadaljnih 3000 K po 4 K več, pri čemur se znesek pod 3000 K računa za polno vsoto.

Lestvica II. Kolk za pobotnice, zadolžnice itd.

Računska podlaga				Pristojbinski znesek	
				K	h
čez	40	do 40 K	—	20	
	80	" 80 "	—	40	
"	120	" 120 "	—	60	
"	200	" 200 "	1	—	
"	400	" 400 "	2	—	
"	600	" 600 "	3	—	
"	800	" 800 "	4	—	
"	1.600	" 1.600 "	8	—	
"	2.400	" 2.400 "	12	—	
"	3.200	" 3.200 "	16	—	
"	4.000	" 4.000 "	20	—	
"	4.800	" 4.800 "	24	—	

Pri znesku čez 4800 K je plačati od vsakih nadaljnih 1600 K po 8 K več, pri čemur se znesek pod 1600 K računa za polno vsoto.

Lestvica III. Kolek za pogodbe.

Računska podlaga				Pristojbinski znesek	
				K	h
čez	20	do	20 K	—	20
"	40	"	40	—	40
"	60	"	60	—	60
"	100	"	100	1	—
"	200	"	200	2	—
"	300	"	300	3	—
"	400	"	400	4	—
"	800	"	800	8	—
"	1.200	"	1.200	12	—
"	1.600	"	1.600	16	—
"	2.000	"	2.000	20	—
"	2.400	"	2.400	24	—

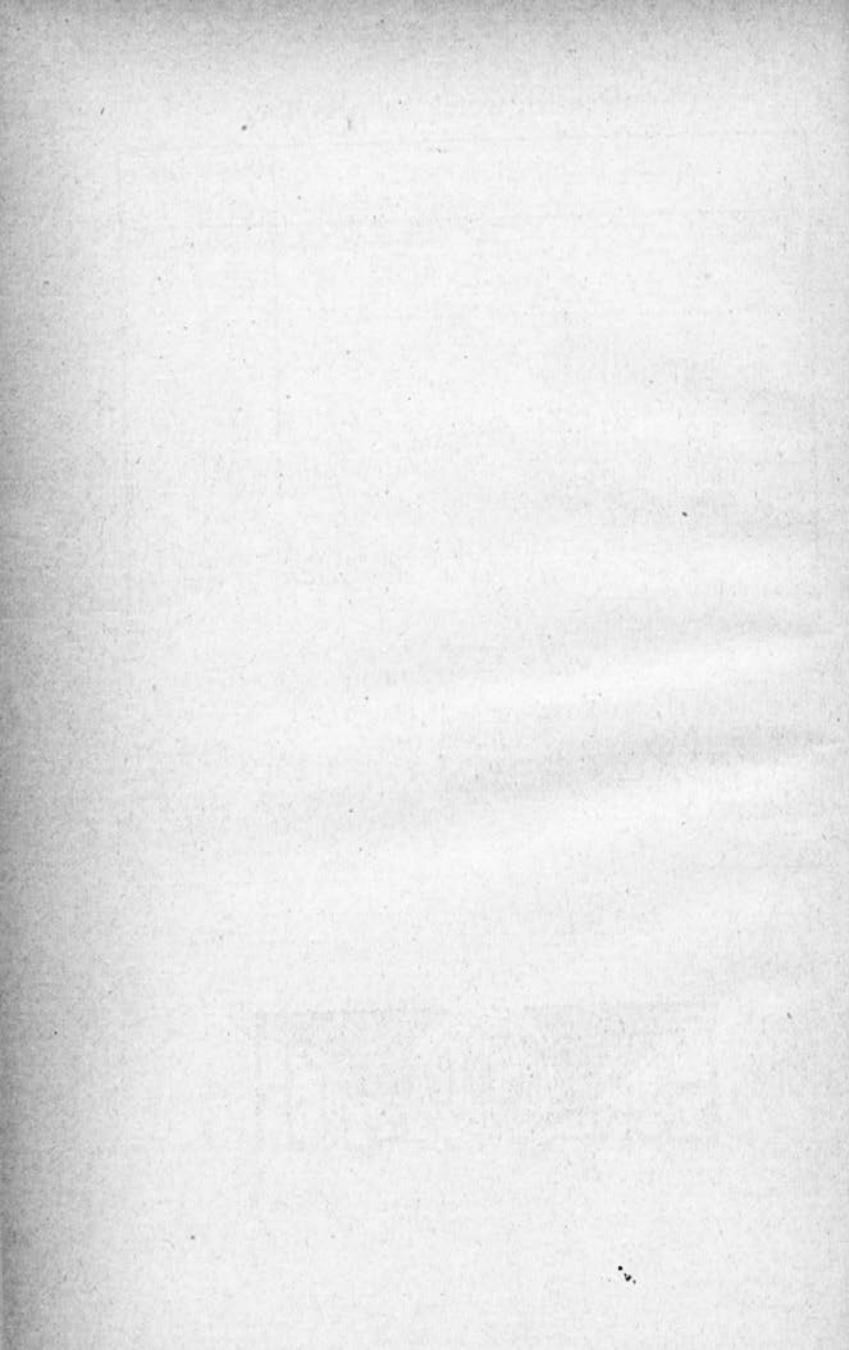
Pri znesku čez 2400 K je plačati od vsakih nadaljnjih 800 K po 8 K več, pri čemur se znesek pod 800 K računa za polno vsoto.

Kolek za račune.

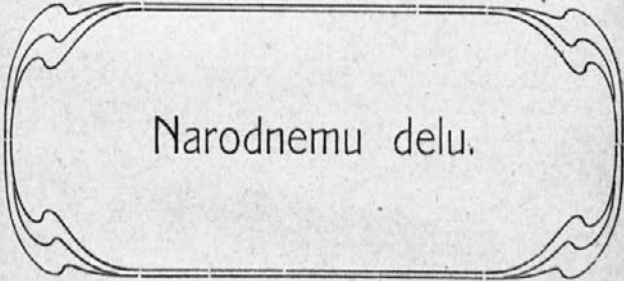
Od vsake pole je plačati:

čez	20 K	do	zneska	20 K	—	K	2 v
"	100 "	"	"	100 "	—	"	10 "
"	1000 "	"	"	1000 "	—	"	20 "
"	1000 "	"	"		—	"	50 "

Narodnemu delu.

Devetdesetletni jubilar Luka Svetec.

0 devetdesetletnici Luke Svetca.

Kakor živ spomenik stare rodoljubne dobe stoji med nami devetdesetletni jubilar Luka Svetec. Prepoln zaslug je prekosil po starosti doslej vse naše velmože. Ljutim viharjem, ki so razsajali krog njega, je odolel in zvest ostal vzorom svoje mladosti. Ko se je sejalo sredi preteklega stoletja seme slovenstva, je bil Svetec med najmarljivejšimi sejalci. Vsi so legli že zdavna pod slovenske zemlje odejo. Svetec še deluje. Poleg Bleiweisa, Tomana, Zarnika je vihtel bistrega uma svetli meč za pravice slovenskega jezika v šolah in v uradih, potem ko je kot pesnik, kot leposlovnih pisatelj, jezikoslovec in pravoslovec rezal ledino slovenskega slovstva.

Koliko je storil Svetec za svojo ljubljenko — za Družbo sv. Cirila in Metoda! Kot predsednik osnovalnega odbora ji je oskrbel pravila. Trideset let ji je podpredsednik. Kot tak je načeloval družbi izza odpovedi njenega prvega prvomestnika Toma Zupana dne 20. sušca 1907 do izvolitve sedanjega dne 6. velikega srpana i. l. in spretno vodil skupščini v Postojni (1892) in v Bohinjski Bistrici (1907). Na sejah, ki se jih je redno udeleževal in se jih še udeležuje, je stavil v prid njenemu vsestranskemu razvoju mnogo predlogov in dal nebroj tehtnih nasvetov. Na korist Družbi sv. Cirila in Metoda je uspešno deloval v svojem bivališču v Litiji. Navduševal je rojake, zlasti ženstvo, na delo in požrtvovalnost za rešitev ogrožene slovenske mladine. Dne 6. velikega srpana 1903 je XVIII. velika skupščina

v Litiji izvolila prezaslužnega podpredsednika Luka Svetca za svojega drugega častnega člana.

O sedemdesetletnici je proslavil narod svojega voditelja in večkratnega deželnega in državnega poslanca Luka Svetca na jako slovesen način. Družba sv. Cirila in Metoda se mu je poklonila po svojem prvomestniku Tomu Zupanu. Podružnice C. M. so brzojavno pozdravljale ustanovitelja naše najvažnejše družbe. O tisti slovesni priliki je blagopokojni pesnik Simon Gregorčič opeval v zanositi pesmi velmoža Luka Svetca, „ki v doma službi je osivel“.

Njegovo osemdesetletnico so počastile ljubljanske podružnice C. M. s sijajnima veselicama. Družba sv. Cirila in Metoda je objavila tedaj v kratkih potezah njegov životopis (gl. Koledar Družbe sv. Cirila in Metoda za leto 1906. str. 51—61).

O devetdesetletnici — dne 8. vinotoka 1916 podaja Družba sv. Cirila in Metoda slovenskemu občinstvu najnovejšo sliko njegovo in se prespoštljivo klanja svojemu skrbnemu očetu in častnemu članu, iskreno želeča, da bi po prebitem svetovnem viharju še dolgo in mirno živel med nami čil na duhu in telesu, kakor sedaj in dočakal vremena jasna Slovencem, — „ko srečen bo naš dom in rod“.

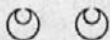
Jezik materin.

Sladka čustva nam budé se,
kadar v jutro zvon glašán
v milotožnih melodijah
zadoni čez širno plan.

Kadar se srebrnozvočne
vijoline oglasé,
v rajsko blaženih nasladah
se napaja nam srce.

Ali lepše kot zvonenje,
kot glasovi vijolin,
nam doni v srce in dušo
mili jezik materin!

Manica Komanova.

Narodnemu dobrotniku Antonu Poljšaku.

Mi plakamo ob grobu Tvojem
in težek spev je in beseda;
oko prestrašeno le gleda,
ko smrt kosi s kosilnim strojem.

In zemlji je še skoraj huje,
vsa trese se in vsa osupla
sprejema vase rodna trupla,
kot da boji se roke tuje.

Vi vsi, ki puščate življenje,
kako je vaša zadnja volja?
Čegava bodo Vaša polja,
čegavo Vaše premoženje?

Kdor zase le živi, ga jame
je strah, ga plaši rodna gruda,
plodove tal, sadove truda
za vedno zopet mu odvzame.

A Tvoja smrt bila je blažja,
imel si smoter in načelo
in z njim si tudi umrl veselo
in zemlja zdaj Ti je najlažja.

Zelena spet Ti bodo polja
in cveli bodo Ti vrtovi,
žarele rože in sadovi —
za narod — kot je Tvoja volja.

Ti sladko spal boš in več bati
ni treba Tebi se morilke —
trepetajoče mi smo bilke,
na rosno se sveteči trati.

Oj bratje, ki za dom ste vneti,
ne jočite mi tu potrti,
najblažje on umrl je smrti
in nič mu smrt ni mogla vzeti.

**Ko videl je najhujše hudo,
hoteč svoj rod in dom oteti,
vse svoje narodu posveti
in leže truden v rodno grudo.**

Josip Jurca.

Anton Poljšak.

Naša Družba sv. Cirila in Metoda je neizmerno važna za slovenski narod in njegovo bodočnost. Gorje nam, da je nismo ustanovili še pravočasno. Tisoči in tisoči slovenskih otrok — to vidimo posebno v Trstu — bi bili ne le izgubljeni za svoj narod, marveč bi še pomnoževali z najvojevitejšimi življi — kajti odpadnik je vsekdar srditejši, nego drugorodni sovražnik — vrste naših neizprosnihi nasprotnikov. A kdo ne umeje, kaj bi to pomenjalo? V Trstu nam vzgaja Družba tisoče slovenskih otrok — vsako leto. Koliko vsoto dobimo, ako seštejemo številke večih let! Ali Družba nam ne ohranja samo teh tisočev otrok; ti bodo glavarji in glavarice bodočih družin; njeno rešilno delo se razteza tudi na njihove potomce. Število rešencev narašča torej z geometrično progresijo. Toda s tem še ni izcrpljena važnost reševalnega dela naše Družbe sv. C. in M. Vzgoja, ki jo dobiva otrok v šoli, vpliva v gotovi meri tudi na njegovo družino, na njegov dom. Če je vzgoja v šoli na podlagi materinega jezika in v narodnem duhu, če se v šoli vcepljata otroku v srce ljubezen in zvestoba do svojega naroda, prenaša to ljubezen in zvestobo tudi med svoje in marsikatera poprej narodno mlačna družina postane ognjišče žarkega rodoljubja. To opažamo posebno v širokih plasteh ljudstva, ki so bile vsled lastne pomanjkljive vzgoje v narodnem pogledu in vsled materijalne odvisnosti le prerade pristopne nasprotnim raznarodovalnim vplivom.

Družba sv. C. in M. izvršuje vzvišeno narodno nalogo; ona je narodna dobrotnica v najplemenitejšem smislu te besede. Ali izvrševanje te naloge zahteva ogromnih žrtev, ki bi jih Družba ne mogla zmagovati, da nima — dobrotnikov. Hvala Bogu! ima jih — vsakdanje od imovitnika pa do moža žuljavih rok, ki si pritrjuje po vinarju od svojega bornega zaslužka, da more kaj žrtvovati za rešitev naše dece; ima jih — izredne dobrotnike, ki poklanjajo Družbi večje darove in se je spominjajo zlasti na smrtni postelji. Takim blagim dobrotnikom se je pridružil Anton Poljšak, sin lepe Vipavske doline, ko je zapustil Družbi sv. C. in M. vse svoje imetje, vredno nad 30.000 K. Družba bo morala izplačati le nekoliko neznatnih volil.

Par dni pred smrtjo je povabil Anton Poljšak k sebi tri znance Rudolfa Vodeba, Mihaela Malika in notarskega kandidata Štefana Šinka. Segel jim je v roko in jih ogovoril: „Poklical sem vas radi oporoke. Moja aktiva so večja kot moja pasiva. Glavnim dedičem imenujem Družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.“ Ko je bil določil nato še razna volila, prečital in podpisal oporoko, se je zahvalil svojim prijateljem, jim iskreno stisnil roko in se poslovil od njih z nepozabnim, smehljajočim se pogledom, ki se je zrcalila v njem vsa plemenitost njegove duše in ki je razodeval neizmerno radost in zadoščenje, da zapušča sadove svojega mukepolnega, skoro obupnega življenja in delovanja svojemu ljubljenu narodu.

Naslednje vrstice naj pojasnijo trnjevo živlensko pot našega mecena.

Anton Poljšak je bil rojen dne 17. velikega travna 1852 v Zapužah št. 35 — vasi štejoči po izkazu ljudskega štetja iz 1900. leta 83 hiš in 374 duš, spadajoči v občino in župnijo Šturije. Njegovi stariši Štefan Poljšak in Marija rodom Čibejeva, ki so imeli poleg drugorojenca Antona še 4 sinove in 3 hčere, so

bili jako imoviti; poslali so Antona v Gorico, kjer je dovršil 5 realčnih razredov in prestopil potem v kmetijsko šolo. Še preden jo je izdelal, je moral iti v vojake; služil je pri lovcih tri leta večinoma v Ljubljani in postal narednik. Odloživši vojaško suknjo je dovršil goriško kmetijsko šolo.

Anton Poljšak v mladosti.

Iz Gorice je vleklo Poljšaka domov. Poljšakovina leži sredi prijazne zapuške vasi v zeleni Vipavski dolini sredi nizkega brega pod glavno cesto med Ajdovščino in Colom. Tik za ponosnim poslopjem se dviga v breg prijeten gozdič, ki varuje hišo burje. Poleg hiše se nahaja krasen vrt za cvetice in zelenjavo, malo korakov pod hišo pa prostran sadni vrt z izbranim sadjem. Iz hiše se vidijo skoro vse obširne k njej spadajoče njive in senožeti ležeče pod vasjo v ravnini med cesto iz Ajdovščine v Vipavo in reko Hubelj.

Nad vasjo se razprostira takozvano Klopočišče — obširni gozdi, pašniki in senožeti — ki bi sami zadostovali za celo kmetijo. Poljšakovo posestvo je bilo znano že od nekdanj kot eno najlepših v Vipavski dolini. Tu je gospodaril za dolgo vrstjo svojih imovitih prednikov oče Antona Poljšaka — preradodaren in prezaupljiv mož, ki je rad pomagal ljudem o vsaki potrebi, kar ni imelo dobrih posledic za gospodarstvo. Ko je umrl leta 1869., je moral njegov dedič Antonov brat Štefan črtati 30.000 gld. neizterljivih terjatev. Poljšakov dom si ni opomogel pod novim gospodarjem. Tudi Štefan se je dal preveč izkoriščati. Gospodarstvo je pešalo.

Ko se je vrnil Anton iz Gorice, ni našel doma tiste sreče in zadovoljnosti, ki je nekdanj kraljevala tamkaj. Tri leta je ostal pri bratu in mu pomagal obdelovati zemljišče. Nato je otvoril v bratovi hiši v Šturijah trgovino, ustanovil jo je z denarjem, ki mu ga je bil izplačal Štefan kot očetovo dediščino. V prodajalni mu je bila na pomoč sestra Amalija; sam je hodil po kupcijah. Brat Štefan je v tem čedalje bolj lezel v dolgove. Pomanjkanje je trkalo na duri. Anton je zakladal iz svoje trgovine domačo hišo sebi na škodo. Ker v njegovi odsotnosti tudi v prodajalni ni bilo vse v redu, je šla trgovina brzo rakovo pot; naposled jo je moral opustiti. Hoteč rešiti rojstveni dom popolnega razpada, je kupil Anton Poljšak konec leta 1888. od brata Štefana vso imovino za 26.000 gld. Storil je to tudi zato, ker ga je veselilo poljedelstvo in se je zanašal na svojo strokovno izobrazbo. Brez denarnih sredstev je moral poravnati kupnino s tem, da je prevzel vse bratove dolgove v znesku 25.323 gld. 55 kr.; za ostanek kupnine 676 gld. 45 kr. se je zavezal, da bo dajal bratu dosmrtni prevžitek in mu plačeval po 5 gld. na mesec. Dočim so upniki še prizanašali bratu Štefanu, so planili takoj na novega gospodarja in ga terjali. Njegova sestra Ana je povzročila leta 1892. dražbo. Ona sama je kupila posestvo na dražbi za 22.426 gld. Kljub temu je mogel

ostati Anton na domu, kjer je pomagal pri delu in imel zato potrebno življenje. Leta 1894. je umrla Ana in zapustila vso svojo imovino v oporoki bratu Štefanu, ki ga je delo sodišče zaradi zapravljenosti pod skrbstvo. Nato je odšel Anton v Ljubljano in nastopil službo pri uredništvu „Slovenskega Naroda“.

Po smrti Štefana Poljšaka umrlega leta 1899. brez oporoke je prešla Poljšakovina zopet v Antonove roke. Izmed 8 neporočenih članov družine je bil on edini še živ. Prišedši iz Ljubljane je prevzel Anton s težkim srcem in praznim žepom zapuščino svojega brata vredno 13.434 gld. obremenjeno z dolgovi 13.247 gld. 10 kr.; čista zapuščina je znašala samo 186 gld. 90 kr. Že 47 let star se je lotil Anton gospodarstva na še vedno zelo obširnem, toda prezadolženem posestvu s prazno hišo brez oprave, s praznim hlevom in s poslopjem potrebnim temeljitega popravila. Popolnoma sam se je poprijel dela doma, na polju, v kuhinji. Spal je na tleh na žakljevini. Vodo si je donášal v bakrenem korcu, ki je edini še ostal od kuhinjske posode pri hiši. Tolike bede ga je rešila vdova Marija Brecljeva. Ko mu je prišla takoj prvo leto gospodinjit, je prinesla s seboj potrebno opravo, perilo in posodo. Od njenega sorodnika je kupil Anton na upanje kravo, ki je vzgojil potem od nje vso svojo živino. Preden se je naselila krava v hlevu, je moral popraviti Anton vsaj toliko njeno bivališče, da so jo mogli tja privezati. Da so jo privezali, je bila potrebna veriga; tudi te ni bilo pri hiši; moral jo je posoditi prodajalec. Da se odkriža najbolj nadležnih upnikov, je prodal Poljšak stare hraste iz gozda in z izkupičkom rešil dom. Z vnemo se je oprijel nato dela; delal je s svojima rokama od vidka do pozne noči — dostikrat celo do druge ali tretje ure po polnoči. Da ni trošil denarja za delavce, se je rajši sam trudil; sam je kosil, gnojil in sejal; polagoma je popravil poslopje in si sčasoma napolnil hlev. Pridno se je bavil s čebelarstvom in s sadjarstvom. Z veseljem je gojil

domače zajce; iz tujine je naročeval najboljše pasme za pleme. Njegova živina in njegovo polje je bilo izmed najlepših v okolici. Redkokdaj si je privoščil kozarec vina in se ob najtežjem poljskem delu zadovoljeval s priprosto domačo hrano, pri kateri ni poznal nobene razlike med seboj in med družino. Čim bolj

† Anton Poljšak.

je delal in varčeval in čim bolj je napredovalo njegovo gospodarstvo, tem večje veselje je imel do svoje zemlje, tembolj se je zaljubil vanjo.

Poljšak je bil dober poznavalec razmer našega ljudstva; uvidel je, da nedostaja našemu poljedelcu in obrtniku strokovne izobrazbe, da bi se mogel povzpeti višje. Šole, šole treba! tako je vzklikal večkrat. V šoli

je videl bodočnost naroda. To uverjenje mu je narekovalo oporoko, ki si je v njej postavil najčastnejši spomenik, potomcem pa zgled, kako nam je ljubiti v dejanju svoj narod.

Leta 1912. je bil Anton Poljšak izvoljen županom v Šturijah. Na trnjevi županski stolici je vztrajal 10 mesecev; potem je odložil radi bolehnosti ta posel. Preveč je bilo dela in napora; preveč je bil varčen proti samemu sebi; njegovo telo je jelo omagovati; jel je hirati že leta 1912. Nadejaje se, da še okreva in potem popolnoma obnovi nekdanje blagostanje rojstnega doma, se je hodil zdraviti v Trst; a videč, da mu tamošnje zdravljenje ne pomaga tako hitro, kakor si je želel, ni zahajal več tja. Posledica je bila, da je hiral še hitreje; prijela se ga je vodenica. Zadnje leto je večkrat poležkoval radi slabosti; štiri tedne pred smrtjo je obležal.

Dne 14. listopada 1915 je mož mirnega dela in ljubezni do bližnjega zatisnil trudne oči. Sad svojega življenskega truda je zapustil Družbi sv. C. in M.

Vest o njegovi smrti se je sunkoma raznesla po okolici, hkrati pa tudi vest o njegovi oporoki. Ljudje so hodili trumoma kropit daleč okrog in okrog znanega velikodušnega pokojnika. Moška in ženska podružnica v Ajdovščini sta iz lastne inicijative oskrbeli dostojen pogreb, ker zaradi vojne in zaradi oddaljenosti kraja ni bilo mogoče pravočasno obvestiti glavno Družbo. Pogreba, ki ga je vodil župnik Mihael Kmet iz Šturij, spremljan od župnika iz Ajdovščine, se je udeležilo poleg domačinov jako mnogo narodno čutečih okoličanov, zlasti mnogo narodnih dam iz Ajdovščine in iz Šturij in skoro vsi uradniki iz Ajdovščine. Zastopane so bile C. M. podružnice: moška in ženska iz Ajdovščine, podružnice iz Vipave, iz Brij, iz Lokavca, od Sv. Križa in več drugih. Pevci društva „Edinost“ so zapeli pokojniku v cerkvi in na grobu dve krasni žalostinki; obe ajdovski podružnici sta položili na grob vsaka svoj venec in venec imenom glavne Družbe s

šopkom belih cvetic s trobojnim trakom. Govornik ob grobu Štefan Šink je s tako lepimi, iz globine užalostčene duše prihajajočimi besedami proslavil pokojnika in v imenu naroda izrekel zadnji pozdrav in prisego nevenljive hvaležnosti, da so vsi rosnih oči zapuščali groblje, zaželevši pokojnemu narodnemu dobrotniku, naj mirno počiva v zemlji slovenski, ki za njeno obrambo krvave sedaj njeni zvesti in junaški sinovi.

Anton Poljšak je umrl neženat. O njem je priobčil njegov prijatelj v tem oziru naslednjo črtico: Nekoč sem se peljal s konji v Gorico. Med potjo sem se ustavil v Ajdovščini, kjer sem naletel na Antona Poljšaka in bil nekaj časa v njegovi družbi. Odločil se je, da se popelje z menoj v Gorico. Med raznimi pomenki sem ga vprašal: Tone, zakaj se pa ti ne oženiš? Resno me je pogledal in odgovoril: Ako hočeš biti moj prijatelj, ne omenjaj mi nikdar več ženitve! Vendar nisem odnehal, hotel sem zvedeti vzrok. Vdal se je in ga povedal rekoč: Ljubil sem dekle, ki sva si prisegla zvestobo, a postala mi je nezvesta; sedaj pa nočem več slišati o ženitvi. Njegova izvoljenka je bila vipavske rodovine in je stanovala v Trstu, kjer je imela svojo hišo. Umrla je neporočena in zapustila vse imetje svojemu drugemu zaročencu ne oziraje se na bližnje sorodnike.

Prijatelj iz mladeniške dobe piše o Poljšaku: Bila sva oba sinova lepe Vipavske doline in spajalo naju je tesno prijateljstvo. Tudi sošolca sva bila na goriški državni realki. In kakršen je bil tedaj, je ostal Anton do smrti: blag, mil, nežen, a hkrati tudi trden, odkrit, neomajen. Srce mu je bilo na dlani. On ni nikdar zamudil prilike, ko je bilo treba pomagati bližnjemu bodisi z dejanjem bodisi s svetom. Kakor je bil sicer otroško mehke duše, je vzkipevala v njem jeza ob vsakem žaljenju slovenskega imena. Vse je rad odpuščal, samo ne takega žaljenja. Tedaj je postajal neizprosni, srdit. Tak je bil na šolskih klopeh in tak je ostal v svoji moški dobi.

Njegov dušni pastir poroča o njem: Poljšakova hiša je bila svoj čas ena izmed najimovitejših v šturijski župniji. Bili so Poljšaki tudi verni; ustanovnih sv. maš je največ za rajne Poljšake; žal, da se potomcev nobeden ni poročil; tako je z Antonom izmrla rodbina. Pokojni je bil dobrega srca in usmiljen do revežev; tudi v moralnem oziru se mu ne more ničesar očitati, dasi je bil samec. Previden je bil s sv. zakramenti za umirajoče.

Črtice o blagem Antonu Poljšaku zaključim z besedami završujočimi krasni nekrolog v „Edinosti“: Njegov spomin bo živel dalje, zapisan v zlati knjigi ob strani Kotnika, Polaka, Vilharjeve in drugih dobrotnikov in podpirateljev našega kulturnega napredka. Porosimo solze na Poljšakov grob! Ne solze žalosti, nego solze narodne hvaležnosti, ki najlepše časti spomin umrlih dobrotnikov!*)

---

*) Za tu priobčene podatke o mecenu Antonu Poljšaku se najiskreneje zahvaljuje p. n. gospodom: Maksu Cotiču, Filipu Kaučiču, Mihaelu Kmetu, Arturju Lokarju in Štefanu Šinku — uredništvo.

Sreča.

(Iz cikla: Pesmi mladeniča.)

I.

Kaj je to novega v srca globinah, to tajno, sladko
drhtenje?

Je-li topla pomlad zavela skoz dušo, in novo življenje
vre skoz njene skrivnostne tišine in sladkobrsteče zelenje
upanja v njej budi in cvetje bodočega sladkega sada?
Tebe sem videl, ti najkrasnejša, videl tvoj sladki smehljaj,
tvoj sem poslušal glas — kot angelske pesmi nežni
dihljaj —

v tvoje plamteče oči sem strmел, strmел v sam nebeški raj,
vedno zdaj nate spomin gre z menoj, in z njim gre —
cvetoča nada . . .

II.

Svojo vero sem rešil ob resničnosti tvojih besed,
svojega upanja sidro sem pogreznil v deviško tvoje srce,
svoje ljubezni plamen sem užgal ob ognju tvojih oči —
veren po tebi, po tebi močan sem, iz tebe in k tebi
vsa moja ljubezen gori . . .

Ksaver Meško.

Odpusti!

Tiho, počasi in oprezno so se odprle duri, kakor bi odhajala žalost, ki je je bila polna vsa soba. Bolnica je odprla oči. Videla je še, kako je mati, stoječa med durmi, držeča roko na kljuki, sključena od let in trpljenja, pogledala z dolgim pogledom sem na posteljo.

Počasi, kakor bi odhajala žalost le nerada, obnavlja se, so se spet zaprle duri.

A žalost ni odšla. Razlita je bila čez vse blede obličje bolničino; polne so je bile bolničine oči, ki so, široko razprte, silno prestrašene, strmele na duri.

Zdelo se ji je še vedno, da vidi ob durih mater in tisti njen čudni pogled. Kaj je vendar bilo v njem danes? Sočutje, usmiljenje? Očitanje, zaničevanje, sovražstvo?

Bolnica se je zgenila, kakor bi bila v hipu začutila bodečo bol. Naglo je potegnila roke izpod odeje. Sklenila jih je na prsih, močno jih pritisnila k prsim, kakor bi hotela z njimi zadušiti žalost in bol, ki jo je pekla in žgala v srcu.

Zatisnila je spet oči, da ne bi več videla onega čudnega materinega pogleda.

A komaj je zaklopila veke, je videla in začutila oči materine povsem pred seboj, tik ob licu. Skozi veke jo je žgalo ono čudno, neizgovorjeno, nerazjasnjeno in nerazjasljivo, zato tem bolj moreče.

Odkar je zaznala mati za njen greh, jo je motrila s čudnim pogledom. Ni ji očitala nikoli greha in padca, ni ji rekla žal besede, a s pogledi ji je presunjala srce kakor s tisočnimi meči.

Izprva je bil njen pogled silno začuden. Otrok zre tako, kadar zazre prvič v življenju smrt ali drugo strašno nesrečo, ki je ne more pojmiti. Tako pač tudi mati ni mogla razumeti, ne verjeti. Potem je bil pogled ves nemiren. Iskala je. Pot do skrivnosti je iskala in pot nazaj od prepada, ki je nenadoma zazijal pred njo z vso svojo veliko, strašno grozo. Nekak odpor je budil v njej ta zbegani pogled. Vračala ga je hladno in nevoljno. Nato je postal žalosten, žalostnejši in žalostnejši z vsakim dnem. Duša ni bila več v dvomih, zato ni mogla več upati. Bolel in skelel jo je ta pogled. Potem je prišel mir v oči. A bil je to mir smrti.

Zazdelo se ji je včasi, da je umrla v materinem srcu vsa ljubezen. Vendar je sinil in švignil kdaj kdaj iz tega nemega, mrtvega miru svetel žarek, žarek usmiljenja in sočutja. A ugasnil je vsakikrat tako naglo, da nikoli ni imela dovolj časa za prošnjo, ki ji leži že mesece in mesece na srcu in na duši, leži s tako težo, da bi jo izkričala na ves glas: „Odpustite, mati, odpustite!“

Glej, ali ni bilo prav danes v materinem pogledu vsaj toliko sočutja in usmiljenja, da bi mogla in smela zaprositi: „Odpustite, mati!“

A morda se kmalu vrne. In če jo vidi tako slabotno in trpečo, morda bo njen pogled še bolj usmiljen in dobroten. Pa zaprosi tedaj. Zakaj čuti nekako temno, da je skrajni čas, in ne sme odlašati.

Od matere so ji razboljene misli pohitele za onim, ki bi ga morala prositi še iskreneje: „Odpusti!“ Čuti: Na kolenih bi ga morala prositi, z bolj pekočimi solzami, nego jih je jokala Marija Magdalena ob nogah Gospodovih. In vendar, ali bi on, njen mož, varan in ogoljufan, mogel kdaj govoriti z njo tako usmiljeno in dobrotljivo, kakor je govoril Gospod z grešnico Magdaleno?

V bolečem strahu so se ji široko odprle oči in zastrmele proti stropu. Ni jih upala okreniti v stran, ni upala pogledati po sobi. Zakaj, dasi ga ni videla, čutila je, da stoji mož ob postelji. In dasi mu s svojim očesom, ki je v njem odsev greha, ne upa pogledati v njegove oči, v tiste mirne, vdane in zveste oči, čuti njih pogled. A ta pogled ni več poln ljubezni, kot nekdanj, ne več poln tihega, srečnega oboževanja, pekoč in očitajoč je. Reže ji v srce, da čuti ostro bolečino; v dno duše jo peče, da ga ne more več prenašati in zaječi v veliki grozi in bolesti.

Skozi morečo tišino sobe — ura ne tiktaka, mati jo je ustavila, ko je dete umrlo, dan po rojstvu — sliši počasni, resni glas možev — nikoli ni poprej govoril z njo tako resno —: „Marija, kako je bilo to mogoče?“ — Bog nebeški, saj je ravno to tisto težko vprašanje, ki vznemirja in mori tudi njo od onega hipa, kar se je z grozo zdramila iz tiste čudne, težke ommice. Kako je bilo to mogoče? Hči poštenih starišev, omožena žena, pa je šla in se je vrgla v naročje drugemu človeku, ki ni vreden, da se ga dotekne kdaj roka njenega moža! Kako, zakaj? Iz ljubezni? Ne! Prej nego ljubezen čuti mržnjo in stud do njega, ki jo je pahnil v to brezdno. Iz lahkomišelnosti? Ne! To izpričevalo si že sme dati: Vedno je bila resna, skrbna za svojo čast, čuječa za dobro ime hiše. Edino, kar jo je nekako zanimalo, je bilo njegovo govorjenje. Besed je imel, kakor jablana cvetov v dobrem letu. In vse lepe in duhteče. Smejala se jim je izpočetka. Kakor raznaša objesten veter cvetne lističe na vse strani, se poigrava z njimi, pa jih malomarno vrže na tla, v blato, toliko so ji bile v začetku vse tiste njegove blesteče, a prazne, bedaste besede. Mislila je, da ji nikoli ne morejo biti nevarne. A so jo vendar premotile. Naradile so one njo za svojo igračo, vrgle so one njo v blato . . . Prišlo je, da ni vedela, kako, da ni vedela, kdaj.

„Marija, ali mi nisi prisegla zvestobe?“ — „Prisegla!“ — „S sveto prisego?“ — „S sveto prisego!“ — „Pa si jo tako lahko prelomila?“

Kaj naj mu reče? Pokorila se je za svoj greh že dovolj hudo v dušni razdvojenosti, pokori se zdaj v bolečinah in trpljenju, in zadnja pokora bo — smrt.

„Marija, glej, hodil sem po svetu, v priložnostih in nevarnostih brez števila, pa sem ti ostal zvest. Mislim sem nate, Marija!“ — „Dober si, Ivan, vedno si bil dober.“ — „Dober po tebi, Marija; zaradi tebe dober, Marija. Zakaj zaupal sem ti, bila si mi kakor Marija v oltarju. Zakaj si vrgla svetnico z oltarja, Marija, zakaj si upihnila večno luč? V temi tavam zdaj, Marija!“

Resnica! O Bog, zdaj šele čuti jasno: Z oltarja je pahnila sveto podobo. Pred vsem svetom leži v prahu, v blatu. Bog je pač odpustil, je tolažil spovednik, mož tolažbe in usmiljenja. Bog je poln ljubezni iztegnil roko in je milostno dvignil njeno skevano dušo k sebi. A ljudje? Nikoli več ji ne priznajo prejšnjega prostora med poštenimi in neomadeževanimi. Ve: Če bi na kolenih drsala od prvega do zadnjega, od najpravičnejšega do največjega grešnika, in bi jih vse kleče prosila odpuščenja, nikoli ji ne bi odpustili iz globine srca, nikoli ji ne bi povsem pozabili tega greha. To je mogoče le pri Bogu. Pri Bogu je obilno usmiljenje, pri ljudeh ga je malo . . . In vendar — kako krivico je storila ljudem? In če jo je, ker jim je bila s svojim grehom v pohujšanje, kako malenkostna je ta krivica v primeri s krivico, katero je storila njemu, ki je postavil vso svojo srečo na njeno ljubezen, vse svoje življenje na njeno zvestobo! A zdaj je vse podrto. Večna luč ugasla njemu, večna luč ugasla njej . . .

Strop se je zagugal nad njo, da se je ustrašila in je za hip zamižala. Zazdelo se ji je: Zdaj, zdaj se zruši name. Čutila je, kako ji v sencéh bije, kakor bi jo kdo udarjal s pestmi. V glavi ji je šumelo, da je komaj slišala zopetno vprašanje možev:

„In ti, Marija, ali nisi nič mislila name?“ — „Sem, Ivan. Brž sem tudi v grehu mislila vedno le nate.“ — „Tedaj je tvoj greh tem večji, Marija.“ — „Vem, čutim. Zato umrem zanj.“ — „Umreš? A smrt ne izbriše! Nezvestobe smrt ne izbriše nikoli, Marija.

Smrt ne izbriše ničesar iz srca, česar ne izbriše iz spomina. Tvojega greha ne izbriše, Marija.“

Ne izbriše, ve. A ublažila bi morda smrt ta spomin, ako bi zdaj, pred obličjem smrti, na pragu večnosti, zaprosila z vsem srcem, skesanim in bridkosti polnim, z vso dušo, trpečo, ponižano, strto: „Odpusti!“

Nagnila je glavo nekoliko na stran, v omotici, da je komaj vedela, kaj da dela.

Res ga je zagledala. A glej, ves je zavrt v sivo, nemirno se zibajočo meglo. In ta nestalna megla, ali je res v sobi, ob postelji tukaj, ali daleč tam gori pod visokim nebom? Prodre li njen glas do njega? A za vsak slučaj, da se vsaj malo reši težeče more, poskusi lahko, zaprosi lahko . . .

Tedaj je vztrepetala, da se je zgenila vsa postelja pod njo. V hipu je izginil oblak, z njim izginil tudi resni, karajoči obraz možev, ko so skozi okno priplavali poltihi glasovi dveh malih zvonov. Kakor bi bridko jokala, se glasita sem od cerkve. Kakor bi mrtvi otrok, sad njenega greha, jokal iz krste. Kakor bi šel jokajoč v grob, plakajoč nad nesrečno svojo materjo in nad vsem gorjem, ki je prišlo v srca zaradi njega.

Kakor bi se bila silno prestrašila, je naglo zatisnila oči, polne vroče molitve, neizgovorjene prošnje, neizplakanih solz. Drhteče roke je iztegala, a padale so ji spet na prsi — kakor da se s silo, a brez uspeha brani napadov smrti, močne in neusmiljene. Iz prsi se ji je izvil dolg, tožech glas, poln bolesti in obupa. V tem hipu ji je bilo jasno, da ne bo mogla izgovoriti nikoli one besede, ki je pričakovala od nje olajšave in odrešenja. In če bi jo izgovorila, izgovorjena bi bila brez pomena, vržena v bežni veter; nikoli ne bi našla pota do srca, ona kratka, velika, sveta, blagoslovljena in blagoslov deleča besedica: „Odpusti!“

Polagoma je zavladala v sobi nema, negibna tišina, tišina, ki prehaja v mir večnosti . . .

Ksaver Meško.

V trpljenju.

Lezejo dnevi nam leno,
kadar nas stiska gorje,
kadar je vse razboljeno,
ranjeno naše srce.

Cvetke ob potih duhtijo,
vonj njih nas ne veseli,
ptice pač v vejah žgolijo,
spev njih nas le boli.

Smeh se zdi nam žaljenje,
glasna beseda posmeh,
videli radi trpljenje,
žalost v očeh bi vseh.

Vse nas boli in peče,
tožimo često bridko,
svet da umeti nas neče,
nase le misli vsakdó.

Brate, molčiva, molčiva!
Saj ne trpiva sama!
Bol, ki jo midva trpiva,
mnog drug tudi pozna.

Mož s ponosom bol nosi,
nosi, trpi in molči —
v tem, da sočutja ne prosi,
človek bog se mi zdi.

Ksaver Meško.

Najlepši pomnik.

Odpira žrelo vojni zmaj,
oj, žrelo to brezdanje . . . !
Poslanka božja — bela smrt
z neskrhnim srpom žanje . . .

Pod srpom tem premnogi že
možje so preminili,
ki naši šolski družbi so
opora močna bili . . . !

„Le spite, snivajte sladko,
junaki vi najblažji!
Mi vam že snujemo pomnik
najlepši in najdražji:

Po vašem vzgledu hočemo
se Družbi posvetiti,
le zanjo pridno delati,
le zanjo se truditi!

In Družba blagi svoj poklic
nadalje bo vršila
in vam enakih bo sinov
na novo spet vzgojila!

Manica Komanova.

Vojne in druge smrtne žrtve v vrstah D. C. M.

Grobovi se odpirajo dan na dan in vanje legajo naši najboljši možje in mladeniči. V poslednji dobi je smrt zdesetinila slovenske vrste. Mnogih, ki so vztrajno delali za vzvišeni smoter Družbe sv. C. in M., ni več. Za spas slovenske mladine so žrtvovali dušne in telesne moči, čas in denar. Bili so učitelji v družbenih šolah, načelniki in odborniki družbenih podružnic, razširjevalci in podporniki naše šolske družbe. Prezgodaj jih je objelo nevzdramno spanje. Naš narod in Družba sv. C. in M. jih živo pogrešata. Ostal je med nami njihov sled — sad njihovega velikega truda. Naša naloga je nadaljevanje dela, ki jim je bilo tako sladko in uspešno, in hvaležen spomin na nje. Naslednje vrstice so posvečene našim C. M. pokojnikom. Radi bi se spominjali vsaj na kratko vseh, ali v tem viharnem času nam je nemogoče vsestranski izvršiti to dolžnost.

Prof. dr. Ivan Merhar, mnogoletni odbornik in zaupnik glavne Družbe, ki je padel kot rezervni nadporočnik v obrambi Gorice dne 4. malega srpana 1915, je bil omenjen že v lanskem koledarju, a njegovo sliko nam je mogoče priobčiti šele letos. V spomin dr. Ivana Merharja je poklonila njegova gospa vdova Družbi sv. C. in M. 200 K za obrambni kamen. Stalno omizje v gostilni A. Dekleva v Trstu je darovalo Družbi sv. C. in M. na dan obletnice njegove junaške smrti 200 K.

Prof. dr. Ivan Merhar.

Josip Hojnik, jako ugleden veleposestnik, je izginil iz vrst narodnih borilcev na Štajerskem. Rodil se je dne 19. sušca 1845 v Bukovcu na jugovzhodnem vznožju Pohorja. Pred 30. leti je kupil veleposestvo na Gorenji Polskavi, kjer je živel do smrti dne 19. vinotoka 1915. Josip Hojnik je bil izredno delaven in požrtvovalen v prid svoje rodbine, občine in okraja. Na Gorenji Polskavi je županoval nad 25 let in hkrati deloval v okrajnem zastopu slovenskobistriškem. Kot neustrašen narodnjak je bil splošno priljubljen v slov. krogih, a spoštovan tudi od političnih in narodnih neprijateljev. Ob njegovem vplivu so sosednje občine uvedle slovenski uradni jezik. Stal je tudi na čelu

ondotne hranilnice in C. M. podružnice. Posebno za našo šolsko družbo je pridobil med soobčani mnogo prijateljev in podpornikov. Po mišljenju je bil zmeraj mlad, zato tudi velik prijatelj mladine. Nad vse mu je bila pri srcu sreča domovine in slovenskega naroda. Njegovi potomci zavzemajo odlična mesta. Eden sinov je sodnik, drugi odvetniški kandidat, hčerka je soproga profesorja dr. Pečovnika. — Slike njegove ni, ker se pokojnik nikdar ni dal fotografirati.

Anton Turk,

družbeni učitelj v Gorici, je padel kot rezervni praporščak na Doberdobo dne 25. vinotoka 1915, šele 25 let star. Ubil ga je laški šrapnel v strelskem jarku. Doma je bil v Šmihelu pri Novem mestu. Z njim

je izgubila naša šolska družba ne le vestnega in sposobnega učitelja, temveč tudi neumornega razširjevatelja in zaupnika. Pokojni Turk je posvečal vse svoje moči brez počitka šoli in narodu. Takoj o prihodu na svojo prvo službo v Gorico so ga sprejeli goriški narodni krogi z odprtimi rokami, ker se je že kot učiteljiščnik izkazal vrlega organizatorja in društvenega delavca. Goriška moška C. M. podružnica mu je poverila blagajništvo. V tem poslu je nadkrilil vsa pričakovanja, posebno o prireditvi prvega C. M. plesa v Gorici. Sodeloval je tudi malone pri vseh drugih narodnih društvih v Gorici in si posebno prizadeval, da dobe tudi goriški Slovenci stalne slovenske gledališke predstave. Najlepši pomnik si je postavil z ustanovitvijo Čitalnice in javne knjižnice na Blančah poleg nove družbene šole. Vkljub vsestranski zaposlenosti je bil pokojni Tone vedno na svojem mestu v šoli. V šolo in v izročeno mu mladino je bil uprav zaljubljen. Celo iz strelskih jarkov na Doberdobo se je v odmorih pritihotapil v obstreljevano Gorico, da si je ogledal šolo. Ves srečen je še na dan smrti poročal Družbi v Ljubljano, da Italijani še niso zadeli šolskega poslopja. Da je bil tudi kot branitelj domovine proti lakomnemu Lahu na svojem mestu, o tem priča izredno hitro napredovanje v vojaški službi in srebrna hrabrostna svetinja. Jako pogrešamo vsi vzornega mladeniča: Družba, goriški Slovenci, mnogobrojni prijatelji, posebno pa njegovi stariši in iskreno ga ljubeča sestra Micika. Za stariše je bil udarec tem hujši, ker so skoraj istočasno izgubili na severnem bojišču tudi drugega sina Štefana.

Pri tej priliki se znova spomnimo že lani omenjenega družbenega učitelja v Trstu

Rada Meršeka,

ki je tudi žrtvoval svoje mlado življenje pri obrambi domovine dne 21. malega srpana 1915 na koroški meji. S pokojnim Turkom sta si bila najiskrenejša

prijatelja. Skupaj sta študirala, skupaj stanovala, skupaj maturirala, skupaj bila nameščena na družbenih šolah in svoji mladi življenji sta darovala za skupno stvar v majhnem razdobju. Ohranilo se je pismo, ki ga je pisal pokojni Meršek pobratimu Turku leta 1912. o nastopu prve službe v Trstu. V pismu našteva vse te

Rado Meršek.

vzporednosti med njima in zaključuje s proroškim duhom: „Vse gre vzporedno, in morda bo slučaj, ko pojdeva oba naenkrat pod zemljo, ko naju skupaj pokopljejo in nama napravijo spomenik napisan s krvjo slovenskega naroda“. Spomenika sicer še nimata, a svoji imeni sta si res zapisala z lastno krvjo.

In še tretji v tem pobratimskem krogu je daroval svoje nadepolno življenje za domovino. Bil je to

Julijan Gerdol,

katinarski mestni učitelj, ki se je kot rezervni kadet bojeval istotako proti Italijanom in podlegel dobljenim ranam v začetku meseca grudna 1915. Na smrtni postelji je bil povišan v praporščaka. Tudi pokojni Julijan je bil součenec prejšnjih dveh in je z njima vred z vso gorečnostjo deloval za narodno stvar. Rojen je bil pri Lovcu v Rocolu, torej Meršekov ožji rojak. Rocolski C. M. podružnici je bil podpredsednik, a deloval je sploh pri vseh narodnih društvih. Jako je bil vnet za glasbo; z veseljem se je udeleževal nastopov svetovanskega „salonskega orkestra“. Posebno pri srcu mu je bil rocolski otroški vrtec. Celu z bojišča je pošiljal podružnici svoje skromne prihranke. Tržaška podružnica bo jako pogrešala tega vrlega narodnega delavca in ljubeznjivega družabnika.

Gjuro Hus,

lekarnar v Vipavi, je preminil v Ljubljani dne 18. listopada 1915. Rodil se je v Zlataru poleg Varaždina leta 1872. Obiskoval je gimnazijo v Varaždinu, kjer je tudi prakticiral v lekarni. Svoje nauke je dovršil na

zagrebškem vseučilišču; potem je služboval v lekarnah pl. Trnkoczyja in Leustka v Ljubljani 8 let. Pozneje je vodil v Konjicah lekarno svojega tasta Prorazila, a končno si je kupil lekarno v Vipavi, kjer je preživel

Gjuro Hus.

12 let. Povsod se je z vzorno vnemo posvetil narodnemu delu. Posebno vipavski narodni krogi so jako cenili njegovo delavnost in so ga izvolili za podžupana, za okrajnega šolskega svetovalca, za predsednika Čitalnice in več let zapored za predsednika C. M. podružnice.

Marija Krušičeva,

predsednica C. M. podružnice v Kolonji pri Trstu, je umrla dne 6. grudna 1915. Rojena je bila v Štorjah na Krasu dne 25. vinotoka 1869. Že v rani mladosti je službovala v Trstu, kjer se je poročila in bila hišna posestnica v Kolonji na hribu. Že v mladosti je pri vsaki priliki povdarjala svojo slovensko narodnost,

dasi ji je bilo to na službah v škodo. Narodni preporod v Trstu je dejansko spremljala z vso prirojeno ji živahnostjo. Bila je vztrajna delavka na narodnem polju, zgled boljše šolanemu narodnemu ženstvu. S

Marija Krušičeva.

ponosom in samozavestjo je zrla v boljšo bodočnost tržaških Slovencev. Bila je med prvimi domačinkami, ki se je zavzela za ustanovitev C. M. podružnice v Koļonji in ji bila od začetka prva odbornica, zadnje leto do smrti pa predsednica.

Dr. Janko Šavnik.

Tudi ta izguba je zadela v prvi vrsti Trst, hkrati pa ves slovenski narod. Blagi pokojnik je bil sin lekarnarja in mnogoletnega kranjskega župana Karola Šavnika, rojen dne 3. malega srpana 1881 v Kranju. Gimnazijo je dovršil v Ljubljani leta 1899. Odsluživši prostovoljsko leto je študiral na Dunaju pravo in dosegel doktorat leta 1906. Deloval je v odvetniških pisarnah v Kranju, v Ljubljani, naposled v Trstu. Prebivši leta 1913. odvetniški izpit je ostal v pisarni svaka drja Josipa Wilfana kot kompanjon ž namenom,

da bode trajno bival v Trstu. Odondod ga je poklicala domovina ob izbruhu vojne pod orožje. Kot rezervni častnik se je udeležil bojev na severu in na jugu. Na srbskem bojišču je zadobil kot nadporočnik hudo rano, ki ji je podlegel v Stari Pazovi (Slavonija) v začetku grudna 1915. Dne 14. grudna so prepeljali pokojnika v Kranj in ga položili na počivališče duševnih velikanov

Dr. Janko Šavnik.

Prešerna in Jenka. V Trstu bodo vse narodne organizacije preblagega Janka zelo pogrešale. Na našo šolsko družbo ni pozabil niti med grmenjem topov; z bojišča ji je poslal prihranjenih 200 K za pokroviteljstvo. V priznanje hrabrosti pred sovražnikom je bil dr. Janko Šavnik odlikovan s „signum laudis“. Njegova izguba je izmed največjih žrtev, kar jih je položil slovenski narod v svetovni vojni na oltar domovine.

Bogdan Šavnik,

bratranec prejšnjega je tudi daroval svoje mlado življenje kot rezervni poročnik. Padel je na doberdovski planoti dne 26. malega srpana 1915 star šele 22 let. Tragična vest je došla žalostnim starišem šele 10 mesecev po smrti. Bogdan Šavnik je bil rojen dne 26. sušca 1893. Ves čas šolanja v Kranju dovršenega z zrelostnim izpitom leta 1911. je bil med prvimi odličnjaki. Po prostovoljskem letu se je vpisal na dunajsko tehniko. Tik pred dovršitvijo naukov je bil pozvan v vojne vrste. Vzorni mladenič je bil velika nada starišem in slovenskemu narodu. Pokojnikov oče c. kr. okrajni zdravnik v Kranju dr. Edvard Šavnik je pač ravnal v duhu blagega sinka, da mu je postavil s pokroviteljino naši šolski družbi trajen spomenik.

Janko Voglar.

Dne 15. sušca 1916 .je zatisnil oči v Gradcu glavni steber naše organizacije za Maribor in okolico, poštni oficijal in posestnik Janko Voglar, star 50 let. Svoje življenje je posvetil naši šolski družbi in narodnemu šolstvu. Od zore do mraka, v družbi in domačem krogu je imel v mislih družbeni prospeh in napredek mariborskega slovenstva. Dolgo vrsto let je opravljal najtežavnejši in najnehvaležnejši posel blagajnika ondotne moške C. M. podružnice. Odborništva ni smatral samo za čast ali narinjeno mu breme, ni mu bilo dovolj, da bi le pobral in poslal članarino enkrat v letu, temveč prevzeto službo je vršil dan na dan in skrbel, da je dobivala Družba vsak mesec znatne prispevke iz Maribora. Le na ta način je dosegel, da je mariborska moška C. M. podružnica v letnem izkazu ohranila pivenstvo med štajerskimi podružnicami

glede prispevkov in vsestranskega podrobnega dela. Z glavno družbo in njenimi zaupniki je bil v trajnem stiku potom rednega poročanja in poizvedovanja. Prostovoljno je prevzel vrh vsega tega še upraviteljstvo družbenih hiš v Studencih in Pobrežju, kar je upravljal s tisto vnemo in vestnostjo, ki ga je dičila v uradu in pri vsem narodnem delu. Skrbnejšega upravitelja bi ne bila mogla Družba dobiti niti za redno plačo. Ne pretiravamo, ako rečemo, da tako vztrajnega in vzornega sotrudnika še ni imel slovenski narod pri svoji narodni obrambi, kakor je bil nepozabni Janko. Sploh so ga zaljšale vse lepe lastnosti nesebičnega rodoljuba in značajnega slovenskega moža v rodbinskem krogu, v uradu in v slovenski družbi. Pri vsem tem je bil skromen in tih, le sreča in zadovoljnost drugih, napredek narodne stvari, je ogreval njegovo rahločutno srce.

Pavlina Resmanova

je umrla v Ilirski Bistrici dne 2. malega travna 1916. Pokojna je bila iz znane Valenčičeve rodbine, vdova

po pokojnem postajenačelniku in pesniku Iv. Resmanu († dne 5. prosinca 1905). Kakor pokojni soprog, je bila tudi ona vedno v prvih vrstah, kjer je bilo treba delati in žrtvovati za narod. Povsod, kjer je pokojni Resman služboval (Na brežini, na Divači, v Št. Petru, v Ljubljani) sta bila oba člana narodnih društev, v prvi vrsti C. M. podružnice. Svoja vdovska leta je preživela blaga pokojnica v rojstnem kraju v Ilirski Bistrici, kjer je krepko podpirala ondotno C. M. podružnico in jo zastopala na vsaki glavni skupščini, naj je zborovala blizu ali daleč. Ko ji je bilo misliti na delitev svoje skromne imovine, ni pozabila Družbe, temveč ji določila po ondotni podružnici znesek 200 K, ki se izplača po smrti njenih dveh bratov.

Justin Arhar.

Justin Arhar,

c. kr. vadniški učitelj in posestnik v Trstu, je umrl dne 20. malega travna 1916, bilo mu je šele 33 let. Rodil se je v Št. Rupertu na Dolenjskem leta 1883. Učiteljsiše je dovršil leta 1903. v Ljubljani z odliko, potem je bil nastavljen na naši družbeni šoli pri Sv. Jakobu v Trstu. Po dveh letih ga je prevzela država na pripravnico za srednje šole. V šoli je bil zelo natančen, vse si je prizadejal, da bi se mladina čim več naučila. Zunaj šole je posvetil svoje moči narodnemu delu. Takoj o prihodu v Trst je stopil v razna narodna društva in povsod deloval s prirojeno mu vestnostjo. Posebno delaven je bil mnogo let v odboru tržaške moške C. M. podružnice za preosnovo in razširjenje slovenskega ljudskega šolstva v Trstu. Bolezen in prerano smrt si je nakopal v vojaški službi.

Jakob Urbanec.

Dne 9. velikega travna 1916 je umrl v Lehnu pri Ribnici na Pohorju veleposestnik in lesni trgovec Jakob Urbanec po domače Ožbalt, čegar ime je znano ne le po vsem zelenem Pohorju, temveč tudi daleč po slovenski domovini. Po svojem obsežnem domovanju je bil pokojnik nekak planinski kralj. Njegova gostoljubna hiša je bila odprta vsakemu poštenemu Slovencu. Dočim so stopili v ondotnih krajih skoraj vsi slični mogotci na stran drugomislečih tržanov, se je pokojni Urbanec že v prvi dobi narodnega preporoda postavil odločno in neustrašeno v narodne vrste in v istem duhu vzgojil tudi svojo rodbino. Celo vrsto let je načeloval lehniški C. M. podružnici do ustanovitve nove podružnice v Ribnici. Z očetom so vneto delovale njegove hčerke, posebno Micika, sedaj soproga tolstovrškega Andreja Oseta.

Dr. Anton Podpečnik.

Dne 3. rožnika 1916 je umrl na Dunaju vsled kapi zobozdravnik dr. Anton Podpečnik. Dopolnil ni

niti še 50. leta. Pokojnik je bil doma na Jesenicah na Gorenjskem. Na Dunaju je kmalu zaslovel kot najboljši zobozdravnik in si je vsled tega pridobil lepo premoženje. Vedno je bil vnet za slovensko stvar in podpiral narodna in dobrotvorna društva, posebno slovenske visokošolce. Dunajski izvenakademični C. M. podružnici je predsedoval od ustanovitve do svoje prezgodnje smrti.

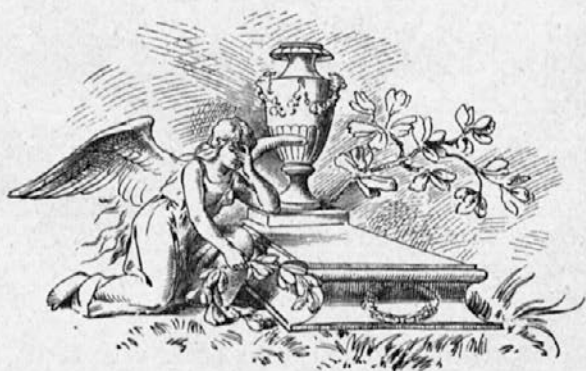
Ivan Možina,

nadučitelj v pok. in posestnik na Bregu pri Ptujju, je preminil dne 4. rožnika 1916. Pokojnik je v kljub visoki starosti ohranil do zadnjega trenutka mladeniške vzore za svoj ljubljeni narod. Posebno naklonjen je bil naši šolski družbi, ki ji je bil pokrovitelj in redni letni dobrotnik.

Franjo Jelenec.

Po dveh mesecih je prispela iz Rusije žalostna vest, da je umrl tam v ujetništvu Franjo Jelenec, notarski uradnik na Brdu. Pokojnik je bil rodom iz Kroke in šele 36 let star. Pri C. M. podružnici za Brdski okraj je bil več let do izbruha vojne marljiv tajnik, o čemer je pričala pred leti krasno uspela veselica.

A. B.

Miru!

Veter šumlja skoz drevesa
svoj uspavalni spev,
kot bi pela nebesa
zvona drhti odmev.

Slušam . . . Otožnost tiha
vstaja na srca dnu,
duša nemirna vzdihá:
„Bog moj, mirú, mirú!“

Ksaver Meško.

Stoletnica dveh odličnih Slovencev.

Leta 1917. poteče 100 let, odkar sta se narodila zaslužna rodoljuba Davorin Trstenjak in Andrej Pirnat.

Davorin Trstenjak se je rodil dne 8. listopada 1817 v Kralovcih, župnija Sv. Jurija na Ščavnici. Študiral je modroslovje v Gradcu in v Zagrebu, bogoslovje v Gradcu in postal duhovnik leta 1850. Nekaj let je kapelanoval, nato pa je postal profesor za verouk, slovenščino in zgodovino na mariborski gimnaziji. Po 11. letih je šel za župnika v Št. Jurij pri Celju; umrl je kot župnik v Starem trgu pri Slov. Gradcu, dne 2. svečana 1890.

Pokojni Trstenjak je bil odličen slovenski pisatelj in raziskovalec narodnih starin. Pisateljval je pod raznimi imeni dolgih 50 let. Prvo pesem po mičnem napevu dr. G. Ipavica znano „Tam za goro zvezda sveti“ je zložil leta 1837. Pesnil in pisal je tudi v hrvatskem jeziku.

V preporodnem letu 1848. je pozival v „Novicah“, naj Slovenci hite pred prestol cesarjev in mu razode-nejo svoje skupne potrebe v posebni prošnji pod naslovom: *Bratje Slovenci po Kranjski, Koroški in Štajerski deželi za Zedinjeno Slovenijo in za priklopitev slovenske strani sekovske škofije k lavantinski škofiji.* — Kot gimnazijski učitelj v Mariboru je posebej poučeval učiteljiščnike v slovenščini in modroslovju in ustanovil slovensko knjižnico na gim-

naziji. Ustanovitev „Južnega Sokola“ je pozdravil s pesnitvijo „Sokolska“. Svoje povesti, novele, humoreske, potne liste, životopisne črtice in razno drugo blago je priobčeval v vseh takratnih slovenskih časopisih in revijah. O sv. Cirilu in Metodu je pisal že leta 1857. in priporočal proslavo njune apostolske delavnosti med Slovenci.

Neštevilni so Trstenjakovi politični članki v slovenskem, hrvaškem in nemškem jeziku po vseh takratnih naših in prijaznih nam časopisih. Posebno mnogo takih razprav je priobčila Cigaletova „Slovenija“ n. pr. o slovenščini v šolah in uradih, o prihodnjem ustroju Avstrije, o zedinjeni Sloveniji itd. Pri vsem političnem razmišljanju je naglašal „Ali Avstrija, ali smrt, zakaj brez Avstrije ni življenja za Slovence.“

V poznejši dobi se je oprijel poglavitno bajeslovja in starinoslovja. Mnogo teh razprav je objavil v koledarjih in poznejših letopisih „Matiče Slovenske“. Izdal je tudi več samostojnih knjižic, n. pr. Kdo so bili Ambidravi, in kdo je sozidal starodavni mesti Virunum in Teurnia, Kelti ali Venedi? — Triglav, mythologično raziskavanje. — Slovanski elementi v Venetščini. — Slovanščina v romanščini. — Werland de Graz. — Pannonica. Največ njegovih znanstvenih in leposlovnih spisov je v letnikih „Zore“ in njeni prilogi „Vestniku“, potem v Sketovem „Kresu“.

Trstenjakovi veliki učenosti, vsestranski marljivosti in izvedenosti v mnogih literaturah so se čudili celo taki učenjaki, kakor sta Miklošič in Jagić.

O 50letnici njegovega književnega delovanja ga je iskreno opisal Frančišek Levec v „Slov. Narodu“. Andrej Fekonja je sestavil ob isti priliki posebno knjižico „Davorin Trstenjak, slovenski pisatelj“. Sam jubilarant se je takrat poslovil z naslednjim pismom: Leta 1837. sem začel slovenski pisati, torej je preteklo 50 let mojega literarnega delovanja. Jaz sem pisatelj malega naroda, torej se ne morem ponašati s stoterimi knjigami, kakor Kraszevski, dasiravno nisem

bil manj delaven in nisem manj ljubil svojega naroda. — Kot 70leten starec ne bodem več mogel krepko peresa voditi, naj me nadomestujejo mlajše moči in v ljubezni popravljajo, kjer sem se jaz zmotil. Gradiva jim zapuščam obilo. Bog varuj slovenski narod! Stari trg pri Slov. Gradcu, 1. avgusta 1887. Pisatelj.“

Andrej Pirnat se je rodil dne 17. listopada 1817 v Loki pri Mengšu. Po dovršenih gimnazijskih naukih je šel na rudarsko akademijo v ogrsko Ščavnico. Kot rudarski uradnik je služboval v raznih rudokopih po Slovenskem. Povsod je budil slovensko narodno zavest. V Celju je bil glavni ustanovnik Čitalnice; bil je tudi soustanovnik „Slovenske Matice“ in drugih slovenskih društev. Podpiral je slovensko slovstvo in dopisoval v slovenske časopise. Poskusil se je tudi v pesništvu in že leta 1844. priobčil v „Novicah“ pesem „Njega dni“. Leta 1845. so prinesle „Novice“ njegovo pesem „Kje dom je moj?“, ki jo je prikrojil, oziroma prevedel po češki narodni himni. Poslal jo je „Novicam“ iz „Ščavnice na Ogrskem“. Ta krasna pesem, obsegajoča sedem kitic, se je hipno med Slovenci udomačila in postala naša himna. — Ko je dne 17. malega travna 1848 cesar Ferdinand s svojim dvorom zapustil nagloma Dunaj zaradi naraščajočega upora, so se mu poklonili z udanostnim pismom kranjski deželni stanovi in ljubljansko mesto. O tej priliki je objavil Pirnat v „Novicah“ pesem „Pre-svitlimu našimu Cesarju milimu očetu Ferdinandu Pervimu.“ V poslednjih kiticah obeta, kar se sedaj godi:

Ako bi pa zadoneti
vtegnil bojni rog, in sine
verne vabil nase vzeti
brambo kralja, domovine:

takrat bi Slovenec tudi
ne krvi mudil preliti,
ne mudil bi s silo, s trudi
cara, dom osvoboditi.

Pirnat je umrl v Ormožu dne 23. grudna 1888. l.

A. B.

:: Komur bije srce ::

za

ohranitev Slovenstva,

naj po svoji moči deluje na korist

Družbi sv. Cirila in Metoda!

Pojasnuje naj znancem njen namen
in njene dosedanje uspehe! Pridobiva
naj jej denarne doneske in razširja
njeno blago! Mirno in dostojno naj
: zavrača družbene obrekovalce! :

Vihar in mir.

Vso noč je grmelo,
grmelo in bliskalo,
po gozdih besnelo,
k tlom drevje pritiskalo.
Zdaj jutro prekrasno
nad svetom mirnim je vzšlo,
nebo je vse jasno
ko deve nedolžne oko,
v spominu viharja
ves svet se smehlja, smehlja —
i meni spet zarja
po noči trpljenja bo vzšla,
po vihrah usode
zasije spet jasen mi dan,
pozabim nezgode
in vzljubim spet svet cvetán.

Ksaver Meško.

Narodnosti na Primorskem po prvem uradnem raziskovanju pred 70 leti.

Ko je zadržala vojna preko solnčne Goriške, je tudi slovenska zemlja povečala ono ubogo, razdejano ozemlje, kjer se odločujejo prihodnja stoletja. Razsuta posestva, vasi in mesta bodo še dolgo kazala sledove srditih bojev povsodi, kajti več kot drugje uniči ustaljena borba, kot je ravno na Goriškem, tekom mesecev vse, kar je v njenem območju. In ravno vsa soška fronta teče po slovenskih tleh, takisto koroška od Predela do Lipalje vasi.

Zanimivo je, da tečejo okopi od morja do Podgore natančno po narodnostni meji, ki se tu pomakne proti zapadu tako, da stopijo pri Pevmi in Oslaviju obojestranski okopi na slovenski teritorij in ga ne zapustijo več. Doberdob, zadnja slovenska vas, in Sv. Martin, edina laška vas na Krasu, sta znani po vsem svetu, takisto razdejana slovenska Podgora, ki je ločila Gorico od celotnega laškega ozemlja. Siloviti in krvavi boji, ki tu divjajo, napravljajo zanimivo vso deželo in gotovo ni narodnostna sestava Primorske med postranskimi zanimivostmi. —

Ko se je dne 31. grudna 1880 pričel popisovati občevalni jezik in se je to štetje vsakih deset let ponavljalo, so brž vstali po vsej državi glasovi proti temu načelu, pa tudi pomisleki o pravilnosti rezultatov.

Pomisleki so bili opravičeni; saj dokler se je popisovalo, je veljal občevalni jezik res še kot tak; ko so se pa objavili rezultati, se je takoj govorilo o narodnostih in je jasno, da so politično močnejši narodi pri takem sklepanju pridobili precej na številu in — kot posledica zopet — tudi na politični veljavi. Radi tega se je polagoma pojavljalo nezaupanje do uradnega štetja in je prišlo celo tako daleč, da se je nepravilnost opravičevala z besedami: so pač uradni podatki. Da se je z uradne strani to uvidelo, nam priča revizija zadnjega ljudskega štetja (1910) v Trstu in v Gorici. Le žal, da sta se pregledovala samo ta dva kraja, ko bi nam tudi Istra, Koroška in Štajerska nudile precej podobnih presenečenj. Da niso to le prazna domnevanja, se lahko vsakdo prepriča iz podrobnih podatkov, ki jih centralna statistična komisija izdaja o posameznih kronovinah. (Specijalni repertorij krajev 1880, 1890 in Leksikon občin 1900; o zadnjem štetju Leksikonu radi vojne še niso izšli.) Večine v posameznih krajih ali celo celih občinah se namreč naravnost lovijo in sicer ne prevladuje sedaj ta, sedaj druga narodnost le za nekaj odstotkov, temveč je razlika po 50 in še več od sto, da zopet pade skoraj na ničlo. Posebne vrednosti določevanje občevalnega jezika torej nima in se ne da niti dobro primerjati z starejšimi štetji, ki so hotela določiti narodnost.

Prvo zistematično uradno pregledovanje in štetje narodnosti se je vršilo tekom leta 1847. na podlagi ljudskega štetja iz leta 1846. Načelo, po katerem se je štel, je nasprotno sedanjemu individualnemu. Določilo se je namreč najprvo na podlagi uradnih preiskav in tudi privatnih poizvedb ozemlje posameznih narodov, mešan teritorij, razmerje narodov v mešanih krajih; vse to se je ponovno uradno pregledalo in so bili poslani v težjih slučajih (n. pr. Istra) strokovnjaki in ravnateljstva za administrativno statistiko — sedaj centralna statistična komisija na Dunaju —, da pregledajo vse podatke še enkrat na liču mesta. Leta 1851. so se pri ljudskem štetju zopet pregledo-

vale in določevale jezikovne razmere in tako je izšla leta 1855. Czoernigova velika etnografična karta avstrijske monarhije. Nameravana Etnografija je pa ostala žalibog nepopolna, ker niso izšli vsi zvezki, kot je bilo nameravano ter je v izišlih zvezkih obdelana samo kolonizacija Ogrske. — Poudarjati je pa treba, da ni bil pri določevanju merodajen etnografični princip, kot se to večkrat oponaša. Le v slučajih, kjer je prebivalstvo govorilo več jezikov, je odločevalo pokolenje, sicer pa vedno jezikovne razmere.

Gradivo, ki ni izšlo v Etnografiji, je uporabil v glavnem že preje Hain (Handbuch der Statistik des österreichischen Kaiserstaates, Dunaj 1852) in tako rešil vsaj nekaj gradiva pogube. Rokopis ostalih delov Etnografije se je namreč izgubil. Posebno so narodnostne (jezikovne) meje v njegovi knjigi zelo dragocene, ker so dosti natančnejše od splošnih v uvodnem zvezku Etnografije. Tudi druga razmotrivanja so zelo zanimiva — posebno teritorialna posest — in jih raditega doslovno prinašamo.*

*

Primorsko. A) Trst z okolico. Samostojno mesto Trst z okolico je štel leta 1846. 80.300 prebivalcev; od teh je bilo:

Italijanov	43.940	(54·72%),
Slovencev	25.300	(31·51%),
Nemcev	8.000	(9·96%),
Židov	3.060	(3·81%).

Najštevilnejši rod so Italijani, čeprav leži upravni teritorij ($1\frac{2}{3}$ avstrijskih štirjaških milj) na slovenski zemlji in je od slovenske okolice obdan; ta anomalija izhaja od tega, ker se v mestu nahajajo Italijani, Nemci in Židi (poleg Grkov, Turkov i. dr. v manjšem številu), dočim je okolica poseljena s Slovenci.

* Hain, Handbuch . . . I. zv., str. 220—223.

B) Gorica, Gradiška in Istra. Ta kompleks je štel leta 1846.

Slovencev	160.457	(38·22 ^{0/0}),
Srbo-Hrvatov	134.445	(32·02 ^{0/0}),
Italijanov	72.920	(17·37 ^{0/0}),
Furlanov	48.569	(11·57 ^{0/0}),
Rumunov	1.555	(0·37 ^{0/0}),
Nemcev	1.385	(0·33 ^{0/0}),
Židov	470	(0·12 ^{0/0}),
skupaj	419.801	prebivalcev.

Brž se vidi, da silno prevladujejo Slovani, dočim odpadejo na vse druge narode le tri desetine vsega prebivalstva.

Slovenci prebivajo v pokneženi grofiji Goriški ter v severnem delu Istre.

Ostali del Istre z otoki je v splošnem srbohrvatsko ozemlje, ki ga na vzhodu loči deželna meja hrvatska od hrvatskega. Vendar se nahaja na njem več italijanskih in dva rumunska jezikovna otoka.

V splošnem odpade od vse Primorske (138 avstr. štirjaških milj) na slovensko ozemlje 51, na srbohrvatsko 72, na furlansko 7 in na italijansko 8 avstrijskih štirjaških milj.*

Natančnejša omejitev posameznih jezikovnih ozemelj in jezikovnih otokov sledi iz naslednjega pregleda po političnih (in sodnih) okrajih. Okrajna glavarstva Tolmin, Gorica in Sežana so slovenska; vendar živijo v prvem tudi Nemci v obeh občinah** Nemški Rut in Stržišče (sodni okraj tolminski); v goriškem okrajnem glavarstvu so v mestu Gorici Slo-

* (Opomba prevajalčeva.) Na Primorskem je bilo torej leta 1846. 33·08^{0/0} Italijanov (s Furlani), ki so imeli poseljeno le dobro desetino Primorske (10·87^{0/0}).

** Hain rabi v tem sestavku besedo občina za kraj. Barovšče, Grafenberg in Pristava so deli goriškega mesta.

venci, Furlani in Nemci; v občinah Grafenberg, Pristava in Baronovšče [Rösenthal] (sodni okraj goriški) ter v občinah Ločnik in Moša (sodni okraj goriška okolica) so Furlani; v Kanalu (isti sodni okraj) Furlani in Slovenci.

Okrajno glavarstvo Gradiška je pretežno furlansko, le občine Mernik in Golobrdó so mešane [Furlani in Slovenci], Senik, Vrhovlje, Hlevnik, Neblo, Biljana in Medana (vse v krminskem sodnem okraju) čisto slovenske, istotako Zdravščina [Sdrausina], medtem ko so v Zagradu in Sv. Martinu (sodni okraj Gradiška) le Italijani, ki se razprostirajo tudi po vsem tržiškem sodnem okraju, medtem ko se nahajajo v sodnem okraju Červinjan le v občinah Sdobba, Barbana, Isola Do-Mine, Gradež, Isola Gorgo, Isola S. Giuliano in Porto Buso.

Koprsko okrajno glavarstvo je slovensko; le v istoimenskem sodnem okraju so v Kopru, Oltri in Miljah le Italijani; v občinah Hrib [Monti], Valle, Lazaret, Sv. Anton, Marezige, Pomjan, Šmarje [Monte], Koštabona, Krkavce in Boste so poleg Slovencev tudi Italijani; v peranskem sodnem okraju prevladuje srbohrvaščina, le Peran in Isola sta čisto italijanska kraja, Salvore, Castelvenere, S. Pietro dell' Amata* in Korta so mešani (Srbo-Hrvatje in Italijani).

Ostala okrajna glavarstva so srbohrvatska, če izvzamemo sodni okraj Podgrad, ki je slovenski, izvzemši jugovzhodne srbohrvatske občine in rumunsko občino Žejane; v sodnem okraju Voloska živijo poleg Srbo-Hrvatov tudi Italijani v Voloski, Kastavu in Lovrani; v sodnem okraju Motovun le Italijani v Motovunu in Vižinadi, Italijani in Srbo-Hrvatje v Karojbi in Vižnjanu; v sodnem okraju Buje Italijani v Umagu, Bujah in Novem

---

* Kraje pišem tako, kot so pisani v Leksikonu občin za leto 1900, kjer nekateri kraji sploh nimajo slovenske ozir. srbohrvatske prestave.

Gradu, Italijani in Srbo-Hrvatje v Crnem Vrhu [Verteneglio], Momjanu, Tribanu, Krašicah, Grožnjanu, Kostanjah in Završju [Piemonte], Slovenci v Kubertonu; v sodnem okraju buzetskem so Italijani v Buzetu, Italijani in Srbo-Hrvatje v Roču in Sovinjaku, Slovenci in Srbo-Hrvatje v Sočergi, Movražu [Valmovrasa] in Rakitovcu. V pazinskem sodnem okraju stanujejo poleg Srbo-Hrvatov tudi Italijani v Pazinu, Tinjanu, Sv. Petru v Šumi [S. Pietro in Selve], Žminju, Lindaru, Novakih, Gračišču [Gallignana], Pičanu [Pedena] in Gologorici ter poleg omenjenih še Rumuni v Letaju in Sušnjevici; v sodnem okraju Labin so Italijani v Labinu samem; poleg Srbo-Hrvatov so Italijani v Plominu [Fianona] in poleg prvih še Rumuni na Brdu; italijanski so popolnoma Poreč in Vrsar [Orsera] (sodni okraj Poreč), Rovinj (istoimenski sodni okraj), Vodnjan, Fazana, Galežan in Pula (sodni okraj Vodnjan), medtem ko se nahajajo v Sišanu [Sissano] tudi Srbo-Hrvatje. Na otokih je Krk italijanski, med Srbo-Hrvati pa prebivajo Italijani še v Cresu [Cherso], Osoru [Ossero], v Malem in Velikem Lošinjju.

*

V primer naj navedemo še podatke — za nas primeroma najneugodnejšega štetja na Primorskem iz leta 1900.:

Občevalni jezik	Trst	Goriška	Istra	Skupaj
slovenski . . .	24.679,	140.582,	47.717;	212.978
srbohrvatski . .	451,	94,	143.057;	143.602
italijanski . . .	116.825,	81.136,	136.191;	334.152
nemški	8.880,	3.498,	7.076;	19.454
drugi	175,	92,	1.924;	2.191
omače (avstr.) preb.	151.010,	225.402,	335.965;	712.377
avžočno prebivalstvo	178.599,	232.897,	345.050;	756.546

Ing. J. Mačkovšek.

Otroci namesto odraslih.

I.

Odkar je završala vojna vihra preko evropskih zemlja in je njihovo ozračje napolnjeno z odmevom te velikanske borbe, otedaj je jenjalo ono zadovoljno brezskrbno življenje, ki je bilo vdomačeno pri nas pred vojno. Kakor bi bila za hip zastala kri po žilah našega narodnega telesa, kakor bi mu bil kdo odsekal delavne ude, tako se je zdelo človeku. Saj jih ni več tistih pridnih narodnih delavcev, ki so pripravljali po mestih in vaseh veselice in postavljali skromne gledališke odre za diletante. Kje so tisti, ki so stopali na te odre in jim je privrela iz grl lepa slovenska pesem polna ljubezni do domovine? Ni jih več na naši slovenski zemlji. Vse je poklicala bojna tromba in odšli so polni upov, mahajoč z rokami v pozdrav svojim dragim, odšli so na meje branit svojo domovino pred sovražnikom.

Mnogi zro iz dalje s hrepenenjem v duši in v očeh proti oni strani, kjer je njihova lepa slovenska zemlja. Iz daljine zro in se spominjajo nje. Kakor ameriški izseljenci so, ki od dela izmozgani mislijo na domačo hišo sredi zelenega drevja, na domačo vas z belimi hišami in s cerkvijo na sredi. Sredi teh misli se zdajci spominjo pesmi:

Oj ti Sv. Vida zvon,
al' te še kdaj slišal bom ?

Tako se je zdelo človeku za hip. Vendar je povsod ostalo nekaj delavcev doma. Zlasti po mestih se

večkrat zbere na kakem odru skupina pevcev in pevk, ki zapoje nekaj lepih pesmi. Tudi kako gledališko predstavo prirede tam pa tam, saj potrebe rasto dnevno. Misliti je treba na sirote, ki jim je vojna vzela krušnega očeta, na pohabljenca v vojni, na begunca, na ranjenca in na Rdeči križ, ki skrbi za nje i. t. d. Na vse to so mislili pri nas v vojnih dneh in tudi delovali za to — oziroma trudili se, da se je nabiral denar v take svrhe in sicer tem pridneje, kolikor več je bilo potreb. Vrste moških doma živečih postajajo čedalje redkejše in težave za take prireditve vedno večje. Tu pa stopajo na plano širom naše domovine nove vrste delavcev in delavk, majhnih in pridnih — vrste naših slovenskih otrok. Časopisje objavlja pogostoma vesti o otroških prireditvah bodisi v šolah, kjer se odvijajo razstave ročnih del bodisi glasbene in gledališke predstave. Tu ne mislim govoriti o otroških prireditvah sploh, nego samo o tistih, ki so jih uprizorili v vojnem času otroci ljudskih šol Družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu.

II.

Vrsta teh prireditev se je pričela že leta 1914. dne 3. vinotoka in se končala za sedaj dne 26. rožnika 1916. Naše prireditve so obsegale večinoma deklamacije, pevske točke in male igrice na koncu. Igrica je pri nas v Trstu mogoča, ker smejo otroci uporabljati gledališki oder. Na deželi bi zadnja točka zaradi pomanjkanja odra morala izostati. Kot nalašč za take prireditve v pevskem oziru je Emila Adamiča knjiga: „Slava cesarju Francu Jožefu“. V njej je zbranih v lepo skupino mnogo vojaških pesmi, ki se jih otroci večinoma uče že v šoli. — Naše prireditve delim v dva dela: v take, kjer so se otroci bolj poglobili v pesmi in v take, kjer so dobili večji vpogled v otroške gledališke igre.

Prva prireditev dne 3. vinotoka 1914 je obsegala nekaj deklamacij, Emila Adamiča zbirko slovenskih

narodnih pesmi, prvi del pesmi iz njegove: „Slave cesarju Francu Jožefu“, in malo igrice. Prireditelj je posejil takratni tržaški namestnik princ Hohenlohe. Oj da bi bili čuli naše otroke, kako iz srca so jim šle deklamacije in pevske točke! Za cesarsko pesmijo in deklamacijami je zapel zbor Adamičevo zbirko narodnih pesmi, prirejeno za 25letnico naše Ciril Metodove šole v Trstu. To je krasna zbirka; zdi se, kakor bi po njenem navodilu prepotoval otrok z očetom ali bratom junakom pred odhodom na vojno še enkrat vesoljno slovensko zemljo. Pričenja se s predigro pesmi: „Tam, kjer beli so snežniki“. Kako čuvstveno so zapeli otroci to pesem, kako so poudarili njen konec — „dom junakov — dom je moj“! Kako lepo so pele deklice ono: „Sem slovenska deklica“, in za njimi dečki: „Slovenski smo fantje“! Vse polno ponosa je odmevalo iz njihovih glasov, saj so sinovi in hčerke tiste lepe zemlje, ki jo branijo njihovi očetje in bratje pred sovražniki. In to zemljo jim odkrivajo pesmi: „Barčica po morju plava“, od nje krenejo na goro s pesmijo: „Na planincih lušno biti“. S planin se ozro po vesoljni slovenski zemlji in zapoje: „Bog je ustvaril zemljico — oj zemljico“, potem hite v duhu tja k „jezeru bliz' Triglava“, se zamislijo in zapoje: „V dolin'ci prijetni je ljubi moj dom, nikoli jaz njega pozabil ne bom“; s to pesmijo zbirka konča. Škoda le, da ni natisnjena in da je sedaj tudi ni mogoče natisniti, ker je njen skladatelj bil iz Přemisla kot vojni vjetnik odpeljan na Rusko. Kdo bi dejal, da otroci teh pesmi ne umejo? V njih je izražena ljubezen do otroške ožje domovine in to ljubezen združuje druga Adamičeva zbirka: „Slava cesarju Francu Jožefu“ z ljubeznijo do širše domovine — do Avstrije; obe vzplamtita na prireditvi z enim samim skupnim plamenom. S pesmijo: „Mal' postojmo“, žarečo ljubezni do našega sivolasega vladarja, nas vodi ta zbirka mimo vseh vtisov, ki jih napravlja vojna na človeka, od poziva na vojno, na bojišče, mimo mrtvega vojaka na zelenem travniku in zopet nazaj na dom, ko se

vračajo vojaki s pesmijo: „Živel svetli cesar naš!“ — Tej vrsti pesmi so otroci dodali malo igrice patrijotične vsebine.

Pravkar opisano prireditev so otroci večkrat ponavljali. Dne 2. grudna 1914 so igrali mladinsko igro: „Živa punčka“ in proizvajali nekaj pevskih točk. Oboje so izvršili vrlo dobro. S tem je bil program za šolsko leto 1914./15. končan.

Koncem maja 1915 je planil proti Avstriji zahrbtnen sovražnik iz Italije. Trst je od tedaj skoro v neposredni bližini bojišča. Mnogo starišev se je z otroki vred izselilo, pa so se meseca kimavca leta 1915. večinomoma vrnil.

Že dne 7. listopada 1915 so otroci zopet uprizorili igro „Palčki“, zapeli nekaj otroških pesmi Adamičevih — natisnjene so v „Novih Akordih“ — in ponovili zbirko pesmi iz njegove spevoigre: „Slava cesarju Francu Jožefu“.

Dne 1. grudna 1915 je bil slavnostni večer za otroke naših slovenskih šol v Trstu. Proslavili so 67letnico vladanja našega presvetlega vladarja. Na čast slavnega branitelja naše jugozap. meje generala Svetozarja Borojevića so otroci za cesarsko pesmijo, za deklamacijo „Soči“ in pevanjem nekaterih naših narodnih pesmi v zboru brez spremljevanja izvajali drugi del Adamičeve zbirke, zložene o priliki 25letnice naših Ciril Metodovih šol v Trstu — hrvatske narodne pesmi. Začno se z uvodom pesmi: „Tamburica sitnim glasom udaraše“, nakar otroci to pesem zapoje. Pesem preide pozneje v ono otožno: „Sunce žarko, ime moje“, ki jo je pela učenka naše šole s prav lepim prednašanjem. Ko so izpeli več drugih narodnih pesmi, pride na vrsto ona širom naših pokrajin tako znana: „Lepa naša domovina“, ki je izdonela otrokom navdušeno iz vseh grl; pa še se dviga navdušenje in prikipi na višek v pesmi: „Još Hrvatska ni propala“. Pri tej pesmi je vse v dvorani ploskalo z največjim navdušenjem. Za tem so izvajali otroci za nje precej težko iz nemščine prevedeno spevoigro: „Habsburški

rod“. Pomen posameznih pesmi in deklamacij iz nje so pojasnjevale skijoptične slike na desni strani odra.

To prireditev je posetilo več odličnih gostov, med njimi tržaški namestnik baron Fries-Skene z gospo soprogo. — Pevske točke je zaključila igra „Palčki“. — Ponovljena je bila ta prireditev dne 19. grudna 1915.

Dne 5. sušca 1916 so otroci proizvajali nekaj mešanih zborov, Župančičev dvogovor in igro „Mala prostovoljca“, kar se je vse ponovilo dne 7. sušca 1916.

S tem bi bil prvi del naših prireditev končan. Pesmi so vzbujale v otrocih večje zanimanje in so se vanje bolj poglobljali nego v igre.

Mesec majnik je prinesel otrokom novo presečenje. Učiti so se začeli mladinsko igro, ki jih je postavila v popolnoma drug in nov, pa vendar v popolnoma njihov svet. Dobili so vloge za mladinsko igro: „V kraljestvu palčkov“. Spisal jo je Josip Ribičič, sedaj učitelj na naši šoli, pevske točke je izdelal učitelj Ivan Grbec.

Igra se razlikuje od prejšnjih v tem, da je otrokom lahko umljiva in da radi tega vzbuja v njih zanimanje in veselje. Prvič so stopili otroci z njo pred občinstvo dne 4. rožnika 1916 in reči moram, da ne z malim uspehom. Pisatelj vede otroka v tej lepi igri s tega sveta, zavitega v toliko gorje, tja doli med palčke, kjer ni vseh teh homatij, ki sedaj razburjajo svet. Med palčke se izgubi mala Anica, ki jo namerja njihov kralj povzdigniti za kraljico. Otrok pa hoče imeti mamico, drugače noče ostati pri njem. Ali kralj — revež — ne ve, kaj je to mamica. Sele prva vila v krogu svojih tovarišic mu to pojasni. Sodim, da je lepota tega dela na višku tedaj, ko pojasnjuje vila kralju, da je mamica ljubezen, sreča in zaklad, a Anica revica, ki ji manjka besed, more povedati samo, da je mamica — mamica. Palčki hite po mestu; vrnejo se trudni in prinašajo to, kar smatrajo ljudje na tem svetu za srečo, ljubezen in zaklad — sama slepila. Ne bom razpravljal dalje o razvoju igre. Qmenjam le,

da so jo otroci proizvajali najbolje tedaj, ko so nastopili z njo pred otroki samimi. — Prav je storil pisatelj, da je pokazal otroku tako jasno, kaj je mati — zlasti v teh časih, ko otrok lahko izgubi očeta in se bo tolažil v žalosti: Saj imam še mater in mati je ljubezen, sreča, zaklad.

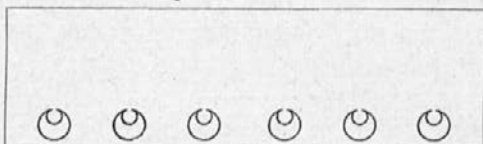
Namen naših mladinskih prireditev je dvojen: gmoten in moralen. Rekel bi, da v svojem višku krijeta drug drugega. Ako pripomnim, da so dobili vojaki ob soški fronti samo od slavnostne prireditve dne 1. grudna 1915 K 1132.— in če dostavim, da je v naši šoli treba več stotinam otrok kupiti obleko in obutev, bo vsakemu jasno, kakega pomena so te prireditve. Še druga stran je tu, ki je ne morem prezreti, in ta je, da take prireditve vcepijo starišem in otrokom v globino srca in duše medsebojno ljubezen.

Z zanimanjem sem sledil dne 1. grudna 1915 kretnjam nekega dečka ubožne rodbine. Nekako začuden je stopil na oder, saj so imeli vsi dečki bele srajce, ali njegova mati je uboga. V sivi maji in vsakdanji obleki — ker druge ni imel — se je pridružil svojim součencem pevcem, stisnil skupaj suknjico, da bi se ne videla preveč maja in zapel „korajžno“ kot vsi drugi. Kdo bi dejal, da ni storil toliko, če ne še več, kot oni, ki so prišli v lepih oblekah? Če ga je videla mati, ali ni vzljubila še bolj sina, ki je, navajen trpeti z njo revščino, stopil v revni obleki pred ljudi, pa se tega ni sramoval.

Otroci pri takih prireditvah mnogo pridobe na sigurnosti nastopa in na izkušnji. Prepričan sem, da je postalo materam, kojih možje se bore v divjih bitvah, tedaj ko so videle tako nastopati svoje otroke, jasno, komu naj žrtvujejo od sedaj svoje življenje.

Ciril Petrovec.

Pozor!

Pozor!

Dolžnost

vsakemu narodnemu zavednemu Slovencu bodi:
da je **član Družbe sv. Cirila in Metoda.**

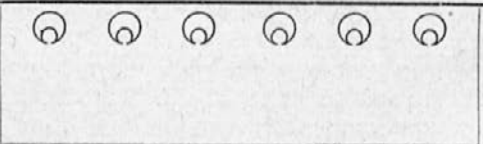
Njeni člani so:

1. pokrovitelji, ki plačajo 200 K,
2. ustanovniki, ki plačajo 20 K,
3. letniki, ki dajo po 2 K na leto,
4. podporniki, ki žrtvujejo vsaj po 20 v. na leto.

**Vsak naj se vpiše pri bližnji podružnici in
skuša pridobiti še kakega novega člana!**

Pozor!

Pozor!

Vestnik

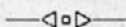
Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

XXXI.

Bilanca

družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani
za leto 1915.

Prejemki.

Blagajniški ostanek dne 31. grudnia 1914. l. . . . . 2.377 K 17 v

Dohodki leta 1915.

1.) Račun prispevkov podružnic in sicer udnina,
pokroviteljnine, veselice i. t. d.

a) Kranjska . . . . . 5.264 K 71 v

b) Štajerska . . . . . 5.053 „ 45 „

c) Koroška . . . . . 99 „ — „

d) Primorska i. s.

Goriška . . . . . 2 126 K 34 v

Trst . . . . . 14.808 „ 21 „

Istra . . . . . — „ — „ 16.934 „ 55 „

e) Nižje Avstrijska . . . . . 300 „ — „

Skupaj . . . . . 27.651 K 71 v

2.) Račun do-
hodkov daril
in podpor

občin . . . . . 520 K — v

posojilnic . . . . . 3.441 „ 12 „

društev . . . . . 171 „ — „

Skupaj . . . . . 4.132 „ 12 „

3.) Račun raznih darov . . . . . 6.258 „ 04 „

4.) Račun dohodkov iz družb.
nabiralnikov . . . . . 2.697 „ 54 „

5.) Račun zbirk časnikov i. s.

„Slov. Narod“ . . . . . 1.641 K 50 „

Odnos . . . . . 42.380 K 91 v

Odnos . . . . . 2.377 K 17 v

	Prenos . . .	2.377 K 17 v
	Prenos . . .	42.380 K 91 v
6.)	Račun dohodkov iz prodaje družbenih vžigalic	10.623 „ — „
7.)	Račun dohodkov iz prodaje družb. kave.	2.000 „ — „
8.)	Račun dohodkov iz prodaje družbenega čistila za kovine in tla ter vazelina za čevlje	400 „ — „
9.)	Račun dohodkov iz prodaje družb. cilindrov za svetilke	300 „ — „
10.)	Račun dohodkov iz prodaje družbenih drož	65 „ — „
11.)	Račun dohodkov iz prodaje družbenega čaja in ruma. .	160 „ — „
12.)	Račun dohodkov iz prodaje družbenega papirja	16 „ 30 „
13.)	Račun dohodkov iz prodaje družb. toaletnega mila in sveč	200 „ — „
14.)	Račun dohodkov iz prodaje družbenih knjig	8 „ 10 „
15.)	Račun dohodkov iz prodaje družbenega koledarja i. s. za leto 1915.	1.063 K 74 v
	„ 1916.	2.607 „ 61 „
	Skupaj . . .	3.671 „ 35 „
16.)	Račun dohodkov iz prodaje narodnega kolka	327 „ 48 „
17.)	Račun dohodkov iz prodaje družbenih razglednic.	163 „ 76 „
18.)	Račun dohodkov iz prodaje družb. listkov	1.444 „ 30 „
19.)	Račun obresti od naloženega denarja.	20.299 „ 73 „
20.)	Račun dohodkov iz družbenih poslopij in posestev	8.506 „ 34 „
	Odnos . . .	90.566 K 27 v
	Odnos . . .	2.377 K 17 v

	Prenos . . .	2.377 K 17 v
	Prenos . . .	90.566 K 27 v
21.)	Račun vrnjenih predujemov	863 „ 36 „
22.)	Račun raznih prejemkov . .	2.571 „ 95 „
23.)	Račun dohodkov za obrambni sklad	1.256 „ 74 „
24.)	Račun dohodkov iz volil . .	344 „ 57 „
	Dohodki znašajo torej leta 1915	95.602 „ 89 „
	Račun prehodnih prejemkov	6.938 „ 03 „
	L. 1915. dvigneni zneski i. s. iz družbene glavnice . . .	944 K 57 v
	„ K. Kotnikovega sklada .	73.457 „ 32 „
	„ M. Vilharjevega sklada .	8.946 „ 08 „
	„ pokojninskega sklada . .	290 „ 60 „
	Skupaj . . .	83.638 „ 47 „
	Skupaj . . .	188.556 K 56 v

Izdatki.

1. Račun stroškov deške ljudske šole pri Sv. Jakobu v Trstu.

a)	Plače in remuneracije učit. osovju in katehetom . . .	5.820 K 06 v
b)	Plača slugi	1.110 „ — „
c)	Najemnina	4.991 „ 90 „
d)	Razne adapcije, učila, tiskovine i. t. d.	1.050 „ 50 „
e)	Kurjava, razsvet., čiščenje itd.	1.203 „ 40 „
f)	Revnim učencem obleko, obutev i. t. d.	623 „ 26 „
	Skupaj . . .	14.799 K 12 v

2. Račun stroškov dekliške ljudske šole pri Sv. Jakobu v Trstu.

a)	Plače in remuneracije učiteljskemu osovju in katehetom	21.846 K — v
b)	Plača strežnici	870 „ — „
	Odnos . . .	22.716 K — v
	Odnos . . .	14.799 K 12 v

	Prenos . . .	14.799 K 12 v
	Prenos . . .	22.716 K — v
c)	Razne adaptacije, učila, tiskovine i. t. d.	990 „ 76 „
d)	Kurjava, razsvet., čiščenje itd.	1.208 „ 30 „
e)	Revnim učenkam obleko, itd.	623 „ 26 „
	<u>Skupaj . . .</u>	25.538 „ 32 „

3. Račun stroškov deklinške ljudske šole v Trstu (ulica Acquedotto).

a)	Plače in remuneracije učitelj. osobju in katehetom . . .	9.636 K — v
b)	Plača slugi	1.110 „ — „
c)	Najemnina	4.991 „ 90 „
d)	Razne adaptacije, učila, tiskovine i. t. d.	410 „ 07 „
e)	Kurjava, čiščenje i. t. d. . .	708 „ 20 „
f)	Revnim učenkam obleko, obutev i. t. d.	623 „ 26 „
	<u>Skupaj . . .</u>	17.479 „ 43 „

4. Račun stroškov otroškega vrtca v Rojanu.

a)	Plača vrtnarici	1.500 K — v
b)	Najemnina	1.937 „ 64 „
c)	Razni stroški	55 „ 94 „
	<u>Skupaj . . .</u>	3.493 „ 58 „

5. Račun stroškov otroškega vrtca pri Sv. Ivanu poleg Trsta.

a)	Plača vrtnarici	1.250 K — v
b)	Najemnina	300 „ — „
	<u>Skupaj . . .</u>	1.550 „ — „
	<u>Odnos . . .</u>	62.860 K 45 v

Prenos . . . 62.860 K 45 v

6. Račun stroškov otroškega vrtca v Rocolu.

a) Plača vrtnarici	1.475 K — v	
b) Najemnina	292 „ 80 „	
	<u> </u>	
Skupaj		1.767 „ 80 „

7. Račun stroškov otroškega vrtca v Škednju.

a) Plača vrtnaricama	1.800 K — v	
b) Plača strežnici	240 „ — „	
c) Šolska kuhinja	445 „ 20 „	
d) Razni stroški	29 „ 42 „	
	<u> </u>	
Skupaj		2.614 „ 62 „

8. Račun stroškov otroškega vrtca v Verdelli.

a) Plača vrtnarici	1.275 K — v	
b) Najemnina	240 „ — „	
	<u> </u>	
Skupaj		1.515 „ — „

9. Račun stroškov otroškega vrtca pri Sv. Jakobu v Trstu.

a) Plača vrtnarici	1.200 K — v	
b) Najemnina	814 „ 74 „	
c) Šolske potrebščine	91 „ 50 „	
d) Razni stroški	43 „ 30 „	
	<u> </u>	
Skupaj		2.149 „ 54 „

10. Račun stroškov otroškega vrtca pri Sv. Mariji Magdaleni v Trstu.

a) Plača vrtnarici	1.200 K — v	
b) Šolske potrebščine	29 „ 27 „	
c) Razni stroški	118 „ 94 „	
	<u> </u>	
Skupaj		1.348 „ 21 „
Odnos		<u>72.255 K 62 v</u>

Prenos . . . 72.255 K 62 v

11. Račun stroškov otroškega vrtca v Kolonji pri Trstu.

a) Plača vrtnarici	1.200 K — v	
b) Najemnina	760 „ — „	
c) Razni stroški	150 „ 86 „	
	<u> </u>	
Skupaj		2.110 „ 86 „

12. Račun stroškov otroškega vrtca v Pevmi.

a) Plača vrtnarici	533 K 28 v	
b) Plača strežnici	48 „ — „	
c) Najemnina	80 „ — „	
	<u> </u>	
Skupaj		661 „ 28 „

13. Račun stroškov šolstva v Krminu.

a) Dvorazredna ljudska šola i. s.

Plače učiteljstvu 3.017 K — v

Učila . . . . . 20 „ 26 „

Skupaj . . . 3.037 K 26 v

b) Otroški vrtec.

Plača vrtnarici . . . . . 666 K 64 „

c) Razni stroški . . . . . 12 „ 67 „

Skupaj . . . 3.716 „ 57 „

14. Račun stroškov šolstva v Gorici.

a) Trirazredna ljudska šola.

Plače učiteljstvu . . . . . 2.503 K 38 v

b) Otroški vrtec.

Plača vrtnarici . . . . . 916 „ 67 „

c) Razni stroški . . . . . 50 „ 75 „

Skupaj . . . 3.470 „ 80 „

Odnos . . . 82.215 K 13 v

Prenos . . . 82.215 K 13 v

**15. Račun stroškov otroškega vrtca v Trziču
(na Kranjskem).**

a) Plača vrtnarici	1.075 K — v	
b) Najemnina	480 „ — „	
c) Razni stroški	17 „ 90 „	
	<hr/>	
Skupaj		1.572 „ 90 „

**16. Račun stroškov otroških vrtcev na Savi
pri Jesenicah.**

a) Plače vrtnaricama	2.075 K — v	
b) Plača strežnici	144 „ — „	
c) Razni stroški	30 „ — „	
	<hr/>	
Skupaj		2.249 „ — „

**17. Račun stroškov otroškega vrtca na Je-
senicah.**

Plača vrtnarici . . . . . 1.050 K — „

**18. Račun stroškov šolstva v Št. Rupertu pri
Velikovcu.**

a) Šolskim sestram za vzdrža- vanje slov. ljudske šole, na- grada za II. semester 1914/15 in I. semester 1915/16	1.500 „ — „	
b) Razna popravila pri poslojju posv. učitelja	150 „ 97 „	
	<hr/>	
Skupaj		1.650 „ 97 „

19. Račun stroškov šolstva v Mariboru.

a) Otroški vrtec.

Plača šolskim sestram za šolsko
leto 1914/15 . 1.000 K — v
Božičnica in izlet 68 „ — „

Skupaj	<hr/>	1.068 K — v
Odnos		1.068 K — v
		<hr/>
Odnos		88.738 K — v

	Prenos . . .	88.738 K — v
	Prenos . . .	1.068 K — v
b) 2 razred slov. ljudske šole.		
	Plača šolskim sestram za šolsko leto 1914/15 .	800 K — v
	Nagrada katehetu	200 „ — „
	Skupaj . . .	<u>1.000 „ — „</u>
	Skupaj . . .	2.068 „ — „

20. Račun stroškov ljudske šole na Muti.

a) Plače učiteljstvu in katehetu .	5 320 K — v
b) Plača strežnici	100 „ — „
c) Učila in božičnica	120 „ 45 „
d) Kurjava, davki in drugi stroški	<u>616 „ 40 „</u>
Skupaj . . .	6.156 „ 85 „

21. Račun stroškov otroškega vrta v Celju.

a) Plača šolskim sestram	720 K — v
b) Najemnina	224 „ — „
c) Kurjava in drugi stroški . . .	<u>105 „ 74 „</u>
Skupaj . . .	1.049 „ 74 „

22. Račun stroškov otroškega vrtca v Gabrju pri Celju.

Plače vrtnaricci	1.198 „ 32 „
----------------------------	--------------

23. Račun stroškov otroških vrtcev v Hrastniku.

Plače vrtnaricama	1.840 „ — „
-----------------------------	-------------

24. Račun stroškov otroškega vrtca v Ormožu.

a) Plača vrtnarici	800 K — v
b) Učila	<u>21 „ 34 „</u>
Skupaj . . .	<u>821 „ 34 „</u>
Odnos . . .	101.882 K 25 v

	Prenos . . .	101.882 K 25 v
25.	Račun stroškov za posestvo v Studencih. Razna popravila in davki	394 „ 26 „
26.	Račun stroškov za posestvo v Slovenski Bistrici. Razna popravila, davki i. t. d.	167 „ 20 „
27.	Račun stroškov za šolsko posestvo v Rožnem dolu. Zavarovalnina i. dr.	31 „ 77 „
28.	Račun stroškov za posestvo v Pobržu: Razna popravila in davki	186 „ 46 „
29.	Račun stroškov za posestva v Ljubljani. Razna popravila in davki	2.152 „ 87 „
30.	Račun raznih podpor in posojil i. s. Izplačane podpore ljud. učiteljem, občinam, itd.	1.170 „ — „
31.	Račun od družbe najetih in povrnjenih posojil	3.171 „ 42 „
32.	Račun plačanih obresti od najetih posojil	19.297 „ 49 „
33.	Račun stroškov za družbeni koledar 1916	1.740 „ 20 „
34.	Račun stroškov za narodni kolek	46 „ — „
35.	Račun stroškov za računske listke	23 „ 20 „
36.	Račun stroškov za družb. nabiralnike	610 „ — „
37.	Račun stroškov družbine pisarne.	
	a) Plače trem uradnikom	3.420 K — v
	b) Plača pot. učitelju	2.700 „ — „
	c) Potni stroški i. s. potov učitelja in drugih funkci- jonarjev	80 „ 14 „
	d) Plača slugi	192 „ — „
	e) Najemnina, razsvetljava in kur- java pisarniških prostorov	926 „ 69 „
	f) Poštnina, ekspedicija družb. blaga, i. t. d.	415 „ 34 „
	g) Tiskovine, papir in druge pi- sarniške potrebščine	155 „ 12 „
	Skupaj	7.889 „ 29 „
	Odnos	138.762 K 41 v

	Prenos . . .	138.762 K 41 v
38.	Račun izplačanih predujemov	1.620 „ — „
39.	Račun stroškov za pokojninski sklad.	
a)	Prispevek družbe	12.814 K 28 v
b)	Izplačana pokojnina in pre- mijske rezerve	290 „ 50 „
	Skupaj . . .	13.104 „ 78 „
40.	Račun raznih stroškov	3.021 „ 69 „
41.	Račun raznih izrednih stroškov.	
a)	Po pok. Fran Škrjancu izpla- čana volila in drugi stroški .	3.067 K 71 v
b)	Po pok. Mariji Vilharjevi pla- čana drž. pristojbina in pla- čani pogrebni stroški po pok. Evgen Vilharju	8.946 „ 08 „
c)	Po pok. Anton Poljšaku izpla- čani pogrebni in drugi stroški	742 „ 36 „
	Skupaj . . .	12.756 „ 15 „
	Izdatki znašajo torej leta 1915 skupaj :	169.265 K 03 v
	Račun prehodnih stroškov.	6.938 „ 03 „
	Leta 1915. plodonosno naloženi zneski i. s.	
a)	na glavnico (pokrovit. in volila)	1.944 K 57 v
b)	na obrambni sklad	1 116 „ 74 „
	Skupaj . . .	3.061 „ 31 „
	Blagajniški ostanek dne 31. grudna 1915. l.	9.292 „ 19 „
	Skupaj . . .	188.556 K 56 v

Družba je imela leta 1915 i. s.

Dohodkov (brez prebitka iz leta 1914)

a) rednih	92.541 K 58 v
b) izrednih t. j. volila, pokro- viteljnine in za obrambni sklad	<u>3.061 „ 31 „</u>
Skupaj	95.602 K 89 v

Stroškov

a) rednih	156.508 K 88 v
b) izrednih	<u>12.756 „ 15 „</u>
Skupaj	<u>169.265 „ 03 „</u>

torej primanjkljaja	73.662 K 14 v
Ako primerjamo redne dohodke	92.541 „ 58 „
z rednimi stroški	<u>156.508 „ 88 „</u>

vidimo, da je bilo pri rednih dohodkih pri-
manjkljaja . . . . . **63.967 K 30 v**
Primanjkljaj se je pokrili iz glavnice in raznih
skladov.

Rednih dohodkov je bilo

leta 1914	131.335 „ 06 ,
„ 1915	<u>92.541 „ 58 „</u>
torej so se redni dohodki l. 1915 zmanjšali za .	38.793 K 48 v

Družba je imela dohodkov brez volil
in prehodnih prejemkov i. s.

leta 1914	143.459 K 12 v
„ 1915	95.258 „ 32 „
prejela je torej leta 1915 brez volil — manj za	<u>48.200 K 80 v</u>

Družbeni dohodki so znašali:

leta 1914	155.448 „ 36 „
„ 1915	<u>95.602 „ 89 „</u>
torej v pretečenem letu manj za	59.845 K 47 v

Račun družbene glavnice.

Stanje dne 31. grudnia 1914. l. . . . . 55.832 K — v

Prirastek leta 1915.

1.) Pokojninski sklad povrne za prevzeto papirno rento . . .	6.620 K 67 v	
2.) Naložene pokroviteljnine in volila	<u>1.944 „ 57 „</u>	
	Skupaj	<u>8.565 „ 24 „</u>
	Skupaj	64.397 K 24 v

Odpadek leta 1915.

1.) Pokojninskemu skladu prodana papirna renta v nom. vredn.	8.000 K — v	
2.) Dvignjene vloge radi raznih izplačil	<u>944 „ 57 „</u>	
	Skupaj	<u>8.944 „ 57 „</u>

Stanje dne 31. grudnia 1915. l. . . . . 55.452 K 67 v

Račun pokojninskega sklada za učitelje i. t. d.

Stanje dne 31. grudnia 1914. l. . . . . 63.447 K 80 v

Prirastek leta 1915.

1.) Prispevek učiteljstva	1.790 K 56 v	
2.) Prispevek družbe	12.814 „ 28 „	
3.) Kapitalizirane obresti	4.092 „ 52 „	
4.) Prejete prem. rezerve	177 „ 01 „	
5.) Nakupljene obligacije	<u>73.000 „ — „</u>	
	Skupaj	<u>91.874 „ 37 „</u>
	Skupaj	155.322 K 17 v

Odpadek leta 1915.

1.) Dvignjene vloge radi nakupa obligacij	60.331 K 67 v	
2.) Dvignjene vloge radi izplačila pokojnine in prem. rezerve	<u>290 „ 50 „</u>	
	Skupaj	<u>60.622 „ 17 „</u>

Stanje dne 31. grudnia 1915. l. . . . . 94.700 K — v

Račun obrambnega sklada.

Stanje dne 31. grudna 1914. l. . . . . 187.012 K 05 v

Prirastek leta 1915.

1.) Leta 1915. prejeti in naloženi

zneski . . . . . 1.116 K 74 v

2.) Dne 31. grudna 1915. l. po

poštno ček. prometu prejeti,

še nenaloženi znesek . . . . . 140 „ — „

3.) Kapitalizirane obresti . . . . . 8.757 „ 34 „

Skupaj . . . . . 10 014 „ 08 „

Stanje dne 31. grudna 1915. l. . . . . 197.026 K 13 v

Račun V. Polakove zapuščine.

Stanje dne 31. grudna 1914. l. . . . . 177.914 K 96 v

Prirastek, oziroma odpadek leta 1915 . . . . . — „ — „

Stanje dne 31. grudna 1915. l. . . . . 177.914 K 96 v

Račun K. Kotnikove zapuščine.

Stanje dne 31. grudna 1914. l. . . . . 121.956 K 16 v

Prirastek leta 1915.

Prejeti znesek od odpovedane

terjatve . . . . . 10.000 K — v

Iz M. Vilharjevega sklada po-

vrnjeni znesek . . . . . 2.286 „ 50 „

Skupaj . . . . . 12.286 „ 50 „

Skupaj . . . . . 134.242 K 66 v

Odpadek leta 1915.

1.) Odpovedana in poravnana

terjatev . . . . . 10.000 K — v

2.) Dvignene vloge radi raznih

izplačil . . . . . 73.457 „ 32 „

Skupaj . . . . . 83.457 „ 32 „

Stanje dne 31. grudna 1915. l. . . . . 50.785 K 34 v

Račun M. Vilharjeve zapuščine.

Stanje dne 31. grudna 1914. l. . . . . 112.400 K — v

Odpadek leta 1915.

1.) K. Kotnikovemu skladu povrnjeni znesek	2.286 K 50 v
2.) Dvigljeni znesek v poplačilo zap. pristojbine in pogrebni stroški po pok. g. E. Vilharju	8.946 „ 08 „
	<u>Skupaj . . . . .</u>
	11.232 „ 58 „
Stanje dne 31. grudna 1915. l.	101.167 K 42 v

Račun Iv. Fabjančičeve zapuščine.

Stanje dne 31. grudna 1914. l. . . . . 36.746 „ 54 „

Prirastek leta 1915.

Prejeti znesek za poravnano terjatev in obresti	1.608 „ 93 „
	<u>Skupaj . . . . .</u>
	38.354 K 54 v

Odpadek leta 1915.

Terjatev vsled poravnave	1.432 „ — „
Stanje dne 31. grudna 1914. l.	36.922 K 54 v

Družbena imovina

dne 31. grudna 1915. l.

A. Aktivna imovina.

I. Posestva.

a) Posestvo vl. št. 2204 kat. obč. mesto Trst, vredno	430.000 K — v
b) Grajščina Kienhofen (Muta), vložna št. 114 dež. deske za Štajersko, vredna	18.000 „ — „
c) Posestvo, vl. št. 211, kat. obč. Velikovec, vredno	100.000 „ — „
d) Posestvo vl. št. 30 kat. obč. Velikovec, vredno	20.000 „ — „
e) Posestvo na Savi vl. št. 463 kat. občine Jesenice, vredno	24.000 „ — „
f) Posestvo vl. št. 1768 kat. obč. Krmin	15.600 „ — „ *)
g) Posestvo vl. št. 56 kat. občine Studenci, vredno	10.800 „ — „
h) Posestvo vl. št. 204 kat. obč. Studenci, vredno	17.800 „ — „
i) Posestvo vl. št. 1755 in 1756, kat. občine Gorica.	47.000 „ — „ **)
j) Posestvo in stavbeni mate- rijal pri vl. št. 112 kat. občine Vodičja vas, vredno	2.500 „ — „
k) Posestvo vl. št. 84, kat. obč. Slov. Bistrica, vredno	13.100 „ — „
l) Posestvo vl. št. 624 in 629 pri Sv. Mariji Magd. v Trstu, kat. občine Trst, vredno	21.000 „ — „
m) Posestvo vl. št. 332 v Škednju kat. obč. Trst, vredno	29.000 „ — „
<hr/>	
Odnos	748.800 K — v

*) in **) Posestvo v Krminu cenjeno na 15.600— K in v Gorici cenjeno na 47.000— K se je v bilanci pustilo v prvotni vrednosti, po vojni se bodo ta posestva na novo cenila in vrednost na novo v bilanci vstavila.

Prenos	748.800 K — v	
n) Posestvo v Rožnem dolu pri Črnomlju, vložna št. 312 kat. občine Prbišje, vredno	10.000 „ — „	
o) Posestvo v Ljubljani, vl. št. 553 kat. občine Trnovsko predmestje, vredno	160 „ — „	
p) Posestvo v Ljubljani vl. št. 1202 kat. obč. Karlovsko predmestje, vredno	73.000 „ — „	
r) Posestvo vl. št. 84, kat. obč. Marnberg, vredno	3.000 „ — „	
s) Posestvo vl. št. 105, katastr. občine Pobrš pri Mariboru, vredno	11.900 „ — „	
š) Posestvo v Ljubljani, vl. št. 1525 kat. občine Trnovsko predmestje, vredno	8.800 „ — „	
	<u>Skupaj . . . . .</u>	855.660 K — v
II. Šolski inventar in učila	29.750 „ 75 „	
III. Inventar družbene pisarne	944 „ 57 „	
IV. Zaloga družbenih knjig	300 „ — „	
V. Zaloga družbenih razglednic	50 „ — „	
VI. Terjatve (gotove) i. s.		
a) za koledar	700 K — v	
b) „ narodni kolek	42 „ — „	
c) „ razglednice	20 „ — „	
d) „ rač. listke	79 „ 40 „	
e) „ razne terjatve	2.944 „ 55 „	
	<u>Skupaj . . . . .</u>	3.785 „ 95 „
VII. Brezobrestna posojila		24.600 „ — „
VIII. Družbena glavnica.		
a) Vložna knjižica ljubljanske mestne hraniln., št. 87.209 pr.	1.000 K — v	
b) Vložna knjižica posojilnice v Mariboru, št. 2386 pr.	200 „ — „	
Odnos	<u>1.200 K — v</u>	
Odnos	<u>914.191 K 27 v</u>	

	Prenos . . .	914.191 K 27 v
	Prenos . . .	1.200 K — v
c)	Vložna knjižica posojilnice v Mariboru, št. 14.492 pr. . .	100 „ — „
d)	Vložna knjižica zadruge „Lastni Dom“ v Celju, št. 490 pr.	1.000 „ — „
e)	Brunšviška srečka, serija 7690 št. 16 pr.	70 „ — „
f)	Delnica ljubljanske kreditne banke v Ljubljani, št. 1422 pr.	400 „ — „
g)	Intab. terjatev pri društvu „Mladika“ v Ljubljani 50.000 kron, pri glavnici delni znesek	20.930 „ — „
h)	Intabul. terjatev pri društvu „Mladika“ v Ljubljani v znesku pr.	25.000 „ — „
i)	3 kom. ogrskih Joziv-srečk št. $\frac{4690}{64}$, $\frac{1486}{50}$, $\frac{4222}{2}$ à 4 K	12 „ — „
j)	Zadružna knjižica posojilnice in hraniln. v Trstu št. 6022 pr.	60 „ — „
k)	Zadružna knjižica posojilnice v Mariboru št. 5631 pr. . .	20 „ — „
l)	Zadružna knjižica posojilnega in hranilnega društva v Mariboru, št. 913 pr.	40 „ — „
m)	Vložna knjižica Kmetске pos. v Ljubljani, št. 19.205 pr. .	6.620 „ 67 „
	Skupaj . . .	55.452 „ 67 „
IX. Pokojninski sklad za učitelje i. t. d.		
a)	Vink. 4 ⁰ / ₀ avstrijska kronska renta z dne 1. marca 1910 št. 82.789 pr.	21.700 K — v
	Odnos . . .	21.700 K — v
	Odnos . . .	970.543 K 94 v

	Prenos . . .	970.543 K 94 v
	Odnos . . .	21.700 K — v
b)	Vink. 4·2 ⁰ / ₀ avstr. srebrna renta z dne 1. aprila 1915 št. 80.917 pr.	45.000 „ — „
c)	Vink. 4·2 ⁰ / ₀ avstr. papirna renta z dne 1. februarja 1915 št. 224.694 pr.	8.000 „ — „
d)	Vink. 5 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ III. avstr. vojno posojilo z dne 1. januarja 1916 št. 3438, serija K pr. .	<u>20.000 „ — „</u>
	Skupaj	94.700 „ — „

X. Ciril-Methodov obrambni sklad.

a)	Vložna knjižica Kmetске posojilnice v Ljubljani št. 120 pr.	191.886 K 13 v
b)	Vložna knjižica ljudske po- sojilnice v Gorici št. 4105 pr. .	2.000 „ — „
c)	Vložna knjižica posojilnice v Celju št. 16098 pr.	1.400 „ — „
d)	Vložna knjižica posojilnice v Mariboru št. 10579 pr.	1.000 „ — „
e)	Vložna knjižica kreditnega društva v Kranju št. 935 pr.	600 „ — „
f)	Nenaloženi znesek	<u>140 „ — „</u>
	Skupaj	197.026 „ 13 „

XI. Zapuščinski sklad V. Polaka.

a)	Vložna knjižica ljub. mestne hranilnice št. 60.758 pr. . .	106.000 K — v
b)	Vložna knjižica posojilnice v Radovljici, št. 6221 pr. . . .	8.500 „ — „
c)	Vložna knjižica Kmetске po- sojilnice v Ljubljani št. 9146 pr.	<u>7.479 „ 63 „</u>
	Odnos	121.979 K 63 v
	Odnos	<u>1.262.270 K 07 v</u>

Prenos . . . 1,262.270 K 07 v

Prenos . . . 121.979 K 63 v

d)	10 kom. 4 ^{1/2} / ₀ obveznic bosensko-herceg. železniškega posojila i. s. serija B št. 3060-3069 à 1000 K skupaj 10.000 K in 5 kom. serija C, št. 4863-4867 à 2000 K skupaj . . . . . 10.000 „	
	Skupaj	20.000 „ — „
e)	2 zadolžnici priv. avstr. zavoda za zemljiški kredit i. s. serija 97 št. 4 in ser. 3055 št. 16 à 200 K nom. vrednosti, skupaj	400 „ — „
f)	2 zadolžnici posojila za regulovanje Tise, serija 851 št. 61 in serija 1624 št. 99 à 200 K nom. vrednosti, skupaj . . .	400 „ — „
g)	Turška srečka št. 385276 pr. 400 frankov v kron. vrednosti	382 „ — „
h)	30 delnic deln. družbe kranjskih parnih opekarn št. 392 do 421 à 500 K, skupaj 15.000 K v nom. vrednosti — 30% t. j.	4.500 „ — „
i)	1/3 vrednosti od 2 kreditnih srečk dtto. Dunaj 31. marca l. 1888 serija 2527 št. 43 in serija 3273 št. 70 à 200 K skupaj 400 K nom. vredn.; družbi pripade 1/3 vredn. t. j.	133 „ 33 „
j)	Intab. terjatev pri društvu „Mladika“ v Ljubljani 50.000 kron; pri V. Polakovem skladu delni znesek	29.070 „ — „
k)	Intab. terjatev do I. K.	1.050 „ — „
	Skupaj	177.914 „ 96 „
	Odnos	1,440.185 K 03 v

Prenos . . . 1,440.185 K 03 v

XII. Zapuščinski sklad K. Kotnika.

a) Vlož. knjižica Kmetske pos. v Ljubljani, šte. 19.361 pr.	29.893 K 34 v
b) 9 kom. srečk ljub. mesta št. 3006, 3059, 3165, 3166, 3216, 3218, 3287, 3321, 68.889 à 40 K nom. vred- nosti, skupaj	360 „ — „
c) 1 bilet II. ruskega notr. po- sojila iz leta 1866, serija 14.075 št. 7 pr. 100 rubljev, v kronski veljavi	254 „ 50 „
d) Delnica Narodnega doma v Rudolfovem, št. 166/118 pr.	100 „ — „
e) Vložna knjižica (konto ko- rent) ljublj. kreditne banke št. 459 pr.	177 „ 50 „
f) Intabul. terjatev	20 000 „ „
	<u>Skupaj . . .</u>
	50.785 „ 34 „

XIII. Zapuščinski sklad M. Vilharjeve.

a) Vložna knjižica Mestne hra- nil. v Ljubljani št. 99.662 pr.	68.167 K 42 v
b) Vložna knjižica Kmetske posojilnice v Ljubljani, št. 19.172 pr.	33.000 „ — „
	<u>Skupaj . . .</u>
	101.167 „ 42 „

XIV. Zapuščinski sklad Iv. Fabjančiča.

Vložna knjižica Kmetske posojilnice v Ljubljani, št. 18.874 pr.	36.922 „ 54 „
Odnos . . .	1,629.060 K 33 v

Prenos . . . 1,629.060 K 33 v

XV. Blagajniški ostanek dne 31. grudnia
1915. l.

a) pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu na Dunaju, ček. konto št. 810.153	5.765 K 05 v
b) pri Kmetški posojilnici v Ljubljani, št. 55 (tek. račun)	<u>3.527 „ 14 „</u>
Skupaj	9.292 „ 19 „
Skupaj	<u>1,638.352 K 52 v</u>

B. Pasivna imovina.

I. Posojila pri hranilnicah in posojilnicah	396.256 K 03 v
II. Dolgovi pri stavbah in posestvih	7.164 „ 74 „
III. Razni neporavnani računi	347 „ 60 „
IV. Po poštno ček. prometu dne 31. grudnia 1915. l. za obrambni sklad prejeti, pri tem skladu še nenaloženi znesek pr.	140 „ — „
V. Pokojninski sklad	<u>94.700 „ — „</u>
Skupaj	<u>498.608 K 37 v</u>

C. Čista imovina.

Ako od aktivne imovine	1,638.352 K 52 v
odštejemo pasivno imovino	498.608 „ 37 „
dobimo čisto imovino dne 31. grudnia 1915. l.	<u>1,139.744 K 15 v</u>
Stanje imovine dne 31. grudnia 1914. l.	
aktivna imovina	1,675 626 K 21 v
pasivna imovina	<u>485 932 „ 96 „</u>
čista imovina	1,189.693 K 25 v
Ako primerjamo čisto imovino z dne 31. grudnia 1914. l.	1,189.693 K 25 v
s čisto imovino z dne 31. grudnia 1915. l.	<u>1,139.744 „ 15 „</u>
vidimo, da se je čista imovina zmanjšala za	<u>49.949 K 19 v</u>

Ako primerjamo pokojn. sklad z dne 31. grudna	
1914. l.	63.447 K 80 v
z dne 31. grudna 1915. l.	<u>94.700 „ — „</u>
vidimo, da se je pokojninski sklad po-	
množil za	<u>31.252 K 20 v</u>

Družba je imela dne 31. grudna 1915. l. i. s.	
a) lastnega premoženja	1,139.744 K 15 v
b) premoženja za pokojninski	
sklad	<u>94.700 „ — „</u>
Skupaj	1,234.444 K 15 v

Dne 31. grudna 1914. l.	
a) lastnega premoženja	1,189.693 K 25 v
b) premoženja za pokojninski	
sklad	<u>63.447 „ 80 „</u>
Skupaj	<u>1,253.141 „ 05 „</u>

Skupno premoženje (lastno družbeno	
in premoženje za pokojninski sklad)	
se je zmanjšalo za	<u>18.696 K 90 v</u>

Vodstvo:

Andrej Senekovič l. r.,	Aleksander Hudovernik l. r.,
prvomestnik.	blagajnik.

Za nadzorstvo:

Dr. Vladimir Ravnihar l. r.

Proračun

družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani
za leto 1917.

Stroški . . . . . 160.000 K — v

Podružnice.

A.

Doneski podružnic leta 1915.

I. Kranjska.

1. Ljubljana, I. ljubljanska, m.	K	740—
2. Ljubljana, šentpeterska, m.	„	300—
3. Jeseniška občina	„	269·13
4. Idrija, ž.	„	260·30
5. Ljubljana, šentjakobska trnovska, m.	„	252·02
6. Novo mesto, ž.	„	236—
7. Kranj, ž.	„	235—
8. Ljubljana, šentjakobsko-trnovska, ž.	„	216—
9. Ljubljana, šentpeterska ž.	„	200—
10. Prem in okolica	„	190·76
11. Idrija, m.	„	160·40
12. Tržič in okolica	„	127·82
13. Jesenice, ž.	„	124·60
14. Kamnik in okolica, m.	„	115—
15. Krško in okolica, ž.	„	115—
16. Litija	„	111·85
17. Bistriški okraj na Notranjskem, ž.	„	107—
18. Postojna, m.	„	106—
19. Kamnik, ž.	„	105—
20. Trebnje in okolica	„	104·34
21. Mokronog	„	103·85
22. Šiška, m.	„	100—
23. Ribnica in okolica, ž.	„	94·87
24. Železniki na Gorenjskem	„	85·80
25. Čerknica in okolica	„	83—
26. Šiška, ž.	„	78—
27. Sodražica in okolica	„	74·40
28. Kostanjevica	„	73·87
29. Črnomelj, ž.	„	58·50
30. Logatec, m.	„	52·60
31. Črnomelj, m.	„	50—
32. Ribnica, m.	„	46—
33. Trojane in okolica	„	46—

Odnos . . . . K 5.023·11

Prenos . . . K 5.023:11

34. Kranj, m.	„	45—
35. Unec	„	34—
36. Gorenjska Dolina, sedež v Kranjski gori	„	32—
37. Št. Rupert	„	30:60
38. Begunje-Breznica	„	29—
39. Kočevje in okolica	„	26—
40. Škofljica in okolica	„	20—
41. Grosuplje	„	8—
42. Senožeče	„	7—
43. Posavska pri Ljubljani	„	5—
44. Vič	„	3—
45. Stari trg in Lož	„	2—

Skupaj . . . K 5.264:71

II. Štajerska.

1. Maribor, m.	K	923:45
2. Gradec, izvenakademiška, m.	„	329:46
3. Celje, ž.	„	319:76
4. Celje, m.	„	296:41
5. Ormoški okraj, ž.	„	269:90
6. Hrastnik in okolica, ž.	„	257:60
7. Središče in okolica	„	250—
8. Rajhenburg, Videm in okolica	„	200—
9. Trbovlje in okolica, ž.	„	165:46
10. Vransko	„	154:21
11. Gradec, ž.	„	150:40
12. Rogaški okraj	„	150:20
13. Ptuj, m.	„	140—
14. Vuzenica, Muta in okolica	„	113:40
15. Sv. Marjeta, Sv. Marko, niže Ptuja in okolica	„	104:66
16. Maribor in okolica, ž.	„	96:40
17. Slovenji Gradec in okolica, ž.	„	90:12
18. Sv. Jakob, Sv. Marjeta, Sv. Jurij v Slov. goricah, sedež pri Sv. Jakobu	„	90—
19. Hrastnik, m.	„	89:17
20. Št. Pavel pri Preboldu, ž.	„	78:20
21. Šmarje in okolica, ž.	„	78—
22. Trbovlje in okolica, m.	„	77—
23. Laški trg in okolica	„	65:33
24. Šmarje pri Jelšah, m.	„	60—
25. Limbuš in okolica	„	56—

Odnos . . . K 4.605:13

	Prenos . . .	K	4.605.13
26.	Ormoški okraj, m.	„	50.—
27.	Sevnica	„	50.—
28.	Ksaverij-Ljubno v Savinjski dolini	„	45.—
29.	Grobelno za Slivnico, Sv. Štefan in Št. Vid	„	44.—
30.	Mozirje, gornjesavinska, ž.	„	36.—
31.	Petrovče	„	25.53
32.	Dravinjska za Poljčane, Studenice in Makole	„	25.04
33.	Sv. Lenart v Slov. goricah	„	25.—
34.	Bizeljsko in okolica	„	24.—
35.	Konjice	„	20.—
36.	Globoko za Artiče, Globoko, Pišecce in Sromlje	„	17.—
37.	Slovenji Gradec in okolica, m.	„	16.10
38.	Velenje	„	15.60
39.	Polenšak	„	14.40
40.	Dol pri Hrastniku	„	12.—
41.	Polskava-Pragersko	„	7.—
42.	Braslovče	„	6.60
43.	Sv. Barbara v Halozah in okolica	„	6.45
44.	Žalec poleg Celja, m.	„	6.—
45.	Meža, Št. Janž in okolica	„	2.60
	Skupaj . . .	K	5.053.45

III. Koroška.

1.	Beljak in okolica	K	99.—
----	-----------------------------	---	------

IV. Primorska.

a) Goriška.

1.	Gorica, ž.	K	369.40
2.	Gorica, m.	„	300.—
3.	Ajdovščina in okolica, ž.	„	251.—
4.	Ajdovščina in okolica, m.	„	204.96
5.	Sv. Lucija in Baška dolina	„	159.—
6.	Dornberg	„	133.—
7.	Sežana in okolica, ž.	„	107.54
8.	Nabrežina	„	100.—
9.	Cerkno in okolica, ž.	„	95.20
10.	Volčja Draga in Vogrsko	„	82.62
11.	Pevma, ž.	„	72.02
12.	Sv. Križ, Dobravlje in Vel. Žablje	„	58.—
13.	Brje pri Rihemberku, ž.	„	45.—
	Odnos . . .	K	1.977.74

	Prenos	K	1.977·74
14.	Lokev in okolica	„	42·40
15.	Prvačina, ž.	„	40—
16.	Krmin in okolica	„	26—
17.	Briška, s sedežem v Biljani	„	20·40
18.	Čepovan	„	17·80
19.	Pliskovica, Gabrovica in Veliki Dol	„	2—
	Skupaj	K	2.126·34

b) Trst.

1.	Trst, m.	K	6.090·90
2.	„ ž.	„	3.912·58
3.	„ Sv. Jakob	„	1.749·54
4.	„ Škedenj	„	802·22
5.	„ Greta-Rojan	„	655·94
6.	„ Sv. Mar. Magdalena Zg.	„	636·27
7.	„ Kolonja	„	490·86
8.	„ Sv. Ivan	„	182·98
9.	„ Lonjer	„	121·20
10.	„ Barkovlje	„	70—
11.	„ Bazovica	„	37·40
12.	„ Rocol	„	35·20
13.	„ Trebče	„	23·12
	Skupaj	K	14.808·21

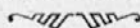
c) Istra.

V. Nižja Avstrijska.

1.	Dunaj, izvenakademiška	K	300—
----	----------------------------------	---	------

Posnetek.

1.	Kranjska — 45 podružnic	K	5·264·71
2.	Štajerska — 45 „	„	5.053·45
3.	Koroška — 1 „	„	99—
4.	Primorska:		
	a) Goriška — 19 „	K	2.126·34
	b) Trst — 13 „	„	14.808·21
	c) Istra — — „	„	—
	Skupaj	„	16.934·55
5.	Nižje Avstr. — 1 „	„	300—
	Skupaj . . . . . 124 podružnic	K	27.651·71

Izkaz

**o prejetih zneskih za Ciril-Metodov obrambni sklad
od 1. julija 1909. do 31. decembra 1915. l.**

Leta	Vplačani zneski na račun kamnov		Prejete obresti		Skupaj	
	K	h	K	h	K	h
1909	29.143	13	—	—	29.143	13
1910	56.767	16	1.048	37	57.815	53
1911	27.229	83	1.834	71	29.064	54
1912	29.761	94	4.602	17	34.364	11
1913	13.114	42	6.357	56	19.471	98
1914	9.437	83	7.714	93	17.152	76
1915	1.256	74	8.757	34	10.014	08
	166.711	05	30.315	08	197.026	13

Pri obrambnem skladu vplačani zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glavnica toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200.000 K.

Denarni promet družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani v 1. polletju 1916. l.

Proračun za leto 1916 (glej koledar 1916, stran 105) izkazuje stroškov 180.000 K, torej za 1. polovico 1916 . . . 90.000 K — v izdalo se je pa po družb. knjigah v 1. polovici 1916 78.679 „ 76 „, torej manj za . . . . . 11.320 K 24 v

Po družbenih knjigah se je v 1. polovici 1916.
prejelo . . . . . 38.890 K 63 v
izdalo . . . . . 78.679 „ 76 „
torej je bilo v tej dobi primanjkljaja, ki se je pokrilo iz glavnice, ozir. zapuščinskih skladov **39.789 K 13 v**

B.

Imenik podružnic leta 1916.

I. Kranjska.

1. **Begunje-Breznica**: Ustan. z odl. dež. vlade z dne 28./VI. 1910, št. 2031.
2. **Bistriški okraj na Notranjskem**: Ženska. Ustan. z odl. deželne vlade v Ljubljani dne 10./XI. 1910, št. 3705.
- 3.* **Bled**: Ustan. z odl. min. dne 30./III. 1886, št. 4775.
- 4.* **Bohinjska Bistrica**: Ustan. z odl. dež. predsedstva dne 25./X. 1911, št. 3493.
- 5.* **Borovnica in okolica**: Ustan. z odl. dež. predsedstva v Ljubljani dne 26./II. 1910, št. 635/P.
- 6.* **Brdo**: Ustan. z odl. deželne vlade dne 24./X. 1907, št. 5848.
- 7.* **Bučka**: Ustan. z odlok. okr. glavarstva v Krškem dne 16./XII. 1909, št. 32.661.
- 8.* **Cerklje pri Kranju**: Ustan. l. 1889.
- 9.* **Cerklje in Čatež**: Ustan. z odl. deželnega predsedstva v Ljubljani dne 28./X. 1910, št. 3035.
10. **Cerknica in okolica**: Ustan. z odl. dež. vlade dne 18./VII. 1907, št. 4288.
- 11.* **Col, Budanje in Podkraj**: Ustan. z odl. dež. predsed. dne 16./IX. 1910, št. 3193.
12. **Črnomelj: Moška**. Ustan. z odl. okr. glav. v Črnomlju dne 21./I. 1887.
13. **Črnomelj: Ženska**. Ustan. 8./X. 1892.
- 14.* **Dobrunje in okolica**: Sedež v Štepanji vasi. Ustan. z odlokom okrajnega glavar. v Ljubljani dne 30./IX. 1909, št. 26.010.
- 15.* **Domžale in okolica**: Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani dne 8./VIII. 1908, št. 3793.
- 16.* **Dovje-Mojstrana**: Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 27./IX. 1908, št. 4444.
17. **Gorenjska Dolina**: Sedež v Kranjski gori. Ustan. z min. odl. dne 8./IV. 1886, št. 6134.

Z zvezdico * zaznamovane podružnice niso v letu 1915 prispevale z nobenim prispevkom.

18. **Grosuplje:** Ustan. z odl. okr. glav. v Ljubljani, dne 20./III. 1909 št. 7062.
19. **Idrija:** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani 1./IX. 1886, št. 8837.
20. **Idrija: Ženska** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 29./X. 1892, št. 13.037.
- 21.* **Ilirska Bistrica-Trnovo:** Ustan. dne 13./VIII. 1886.
- 22.* **Št. Janž in okolica:** Ustan. z odl. dež. predsedstva v Ljubljani dne 20./XII. 1910, št. 4141.
- 23.* **St. Jernej:** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 31./III. 1909, št. 589.
24. **Jesenice občina:** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 11./VII. 1905, št. 2534.
25. **Jesenice: Ženska.** Ustan. z odl. okraj. glav. v Radovljici dne 15./I. 1908, št. 852.
26. **Kamnik in okolica:** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 31./III. 1889, št. 3502.
27. **Kamnik: Ženska.** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 6./IX. 1891, št. 11.014.
- 28.* **Knežak in okolica: Ženska.** Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani dne 6./II. 1911, št. 379/P.
29. **Kočevje in okolica:** Ustan. z odl. dež. preds. dne 27./VI. 1910, št. 2036.
30. **Kostanjevica:** Ustan. z odl. dež. vlade dne 31./III. 1909, št. 649.
- 31.* **Košanska Dolina:** Sedež na Kalu. Ustan. z odl. dež. predsedstva v Ljubljani dne 16./V. 1910, št. 576.
32. **Kranj:** Ustan. dne 28./XI. 1885, št. 4426.
33. **Kranj: Ženska.** Ustan. dne 13./VIII. 1892, št. 10.889.
- 34.* **Kropa-Kamna Gorica-Dobrava in okolica:** Ustan. z min. odl. dne 30./III. 1886, št. 4775.
- 35.* **Krško: Moška.** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 24./III. 1887. I. št. 3013.
36. **Krško in okolica: Ženska.** Ustan. z odl. dež. vlade dne 27./VII. 1894, št. 13.985.
- 37.* **Ledine in okolica:** Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani dne 10./IV. 1910, št. 1145/Pol.
38. **Litija:** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani 1./XI. 1886, št. 10.929.
39. **Ljubljana: I. ljubljanska.** Ustan. z odl. deželne vlade v Ljubljani dne 14./X. 1885, št. 10.133.
- 40.* **Ljubljana: Mestna ženska.** Ustan. dne 25./VII. 1892.
41. **Ljubljana: Šentjakobsko-trnovska.** Ustan. z odl. deželne vlade dne 29./III. 1886, št. 3164.
42. **Ljubljana: Šentjakobsko-trnovska ženska.** Ustan. z odl. dež. vlade dne 4./VIII. 1892, št. 9208.
43. **Ljubljana: Šentpetska moška.** Ustan. z min. odl. dne 14./IV. 1886, št. 5771.
44. **Ljubljana: Šentpetska ženska.** Ustan. dne 12./IV. 1891.
45. **Logatec: Moška.** Ustan. dne 6./I. 1887.
- 46.* **Logatec: Ženska.** Ustan. dne 21./VIII. 1892, št. 9854.

- 47 * **Loški Potok, Draga in Trava:** Ustan. z min. odl. 28./IV. 1886, št. 6133.
- 48 * **Matenja vas in okolica:** Ustan. z odl. okr. glav. v Postojni dne 13./III. 1910, št. 5669.
- 49 * **Mengeš in okolica:** Ustan. z odl. dežel. vlade dne 17./IX. 1909, št. 18240.
- 50 * **Metlika:** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 16./IV. 1886, št. 4886
51. **Mokronog:** Ustan. leta 1886.
- 52 * **Moravče:** Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani 10. IX. 1909, št. 2527/Pol.
- 53 * **Moste:** Ustan. z odl. okr. glav. v Ljubljani dne 27./VIII. 1909, št. 22.997.
- 54 * **Novo mesto: Moška.** Ustan. z odl. dež. vlade dne 3./III. 1886, št. 3318.
55. **Novo mesto: Ženska.** Ustan. z odl. okr. glavarstva v Novem mestu 15./XII. 1901.
- 56 * **Pivka s sedežem v Št. P.tru:** Ustan. z odl. deželne vlade dne 3./X. 1886, št. 9917.
- 57 * **Planina in okolica:** Ustan. z odl. dež. preds. v Ljubljani dne 30./X. 1910, št. 3638.
- 58 * **Podkumska s sedežem v Št. Jurju:** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 18./VI. 1912, št. 2183.
- 59 * **Poljanska dolina:** Ustan. dne 17./IX. 1886.
60. **Posavska pri Ljubljani:** Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani dne 12./IX. 1913, št. 2134.
61. **Postojna: Moška.** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 13./VIII. 1886, št. 8053.
- 62 * **Postojna: Ženska.** Ustan. z odl. dež. vlade dne 17./IV. 1893, št. 2161.
63. **Prem in okolica:** Ustan. z odl. dežel. predsedstva v Ljubljani dne 12./II. 1912, št. 453/Pol.
64. **Radeče in okolica:** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 31./III. 1909, št. 648.
- 65 * **Radovljica:** Ustan. dne 27./IX. 1892.
- 66 * **Radovljica in okolica: Ženska.** Ustan. dne 8./VIII. 1900, št. 3502.
- 67 * **Raka in okolica:** Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani dne 25./I. 1910, št. 275.
68. **Ribnica:** Ustan. z min. odl. dne 5./II. 1886, št. 1571.
69. **Ribnica in okolica: Ženska.** Ustan. 1./IX. 1898, št. 18.964.
70. **Št. Rupert:** Ustan. z odl. dež. predsedn. v Ljubljani 11./I. 1910, št. 73.
- 71 * **Sava, Javornik, Koroška Bela:** Ustan. z odl. okr. glavarstva v Radovljici dne 4./IX. 1907, št. 5554.
- 72 * **Semič, Gradac in okolica:** Ustan. z odl. dež. predsedstva v Ljubljani 8./X. 1910, št. 3401/Pol.
73. **Senožeče:** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljublj. 23./IV. 1886, št. 4033.
74. **Sodražica in okolica:** Ustan. z odl. dež. preds. v Ljubljani dne 29./VIII. 1909, št. 2425/Pol.

75. **Stari trg in Lož:** Moška. Ustan. z odl. dež. vlade dne 19./I. 1893, št. 15.820.
76. **Šiška:** Moška. Ustan. z min. odl. 17./II. 1886, št. 1269.
77. **Šiška:** Ženska. Ustan. z odl. dež. vlade dne 13./II. 1909, št. 34.
- 78.* **Šiška Gornja:** Ustan. z odl. dež. preds. dne 16./V. 1910, št. 1575.
- 79.* **Škocijan in okolica:** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 27./I. 1910, št. 301.
- 80.* in 81. **Škofja Loka in okolica:** Moška. Ustan. z min. odl. dne 23./III. 1886, št. 4772. Ženska. Ustan. z odl. dež. vlade dne 14. II. 1894, št. 1551.
82. **Škofljica in okolica:** Ustan. z odl. dež. predsedstva v Ljubljani dne 17./IV. 1909, št. 820.
- 83.* **Toplice:** Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani dne 4. VII. 1909, št. 1716/Pol.
84. **Trebnje in okolica:** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 4./VIII. 1908, št. 3714/Pol.
85. **Trojane in okolica:** Ustan. z odl. okr. glavarstva v Kamniku dne 17./VIII. 1909, št. 15.605.
86. **Tržič in okolica:** Ustan. z odl. dež. vlade dne 29./VIII. 1899, št. 4547.
87. **Unec:** Ustan. z odl. dež. vlade dne 13./V. 1904, št. 8581.
- 88.* **Velika Dolina z okolico:** Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani dne 3./XI. 1911, št. 3592.
- 89.* **Velike Lašče:** Ženska. Ustan. z odl. okr. glavarstva v Kočevju dne 2./I. 1896, št. 12.271.
90. **Vič:** Ustan. z odl. okr. glavarstva v Ljubljani dne 6./X. 1908, št. 24.851.
- 91.* **Št. Vid, Podraga, Vrabče:** Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani 16./IX. 1910, št. 3192/Pol.
- 92.* **Vinica in okolica:** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 28./VIII. 1909, št. 15.254.
- 93.* **Vipava:** Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani 16./VIII. 1908, št. 3920/pr.
- 94.* **Vreme in okolica:** Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani dne 24./III. 1912, št. 971/Pol.
- 95.* in 96. **Vrhnika:** Moška. Ustan. z odl. dež. vlade dne 19./III. 1887, št. 4123. — Ženska. Ustan. z odl. dež. vlade dne 10./III. 1892, št. 12.368.
- 97.* **Zagorje ob Savi:** Ustan. z odlok. okr. glav. v Litiji 27./XI. 1892, št. 3152.
- 98.* **Zalog, Vevče in okolica:** Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani 9./VI. 1913, št. 1478/Pol.
- 99.* **Zatična-Višnja Gora-Št. Vid:** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 3./IX. 1886, št. 8967.
100. **Železniki na Gorenjskem:** Ustan. 17./VI. 1886, št. 5.
- 101.* **Žiri in okolica:** Ustan. z odl. okr. glav. v Logatcu dne 29./XII. 1909, št. 22.986.
- 102.* **Žuženberk in okolica:** Ustan. z odl. deželne vlade dne 2./VII. 1887, št. 6490.

II. Štajerska.

- 1* Sv. Ana na Krembergu, Marija Snežna in okolica: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 30./VII. 1913, št. 8-2178/I.
- 2* Sv. Andraž in Sv. Bolfenk v Slov. gor.: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu 1. 1913.
3. Sv. Barbara v Halozah in okolica: Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 19./XII. 1913, št. 8-3066/I.
- 4* Sv. Barbara, Št. Janž, Sv. Martin in Vurberg: Ustan. z odl. namest. v Gradcu 17./III. 1913, št. 8-963/1-183.
5. Bizeljsko in okolica: Ustan. z odl. c. kr. namest. v Gradcu z dne 13./XI. 1912, št. 8-2696/I.
- 6* Bočna pri Gornjem Gradu: Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 1./VIII. 1910, št. 8-2221/1.
7. Braslovče: Ustan. z odl. min. za not. zad. 3./III. 1886, št. 6521.
- 8* Breg pri Celju: Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 1./VIII. 1910, št. 8-2220/1.
- 9* Brežiški okraj: Sedež v Brežicah. Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 27./VII. 1890, št. 15332.
- 10* Brežice: Ženska Ustan. dne 26./VI. 1908.
11. Celje: Moška. Ustan. z minist. odl. dne 14./XII. 1885, št. 3563.
12. Celje: Ženska. Ustan. z odl. nam. dne 19./XI. 1893, št. 29547.
- 13* Dobova in okolica: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 30./IV. 1912, št. 8-1123/1, 1912.
14. Dol pri Hrastniku: Ustan. z odl. c. kr. namest. v Gradcu z dne 25./XI. 1912, št. 8-2822-1, 1912.
- 15* Dramlje: Ustan. z odl. nam. dne 6./II. 1909, št. 8-462/I.
16. Dravinjska za Poljčane, Studenice in Makole: Ustan. z odl. okr. glavarstva v Mariboru z dne 31./III. 1911, št. 12530-11.
- 17* Fala, Puščava, Selnica: Ustan. 6./XI. 1910.
- 18* Fram in okolica: Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 2./I. 1910, št. 8-2521/I. 1909.
- 19* Gabrje poleg Celja: Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 4./VII. 1909, št. 8-1250/I.
20. Globoko: (za Artiče, Globoko, Pišce in Sromlje): ustan. z odl. namest. v Gradcu 29./VI. 1913, št. 8-1888/1.
- 21* Gornji Grad: Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 27./II. 1886, št. 2593.
- 22* Gornji Grad: Ženska. Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 5./I. 1909, št. 8-3525/I.
- 23* Gornja Radgona: Ustan. 1. 1901.
- 24* Gradec: Akademiška. Ustan. z odl. dne 26./I. 1886, št. 1112.
25. Gradec: Izvenakademiška. Ustan. z min. odl. dne 15./V. 1886, št. 7231.
26. Gradec: Ženska. Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 12./VI. 1907, št. 8-1844/1.
27. Grobelno: (za Slivnico, Sv. Štefan in Št. Vid s sedežem v Grobelnem). Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 30./VII. 1913, št. VIII-2171/.

- 28.* **Hoče, Slivnica in okolica:** Ustan. z odl. namestništva v Gradcu 29./XII. 1913, št. 8-3146/I. 13.
29. **Hrastnik:** Ustan. z odl. okr. glavarstva v Celju 26./II. 1908, št. 8-867 I. 1908.
30. **Hrastnik in okolica:** Ženska. Ustan. z odl. namest. v Gradcu 2./II. 1913, št. 8-363/1, 1913.
31. **Sv. Jakob in Sv. Marjeta, Sv. Jurij v Slov. Goricah, s sedežem pri Sv. Jakobu:** Ustan. z odl. namest. v Gradcu 8./X. 1913, 8-2563/I, 1913.
- 32.* **Sv. Jurij ob Ščavnici:** Priglašena dne 20./6. 1913, št. 122.
- 33.* **Št. Jurij ob juž. žel.:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 8./V. 1886, št. 395.
- 34.* **Št. Jurij ob juž. žel.:** Ženska. Ustan. z odl. namest. v Gradcu 9./XI. 1891, št. 19.609.
- 35.* **Kapele pri Brežicah:** Ustan. z odl. c. kr. namestništva v Gradcu 28./III. 1912, št. 8-891/1. 1912.
36. **Konjice:** Ustan. z odl. minist. 26./III. 1886, št. 4252.
- 37.* **Kozje in kozjanski okraj:** Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 18./II. 1904, št. 6044.
- 38.* **Sv. Križ-Veržej:** Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 29./III. 1910, št. 8-987/I.
39. **Ksaverij-Ljubno v Savinski dolini:** Ustan. z odl. namestništva v Gradcu dne 27./V. 1912, št. 8-1466/I.
40. **Laški trg in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 18./IX. 1891. št. 21.236.
41. **Limbuš in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 2./X. 1907, št. 8-2731./I.
42. **Sv. Lenart v Slov. Goricah:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 13./X. 1888, št. 21.440.
- 43.* **Ljutomer in okolica.** Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 10./X. 1892, št. 13.714.
- 44.* **Ljutomer:** Ženska. Ustan. z odl. nam. v Gradcu z dne 7./VIII. 1909, št. 8-2483/I.
- 45.* **Št. Lovrenc nad Mariborom:** Ustan. z odl. namestništva v Gradcu dne 1./VII. 1901, št. 22.669.
46. **Maribor:** Ustan. z min. odl. 10./I. 1888, št. 353.
47. **Maribor in okolica:** Ženska. Ustan. z dne 14./V. 1898, št. 12.381.
- 48.* **Mariborska železničarska podružnica:** Ustan. z odl. namest. v Gradcu 3./I. 1913, št. 8-3098/1, 1912.
49. **Sv. Marjeta, Sv. Marko niže Ptuja in okolica:** Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 25./IV. 1914, št. 8-1281/I.
50. **Meža, Št. Janž in okolica:** Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 30./X. 1911, št. 8-2693/I.
51. **Mozirje:** Gornjesavska ženska. Ustan. z odl. namest. v Gradcu 23./XII. 1907, št. 8-3362/1, 1907.
52. **Ormoški okraj:** Ustan. z odl. deželne vlade dne 17./X. 1887, št. 21.104.
53. **Ormoški okraj:** Ženska. Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 27./I. 1892, št. 721.

- 54.* **Št. Pavel pri Preboldu:** Ustan. z odl. dež. vlade v Gradcu dne 5./VII. 1909, št. 8-2184/1.
55. **Št. Pavel pri Preboldu:** Ženska. Ustan. z odl. namestništva v Gradcu z dne 25./II 1912, št. 8-483/2.
- 56.* **Sv. Peter pod Sv. Gorami in okolica:** Ustan. z odl. namest. v Gradcu 7./VI. 1910, št. 8-1658/1.
57. **Petrovče:** Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 1./VII. 1909, št. 8-2116/1.
- 58.* **Planina in okolica:** Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 4./XI. 1909, št. 8-2387/1.
- 59.* **Podčetrtek in okolica:** Ustan. z odl. namest. v Gradcu z dne 28./VII. 1912, št. 8-2010/1-12.
- 60.* **Podsreda in okolica:** Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 7./VI. 1910, št. 8-1659/1.
61. **Polenšak:** Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 12./VIII. 1910, št. 8-2420/1.
62. **Polskava-Pragersko:** Ustan. z odl. namestništva v Gradcu dne 22./IX. 1909, št. 8-2661/1, 1909.
- 63.* **Polzela:** Ustan. z odl. namestništva v Gradcu dne 26./IV. 1903, št. 5339.
- 64.* **Ponikva:** Ustan. z odl. namestništva v Gradcu dne 13./IV. 1910, št. 1129/1.
65. **Ptuj:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 27./XII. 1885, št. 25.288.
- 66.* **Ptuj:** Ženska. Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 10./VIII. 1908, št. 1-6795/08.
- 67.* **Ptujška Gora, Št. Lovrenc in okolica:** Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 2./III. 1912, št. 8-558/1.
68. **Rajhenburg-Videm in okolica:** Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 11./XI. 1907, št. 130?
- 69.* **Rečica v Savinski dolini:** Ustan. z odl. min. dne 15./IV. 1886, št. 5233.
- 70.* **Ribnica na Pohorju:** Ustan. z odl. namest. v Gradcu 6./V. 1909, št. 8-1676/1, 1909.
71. **Rogaški okraj:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 22./V. 1910, št. 8-1544/1.
- 72.* **Ruše in okolica:** Ženska. Ustan. dne 26./XII. 1898.
73. **Sevnica:** Ustan. z odl. min. dne 27./V. 1886, št. 8017.
- 74.* **Slovenska Bistrica:** Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 13./IX. 1892, št. 20.790.
75. **Slovenji Gradec in okolica:** Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 8./III. 1887, št. 3926.
76. **Slov. Gradec in okolica:** Ženska. Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 15./VI. 1912, št. 8-1653/1.
77. **Središče in okolica:** Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 6./IX. 1909, št. 8-2609/1.
78. **Šmarje pri Jetšah:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 10./XII. 1886, št. 24.839.
79. **Šmarje in okolica:** Ženska. Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 27./VI. 1910, št. 8-1894/11910.

- 80.* Šmartin na Paki, Letuš in okolica: Moška. Ustan. z odl. nam. v Gradcu 26./V. 1913, št. 8-1636/I.
- 81.* Šmartin in Rečica na Paki: Ženska. Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 11./I. 1911, št. 819/I.
- 82.* Šoštanj in okolica: Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 8./IV. 1913, št. 8-1919/I.
83. Trbovlje in okolica: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 30./III. 1892, št. 6047.
84. Trbovlje in okolica: Ženska. Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 19./II. 1901, št. 5466.
- 85.* Sv. Trojica - Sv. Anton, Sv. Benedikt: Ustan. z odl. namestn. dne 23./VIII. 1913, št. 8-2334-1/13.
86. Velenje: Ustan. z odl. okr. glavarstva v Slovenjem Gradcu dne 19./IX. 1894, št. 2879.
- 87.* Vojnik in okolica: Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 8./IV. 1913, št. 8-1151/I.
88. Vranksko: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 30./XII. 1890, št. 45 968.
- 89.* Vuhred - marenberški okraj: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu 10./II. 1886, št. 2958.
90. Vuzenica, Muta in okolica: Ustan. 29./XII. 1907.
- 91.* Zidan most in Loka: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 27./XII. 1912, št. 8-3074/I.
92. Žalec poleg Celja: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 28./II. 1886, št. 2621.
- 93.* Žalec poleg Celja: Ženska: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 5./XII. 1905, št. 54.651.

III. Koroška.

1. Beljak in okolica: Ustan. z odl. dež. vlade v Celovcu dne 21./X. 1886, št. 1954.
- 2.* Blače, Loče in okolica: Ustan. z odl. okr. glav. v Beljaku dne 14./VIII. 1909, št. 23.620.
- 3.* Borovlje: Ustan. I. 1908.
- 4.* Celovec in okolica: Ustan. I. 1909.
- 5.* Glinje in okolica: Moška. Ustan. z odl. dež. vlade v Celovcu, dne 8./VI. 1909, št. 2498.
- 6.* Kotmara vas in okolica: Ustan. z odl. dež. vlade v Celovcu dne 11./III. 1888, št. 298.
- 7.* Prevalje in okolica: Ustan. z odl. dež. vlade dne 10./III. 1910, št. 967/prez.
- 8.* Velikovec in okolica: Ustan. z odl. dež. vlade v Celovcu dne 6./X. 1893, št. 1616.

IV. Primorska.

a) Goriška.

1. **Ajdovščina in okolica:** Ustan. z odl. okr. glavarstva v Gorici dne 9./IX. 1896, št. 11.979.
2. **Ajdovščina in okolica Ženska.** Ustan. z odlokom namestn. v Trstu dne 11./XI. 1892, št. 19.261.
- 3.* **Št. Andrež:** Ustan. z odl. nam. v Trstu 23./IV. 1909, št. 815.
- 4.* **Bilje in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 19./III. 1912, št. 640.
- 5.* **Bovec:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 10./XII. 1886, št. 19.586.
- 6.* **Breginj in okolica:** Ustan. z odl. nam. dne 2./V. 1910, št. 578.
7. **Briška podruž. s sedežem v Biljani:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 29./XI. 1888, št. 18.671.
8. **Brje pri Rihemberku:** Ženska. Ustan. z odl. namestn. v Trstu dne 30./I. 1908, št. 114.
9. **Cerkno in okolica:** Ženska. Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 31./III. 1910, št. Pr. 415/2.
- 10.* **Cerovo, Št. Ferjan, Vipolže:** Ustan. l. 1909.
11. **Čepovan:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 12./XI. 1908, št. 1942.
- 12.* **Devin in Mavhinje:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 9./X. 1911, št. 638/2.
- 13.* **Divača:** Ustan. z odl. namestn. v Trstu dne 2./V. 1910, št. Pr. 681-10.
14. **Dornberg:** Ustan. z odl. namestništva v Trstu dne 14./VII. 1892, št. 13.893.
- 15.* **Dutovlje in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 4./III. 1911, št. 381.
16. **Gorica: Moška.** Ustan. z odl. namestn. v Trstu dne 29./III. 1886, št. 4773.
17. **Gorica: Ženska.** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 9./V. 1889, št. 7300/1.
- 18.* **Kanal:** Ustan. z odl. namestn. v Trstu dne 23./II. 1888, št. 3002.
- 19.* **Kobarid: Moška.** Ustan. z odl. namestn. v Trstu dne 11./XII. 1886, št. 18.840.
- 20.* **Komen:** Ustan. prvotno z odl. namest. dne 5./VII. 1891, razpuščena 24./VIII. 1907, nanovo ustanov. dne 15./V. 1909, št. 309.
- 21.* **Kostanjevica in okolica:** Ustan. z odl. namestn. v Trstu dne 13./II. 1913, št. Pr. 356.
- 22.* **Kred in občina:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 28./V. 1911, št. 967.
23. **Sv. Križ, Dobravlje in Vel. Žablje:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 18./IV. 1911, št. 733.
24. **Krmin in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 2./XI. 1911, št. 1875.
- 25.* **Lokavec pri Ajdovščini:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 11./XI. 1908, št. 1804.

26. **Lokev in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 14./VII. 1909, št. 1172.
27. **Sv. Lucija in Baška dolina:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 17./VII. 1909, št. 1272.
- 28.* **Miren in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 2./V. 1910, št. 4641.
29. **Nabrežina:** Ustan. z odl. okr. glav. v Sežani dne 31./XII. 1909, št. 16.134.
- 30.* **Opatje Selo in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 13./II. 1913, št. Pr. 357.
- 31.* **Št. Peter pri Gorici:** Ustan. z odl. namestn. v Trstu dne 9./IV. 1913, št. 721.
32. **Pevma: Ženska.** Ustan. z odl. okr. glav. v Gorici dne 14./XI. 1909, št. 18.952.
33. **Pliskovica, Gabrovica in Vel. Dol.:** Ustan. z odl. c. kr. namestn. v Trstu dne 13./XII. 1912, št. 2144.
- 34.* **Podgora in okolica:** Ustan. z odl. namestn. v Trstu dne 24./X. 1911, št. Pr./840.
- 35.* **Prvačina:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 19./I. 1894, št. 1264.
36. **Prvačina: Ženska.** Ustan. z odl. namestn. v Trstu dne 19./I. 1894, št. 1264.
- 37.* **Ravnica in Podgozd:** Ustan. z odl. nam. v Trstu leta 1904.
- 38.* **Renče:** Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 22./XI. 1913, št. Pr. 2132/13.
- 39.* **Rihemberg:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 6./IV. 1909, št. 318/I.
- 40.* **Selo,** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 4./I. 1911, št. 2275/10.
- 41.* **Sežana in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Trstu 10./VIII. 1894, št. 14.126.
42. **Sežana in okolica: Ženska.** Ustan. z odl. namestn. v Trstu dne 6./X. 1892, št. 16.977/I.
- 43.* **Solkan:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 17./IV. 1910, št. 717.
- 44.* **Šempas:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 15./VII. 1886, št. 9830/I.
- 45.* **Šmarje:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 6./VIII. 1909, št. 9830/I.
- 46.* **Štanjel in okolica:** Ustan. z odl. namestništva v Trstu 7./VII. 1911, št. Pr. 1080.
- 47.* **Tolmin: Moška.** Ustan. dne 2./V. 1909.
- 48.* **Tolmin: Ženska.** Ustan. 24./X. 1892.
- 49.* **Tomaj in okolica:** Ustan. z odl. nam. dne 19./VI. 1910.
50. **Volčja Draga in Vogrsko:** Ustan. z odl. namestn. v Trstu dne 10./III. 1911, št. 510.
- 51.* **Vrtojba in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 27./I. 1905, št. 317.

b) Trst.

1. **Barkovlje pri Trstu:** Ustan. dne 28./VIII. 1910.
2. **Bazovica in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Trstu 2./V. 1910, št. 547.
3. **Greta poleg Trsta:** Ustan. z odl. namestn. v Trstu dne 2./II. 1889, št. 2377/1.

4. Sv. Ivan v Vrdeli poleg Trsta Ustan. dne 4./III. 1887.
5. Kolonja pri Trstu: Ustan. z odl. namešt. v Trstu 25./I. 1913, št. Pr. 156.
- 6.* Sv. Križ pri Trstu: Ustan. z odl. namešt. v Trstu 1. 1910.
7. Lonjer pri Trstu: Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 24./II. 1911, št. 244.
- 8.* Opčine in okolica: Ustan. z odl. nam. dne 2./V. 1910. št. Pr. 548.
- 9.* Prosek, Kontovelj in Zgonik: Ustan. z odl. namešt. v Trstu dne 14./III. 1911, št. 545.
10. Trebče in okolica: Ustan. 1. 1910.
11. Trst: Moška. Ustan. z min. odl. dne 27./II. 1886, št. 3267.
12. Trst: Ženska. Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 12./II. 1887, št. 1800/I.
- 13.* Trst I. mestni okraj: Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 25./IX. 1912, št. 1729.
- 14.* Trst IV., sedež v Belvederu: Ustan. z odl. nam. v Trstu 9./VIII. 1911, št. 1321.
15. Trst Sv. Jakob: Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 3./V. 1907. št. 534/I.
16. Sv. Marija Magdalena Zgornja: Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 28./II. 1910, št. 819-1/1.
17. Trst Rocol in Kjadin: Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 7./III. 1909, št. 405.
18. Trst-Škedenj: Ustan. z odl. nam. v Trstu z dne 30./VII. 1908, št. Pr. 811/I.
- 19.* Vrdelca: Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 2./V. 1910, št. Pr. 493/1-10.

c) Istra.

- 1.* Breg pri Trstu (za vasi Boljunec, Boršt, Dolina in Ricmanje): Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 20./IX. 1911, št. 1252.
- 2.* Klanec-Ocizla-Materija: Ustan. z odl. nam. Trstu dne 19./VI. 1910, št. 1083.
- 3.* Kozina in okolica: Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 2./V. 1910, št. 728.

V. Druge avstrijske dežele.

- 1.* Dunaj: Akademiška. Ustan. z odl. nam. na Dunaju dne 23./III. 1911, št. Z. V. 7393.
  2. Dunaj: Izvenakademiška. Ustan. z odl. nam. na Dunaju dne 23./III. 1911, št. Z. V. 740/I.
-

Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

častni člani:

1. † **Mons. Andrej Einspieler**, profesor; izvoljen na II. vel. skupščini dne 19. mal. srpana 1887; umrl dne 16. pros. 1888.
2. **Luka Svetec**, vitez Fran-Josipovega reda, namestni prvomestnik in pokrovitelj družbi sv. Cirila in Metoda, c. kr. notar, posestnik v Litiji i. dr.; izvoljen na XVIII. veliki skupščini dne 6. vel. srpana 1903.
3. **Mons. Tomo Zupan**, tajni komornik Nj. Svetosti papeža Pija X. vitez Fran-Josipovega reda, bivši prvomestnik in pokrovitelj družbi sv. Cirila in Metoda, konzistorijski svetnik, gimnazijski profesor v p., odbornik „Društva za krščansko umetnost“, vlastelin i. dr. na Okroglem; izvoljen na XXII. vel. skupščini dne 6. vel. srpana 1907.
4. **Ivan Hribar**, bivši župan ljubljanski itd. v Ljubljani; izvoljen na XXV. vel. skupščini dne 3. mal. srpana 1910.
5. † **Ivan Murnik**, ces. svetnik, tajnik trg. in obrt. zbornice v p. itd. v Ljubljani, izvoljen prav takrat.
6. † **Dr. Josip Vošnjak**, dež. bolnice primarij v p., posestnik v Visolah pri Slov. Bistrici; izvoljen prav takrat; umrl dne 21. vin. 1911.
7. **Ivan Vrhovnik**, župnik v Ljubljani; izvoljen prav takrat.

Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

pokrovitelji:

A.

ki so po § 4. a) družbenih pravil vplačali vsaj po 200 kron.

1. Abiturijenti idrijske realke, zast. Fr. Lapajne; 2. Abiturijenti slovenski 1896. leta v Ljubljani, zast. dr. Leon Stare; 3. Abiturijenti slovenski in hrvatski 1891. leta; 4. Abiturijenti II. drž. gimnazije v Ljubljani 1904. leta, zast. Ivan Kecelj, sedaj medicinec na Dunaju; 5. Abiturijenti v Celju l. 1909., zast. dr. Rado Brenčič; 6. Ga. Accettova Ivana, posestnica v Ljubljani; 7. „Adrija“, pevsko društvo v Bar-kovljah pri Trstu; 8. Akad. ferijalno društvo „Prosveta“, I v Ljubljani, zast. vsakokratni predsednik; 9. Akad. ferijalno društvo „Prosveta“, II. v Ljubljani, zast. vsakokratni podpredsednik; 10. Akad. ferijalno društvo „Prosveta“, III. v Ljubljani, zast. vsakokratni tajnik; 11. Akad. društvo slov. kat. „Danica“ na Dunaju; 12. Akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu (nabrano ob 35 letnici); 13. Akademija slovenskih bogoslovcev v Celovcu, šolskega leta 1905/6., zast. Štefan

Singer, župnik v Logavesi; 14. Alijančič Andrej †, prelat in stolni kanonik v Celovcu; 15. Ga. Alijančičeva M. na Dobravi pri Kropli; 16. Aljaž Jakob, župnik na Dovjem; 17. Gdč. Accettova Josipina, posestnica v Ljubljani.

18. † Benedik Iv., župnik v p. v Gradcu; 19. Bogoslovci slovenski, Gorica 1891. leta; 20. Bogoslovci slovenski, Gorica 1894. leta; 21. Bogoslovci slovenski, Gorica 1893. leta; 22. Bogoslovci slovenski, Gorica 1891. leta; 23. Bogoslovci slovenski, Gorica 1895. leta; 24. Bogoslovci ljubljanski 1892. leta; 25. Bogoslovci ljubljanski 1897. leta, zast. Ivan Baloh, vikar; 26. Bogoslovci ljubljanski 1906. leta, zast. Ivan Pogačar, kaplan; 27. Bogoslovci mariborski 1892. leta; 28. Bogoslovci mariborskega šol. leta 1895/6; 29. Bogoslovci mariborski 1899. leta; 30. Bogoslovci mariborski 1902. leta; 31. Bogoslovci mariborski 1903. leta; 32. Bogoslovci mariborski 1904. leta, zast. Josip Fridauer; 33. Bogoslovci mariborski šol. leta 1904/5; 34. Bogoslovci mariborski šol. leta 1905/6., zast. Ivaň Širec; 35. Ga. Brataničeva Marija †, veleposestnica v Celju; 36. Bralno društvo pri Sv. Ivanu na Verdeli; 37. Brezničani mašniki, zast. najmlajši župnik-rojak, sedaj Fr. S. Finžgar; 38. Bukovec Fr., župnik v Artvižu v Istri; 39. Bukvarna kat. v Ljubljani, zast. vsakokratni poslovodja, sedaj Ivan Mesar; 40. Bulovec Ivan †, kupec in posestnik v Radovljici.

41. Dr. Celestin Fr., vseučiliški profesor v Zagrebu.

42. Čitalnica narodna v Kranju; 43. Čitalnica v Postojni; 44. Čitalnica v Planini pri Rakeku; 45. Čitalnica v Spodnji Šiški; 46. Čitalnica Slovanska v Trstu; 47. Čitalnica v Vipavi.

48. Ga. dr. Dečkova Adela, odvetnikova vdova, graščakinja v Celju; 49. Dekanija Šmartin pri Litiji, zast. vsakokratni dekan, sedaj Matej Rihar; 50. Dijaki slov. l. drž. gimn. v Ljubljani, za t. Janko Vranjek; 51. Dobrotvor narodni, neimenov; 52. Dr. Dolenc Josip, konz. svetnik in prof. bogoslovja v Ljubljani; 53. Dolenc Oroslav, posestnik v Ljubljani; 54. Dom Gorjanski v Gorjah, zast. njegov prvomestnik. Darovalec ameriški misijonar Josip Zalokar; 55. Dom Katoliški na Vrhniki; 56. Domoljub, neimenovan v Idriji; 57. Slov. izobražev. in podporno društvo „Domovina“, v Gradcu; Ista št II; 58. Drčar Martin †, župnik v Preski; 59. Gdč. Druškovičeva Ana, trg. hči v Ljubljani; 60. Ga. Druškovičeva Valentina, omož. Goljaževa v Pulju; 61. „Društvo bralno“ v Sv. Ivanu poleg Trsta; 62. „Društvo bralno“ Litija; 63. „Društvo bralno“ Trebnje; 64. „Društvo bralno“ slovensko, Tržič; 65. „Društvo delavsko podporno“ v Trstu; 66. Društvo gasilno v Trbovljah; 67. „Društvo hranilno in posojilno“ v Ptujju št. I.; 68. „Društvo hranilno in posojilno“ v Ptujju št. II.; 69. „Društvo Kamnik“ v Kamniku; 70. „Društvo Kamnik“ v Kamniku II., zast. ga. Alojzija Žargijeva; 71. Društvo katol. delavsko na Jesenicah; 72. Društvo kat. izobraževalno sv. Josipa v Tržiču; 73. Društvo kat. tisk. v Ljubljani, zast. Andrej Kalan, prelat; 74. „Društvo konsumno“ pri Sv. Ivanu v Vrdelji; 75. Društvo pevsko „Kolo“ v Trstu; 76. Društvo pevsko „Zvon“ v Šmartinu pri Litiji; 77. Društvo slov. katoliško politično za radovljiški okraj v Radovljici; 78. „Društvo slovensko učiteljsko“ v Ljubljani; 79. Društvo svobodomiselnih slov. akademikov Sava

na Dunaju, zast. Ferdinand Kranjec, tehnik; 80. **Društvo učiteljev in šolskih prijateljev** za okraj Kamnik; 81. „**Društvo učiteljsko za kranjski šolski okraj**“; 82. „**Društvo vzajemno in podporno**“ v Ljubljani, zast. A. Kalan, prelat; 83. **Društvo „Zvezda“** na Dunaju; 84. **Družba sv. Mohorja** v Celovcu; 85. **Družba Vincencija** v Tržiču; 86. **Družba zabavna** na Dolu, Štajersko, zast. nadučitelj Anton Gnuš; 87. **Duhovščina ljubljanskega mesta št. I.**, zast. mestni župnik Martin Malenšek †; 88. **Ista št. II.**, zast. stolni kanonik dr. Fr. Lampe †.

89. **Einspieler Andrej †**, mnsgr., profesor v Celovcu.

90. **Ferk Feliks †**, zdravnik in veleposest. v Mariboru; 91. **Fon Jakob**, župnik v Kredi.

92. **Gerdol Iv.**, posestnik v Škorklji pri Trstu; 93. **Dr. Glančnik Jern.**, odvetnik v Mariboru; 94. **Govedič Ivan †**, župnik v Šoštanj; 95. **Gregorčič Sim. †**, duhovnik, slovenski pesnik v Gorici; 96. **Dr. Gregorič Vinko**, dež. primarij v Ljubljani; 97. **Gričar Ivan**, trgovec v Ljubljani; 98. **Gruden Jakob †**, župnik.

99. **Hajšek Ant. †**, č. kanonik, dekan v Slov. Bistrici; 100. **Ga. Hočevar Josipina †**, velepost. v Krškem; 101. **Hrašovec Fr. †**, sodnik v pokoju, Gradec; 102. **Gdč. Hrenova Ana †**, posestnica v Ljubljani, Krakovo; 103. **Hren Jak.**, c. kr. dež. sod. nadsvetnik v p. v Ljubljani; 104. **Hrovatin Ant. †**, mnsgr., častni kanonik v Trstu.

105. **Jan Juri †**, č. kanonik in dekan v Dolini v Istri; 106. **Dr. Jeglič Anton** Bonaventura, knezoškof ljubljanski i. dr.; 107. **Jelačin Iv.**, trg. v Ljubljani (povodom poroke hčerke Angele); 108. **† Jenko Davorin**, dvorni skladatelj, Ljubljana; 109. **Jerman Iv.** rač. revident v Ljubljani; 110. **Jurca And.**, veletržec v Ptuj; 111. **Jurca Fran.**, trgovec v Postojni.

112. **Gdč. Kadivčeva Ant.**, posestnica v Ljubljani; 113. **Kalan Andrej**, prelat v Ljubljani; 114. **Kalister Frančišek †**, veletrgovec v Trstu; 115. **Ga. Kalistrova Ivana**, soproga veletrgovčeva v Trstu; 116. **Kavčič Hinko †**, posestnik in deželni poslanec v Razdrtem. V hvaležni spomin njegovega delovanja zbrali in darovali prijatelji po njegovi smrti 1893. l.; 117. **Klub slovenski** v Celovcu; 118. **Klub slovenskih napr. akademikov** v Celju, zast. vsakokratni predsednik; 119. **Koblar Anton**, dekan v Kranju; 120. **Ga. Koblarjeva Marija †**, posestnica v Litiji; 121. **Ga. Koblarjeva Vekoslava**, omož. Slančeva v Litiji; 122. **Kogej Jak.**, notar v Postojni; 123. **Kollman Fran †**, veletržec v Ljubljani; 124. **Dr. Košmertj Fran †**, c. in kr. višji štabni zdravnik v Ljubljani; 125. **Košmelj Frančišek**, župnik v Ameriki; 126. **Kotnik Fran †**, veleposestnik na Vrhniki; 127. **Kralj Ivan**, c. kr. sodnik v Metliki; 128. **† Kranjc Viktor**, c. in kr. generalni major v p. v Gradcu; 129. **Dr. Krek Gregor †**, dvorni svetnik, vseučiliški profesor v p. v Ljubljani št. I.; 130. **Isti št. II.**; 131. **Dr. Krisper Valentin**, odvetnik v Ljubljani; 132. **Gospa Kroftova Minka**, sopr. banč. uradnika v Ljubljani. 133. **Krožek magistratnih uradnikov** v Ljubljani; 134. **Krožek magistratnih uradnikov** v Ljubljani št. II.; 135. **Kržič Anton**, učiteljski profesor, častni kanonik, kot zast. „**Katol. društva detoljubov**“; 136. **Ga. Kukovčeva Ana**, sopr. odv. v Celju.

137. **Lavrencič Jos.**, župan Postojna; 138. **Dr. Lesar Josip**, častni kanonik, ravnatelj sem. v Ljubljani; 139. **Ljudska pesmarica**, zast. dr. Pečjak Gregorin, gimnazijski profesor; 140. **Luckmann Karol** †, ravnatelj na Jesenicah; 141. **Luxa Marino**, posestnik in gostilničar na Proseku.

142. **Dr. Majaron Danilo**, odvetnik; 143. **Ga. Majdičeva Ana**, veletovarnarjeva sopr. v Hudinju pri Celju; 144. **Majdič Peter**, veletovarnar v Kranju; 146. **Ga. Mallyjeva Antonija**, tovarnarjeva sopr. v Ljubljani; 147. **Mally Fr.**, tovarnar v Ljubljani; 148. **Dr. Marinko Josip**, gimn. prof. v pok. v Preski; 149. **Dr. Marolt Janko**, okrožni zdravnik na Vrhniki; 150. **Martelanc Drag.** †, hranilnični uradnik na Greti pri Trstu; 151. **Maselj Fr.**, c. in kr. računski stotnik v p.; 152. † **Matjan Jakob**, veleposestnik v Zgornji Šiški; 153. **Mejač Ivan**, trgovec v Ljubljani; 154. **Mejač Ivan**, trgovec v Ljubljani, zast. inž. Viktor Skaberne; 155. **Mencinger Tomo**, trgovec v Ljubljani; 156. **Mestna občina v Idriji**; 157. **Mestna občina Ljubljana**; 158. **Meško Fr. Ks.** župnik in pisatelj pri Mariji na Zili; 159. **Miklavčič Karol** †, župnik v pokoju; 160. **Mladina litijska**, zast. vsakokratni nadučitelj, sedaj Bernard Andoljšek, 161. † **Dr. Munda Fran**, odvetnik in posestnik v Ljubljani; 162. **Murnik Ivan** †, ces. svetnik v Ljubljani; 163. **Gospa Murnikova Marija** †, sopr. ces. svetnika.

164. **Nabergoj Ivan** †, posestnik na Proseku; 165. **Naselbina slovenska** v Pulju, zast. mornarski župnik v p. Iv. Ambrož; 166. **Notar Anton**, eksposit v Štorjah, p. Sežana; 167. **Novakova Antonija**, prof. sopr. v Ljubljani, zas. njen sin Stanko Novak.

168. **Občina Draga**; 169. **Občina Selce** na Gorenjskem; 170. **Občina Sežana** na Krasu; 171. **Občinski svetniki ljubljanski št. I.**, zast. dr. Fran Novak, dež. poslanec; 172. Isti št. II., zast. dr. Josip Pipenbacher, gimn. profesor; 173. Isti št. III. zast. dr. A. Švigelj, odvetnik; 174. **„Obitelj Truden-Bogdanovič“** v Barkovljah pri Trstu v spomin † g. Natalije Trudnove; 175. **Oblak Ivan**, župnik na Bledu; 176. **Omizje „Ciril-Metodovo“** pri Rošu v Hrastniku, zast. Miloš Roš, učit. v Hrastniku; 177. **Omizje „Za plotom“**, I., zast. Vojt. Vidmajer † v Ljubljani; 178. Isto II. zast. dr. M. Triller v Ljubljani; 179. Isto III. zast. dr. Fran Kandare v Ljubljani; 180. Isto IV. zast. dr. Fran Režek v Ljubljani; 181. Isto V. zast. prof. Fran Kralj † v Ljubljani; 182. **Omizje stalno pri „Roži“**, I. zast. Ub. pl. Trnkóczy v Ljubljani; 183. Isto II. zast. V. Rohrman v Ljubljani; 184. Isto III. zast. Iv. Mejač v Ljubljani; 185. Isto IV. zast. Mat. Zamida v Ljubljani; 186. Isto V. zast. Al. Hudovernik v Ljubljani; 187. **Omizje stalno pri Auru**, zast. dr. Ivan Oražen, dež. pos.; 188. **Omizje stalno Zupančičeve gostilne** na Martinovi cesti v Ljubljani, zast. M. Verovšek, mag. rač. uradn.; 189. **Omizje Bohinjski kot** pri „Zlati kaplji“ št. I. zast. prof. Jos. Verbič; 190. **Omizje samecv** pri „Zlati kaplji“ št. I. zast. Ivan Škarja; 191. Isto št. II. zast. Matija Krajc, stavb. nadkomisar v Ljubljani; 192. **Omizje slovensko v Beljaku**, zast. vsakokratni starosta; 193. **Omizje slovensko v Gradcu** št. I.; 194. **Omizje slovensko v Celovcu**, zast. Beno Gruden; 195. **Omizje pri „Bel. volku“** I. zast.

pošt. ofic. Al. Vernik; 196. Isto II. zast. Ivan Bonač; 197. Isto III. zast. Vinko Borštner, gimn. prof. v p.; 198. Isto IV. zast. Iv. Bele, učitelj v Ljubljani; 199. Isto št. V. zast. Josip Lenče; 200. Isto št. VI.; 201. Isto št. VII. zast. Al. Lenček; 202. Isto št. VIII. zast. Janko Česnik; 203. Isto št. IX. zast. Ivan Mejač; 204. Isto št. X. zast. dr. Fr. Tomižšek; 205. Isto št. XI. zast. Karel Seunig, trg.; 206. Isto št. XII.; 207. **Omizje** v gostilni pri Bergantu v Trnovem; 208. **Omizje Mrakovo** pri „Novem svetu“ v Ljubljani, zas. Fr. Barle, mag. pis. ravn; 209. **Omizje** v gostilni Peter (Mar. Mayr) v Kranju, zast. Petko Mayr; 210. **Omizje v gostilni Bekselj** v Kranju, Tončka Mihelič; 211. **Omizje** stalno pri Figovcu v Ljubljani št. I.; 212. Isto št. II.

213. **Perdan Ivan** †, veletrgovec v Ljubljani; 214. Dr. **Perne Fr.** gimn. prof. v Kranju; 215. Dr. **Pertot Sim.** †, zdravnik v Trstu; 216. **Petričič Vaso** †, veletržec v Ljubljani; 217. **Plantan Ivan**, notar v Ljubljani; 218. **Pleteršnik Makso**, gimn. prof. v pok. v Ljubljani; 219. **Ploj Oton**, c. kr. notar v Črnomlju; 220. **Podružnica m. v Ajdovščini št. I.**; 221. **Podružnica m. v Ajdovščini št. II.**; 222. **Podružnica akademiška** v Gradcu; 223. **Podružnica Bled** v proslavo 50-letnice vladanja cesarja Frana Josipa I.; 224. **Podružnica Brdo**; 225. **Podružnica Brežice**; 226. **Podružnica v Clevelandu**, zast. Ivan Lah; 227. **Podružnica Dobrunje**; 228. **Podružnica m. v Gorici**; 229. **Podružnica Gornji Grad**, zast. Fr. Kocbek, nadučitelj; 230. **Podružnica Grosuplje št. I.**, zast. Fran Kos; 231. **Podružnica Grosuplje št. II.**, zast. Micika Rusova; 232. **Podružnica Sv. Ivan** pri Trstu; 233. **Podružnica Kanal**, Goriško; 234. **Podružnica Kropa-Kamna Gorica-Dobrava št. I.**; 235. **Ista št. II.**; 236. **Ista št. III.**; 237. **Podružnica v Litiji št. I.** zast. vsakratni prvomestnik, sedaj I. Roglič, višji sod. oficijal v p.; 238. **Podružnica v Litiji št. II.**, zast. ga. Terezija Svetčeva; 239. **Podružnica m. v Logatcu**; 240. **Podružnica v Loškem potoku**; 241. **Podružnica v Mokronogu**; 242. „**Podružnica pivška**“ v Št. Petru na Krasu št. I.; 243. **Ista št. II.**; 244. **Podružnica Šiška m. št. I.**; 145. **Ista št. II.**; zast. trgovec Ant. Pogačnik; 246. **Ista št. III.**; 247. **Ista št. IV.** 248. **Podružnica na Viču**; 249. **Ista št. II.**; 250. **Ista št. III.**; 251. **Ista št. IV.**; 252. **Podružnica v Železnikih**; 253. **Podružnica m. v Celju št. I.**; 254. **Podružnica m. v Celju št. II.**, zast. vsakokratni predsednik, blagajnik in tajnik, oz. teh namestnik; 255. **Podružnica m. v Celju št. III.**, zast. vsakokratni predsednik, blagajnik in tajnik, oz. teh namestniki; 256. **Podružnica m. v Celju št. IV.**; zast. vsakokratni preds., blagajnik in tajnik, oz. njih namestniki; 257. **Podružnica m. v Kamniku št. I.**; 258. **Ista št. II.**, zast. višji okr. živinozdravnik Jos. Nik. Sadnikar; 259. **Ista št. III.** zast. † lekarničar Jos. Močnik; 260. **Podružnica m. v Kranju št. I.**; 261. **Ista št. II.**; 262. **Podružnica v Kranju** (iz nabiralnika kavarne Jäger), zastopnica gdč. Karla Jäger; 263. **Podružnica m. v Postojni**; 264. **Podružnica m. v Rečici v Savin. dolini**; 265. **Podružnica m. v Ribnici št. I.**; 266. **Ista št. II.**, zast. višji dež. sodni svet. Fr. Višnikar †; 267. **Ista št. III.**; zast. sod. nadoficijal Anton Spende; 268. **Ista št. IV.**, zast. dr. Schiffrer; 269. **Ista št. V.**, zast. notar Ig. Gruden; 270. **Podružnica**

m. šentpeterska v Ljubljani, št. I., zast. trg. poslovodja Fran Mu-
 laček; 271. Ista št. II., zast. notar Luka Svetec; 272. Ista št. III.;
 273. Ista št. IV.; 274. Ista št. V.; 275. Ista št. VI.; 276. Podružnica m.
 v Sežani št. I.; 277. Ista št. II.; 278. Podružnica v Solkanu; 279. Po-
 družnica v Slovenjem Gradcu; 280. Podružnica Sodražica; 281. Podruž-
 nica m. v Starem trgu št. I., zast. vsakokratni prvomestnik; 282. Ista
 št. II., zastopnik nadučitelj Jak. Žebre; 283. Podružnica v Škofljici;
 284. Podružnica m. v Trbovljah, št. I., zast. voli vsako leto občni zbor;
 285. Ista št. II., zast. voli vsako leto občni zbor; 286. Ista št. III.;
 287. Ista št. IV.; 288. Ista št. V.; 289. Podružnica v Tebnjem št. I.;
 290. Ista št. II.; 291. Ista št. III.; 292. Ista št. IV.; 293. Podružnica
 m. v Trstu št. I.; 294. Ista št. II.; 295. Ista št. III.; 296. Ista št. IV.;
 297. Ista št. V.; 298. Ista št. VI.; 299. Ista št. VII.; 300. Ista št. VIII.;
 301. Ista št. IX.; 302. Ista št. X.; 303. Ista št. XI. 304. Ista št. XII.;
 305. št. XIII.; 306. št. XIV.; 307. Ista št. XV. 308. Podružnica na
 Turjaku št. I.; 309. Ista št. II.; 310. Podružnica v Vipavi; 311. Po-
 družnica m. na Vrhniki št. I.; 312. Ista št. II.; 313. Podružnica v Za-
 gorju ob Savi št. I.; 314. Ista št. II.; 315. Ista št. III.; 316. Podruž-
 nica m. v Žalcu; 317. Podružnica ž. v Ajdovščini št. I.; 318. Ista
 št. II.; 319. Ista št. III.; 320. Ista št. IV. 321. Podružnica ž. v Celju
 št. I., zastopnica vsakokratna predsednica, tajnica in blagajničarka,
 oz. teh namestnice; 322. Ista št. II., zast. vsakokratna predsednica,
 tajnica in blagajničarka, oz. teh namestnice; 323. Ista št. III., zast.
 vsakokratna predsednica, tajnica in blagajničarka, oz. teh namest-
 nice; 324. Ista št. IV., zast. vsakokratna predsednica, tajnica in
 blagajničarka, oz. teh namestnice; 325. Ista št. V.; 326. Podružnica
 ž. v Cerknici; 327. Podružnica ž. v Dornbergu; 328. Podružnica ž.
 Gornji Grad; 329. Podružnica ž. v Idriji št. I.; 330. Podružnica ž. v Idriji
 št. II.; 331. Podružnica ž. v Idriji št. III.; 332. Podružnica ž. v Št. Jurju ob
 južni železnici; 333. Podružnica ž. v Kamniku št. I.; 334. Ista št. II.;
 335. Ista št. III. zast. gospa Marija Fischerjeva; 336. Ista št. IV.,
 zastopnica odvetnikova soproga gospa Ana dr. Krautova; 337. Ista
 št. V., zast. gospodična Terezija Karolnikova; 338. Ista št. VI., zast.
 ga. M. Vremšakova; 339. Ista št. VII., zast. Terezija Kemperletova;
 340. Ista št. VIII., zast. gdč. Ivanka Trpinčeva; 341. Podružnica ž.
 v Kranju št. I.; 342. Ista št. II.; 343. Podružnica ž. v Krškem; 344.
 Podružnica ž. v Laščah št. I., zast. ga. Šuflajeva; 345. Ista št. II.,
 zastop ga. Kristina Grebenčeva; 346. Ista št. III., zast. ga. Ana
 Hočevarjeva; 347. Ista št. IV., zast. ga. Ema Pucljeva; 348. Ista
 št. V., zast. gdč. Francika Hočevarjeva; 349. Ista št. VI., zast. gdč.
 Marija Somrakova; 350. Ista št. VII., zast. Leopoldina Štefančičeva,
 nadučit. sopr.; 351. Ista št. VIII., zast. Ana Finkova, učiteljica; 352.
 Ista št. IX., zast. Marija Tekavčeva, c. kr. poštarica; 353. Ista št. X.,
 zast. Josipina Smodejeva, notarja sopr.; 354. Ista št. XI.; zast. ga.
 Pavla Staretova, soproga davč. ofic; 355. Podružnica mestna ž. v
 Ljubljani št. I., zast. ga. Marija pl. dr. Bleiweis-Trsteniška; 356. Ista
 št. II., zast. dvornega svetn. gospa Julija dr. Ferjančičeva; 357. Ista
 št. III., zast. ga. Ana Lahova †; 358. Ista št. IV., zastopnica gospa
 vlad. svet. Marija dr. Zupančeva; 359. Ista št. V., zast. „Glasbena

Matica" po vsakokratnem svojem prvomestniku; 360. Ista št. VI., zast. gdč. nadzorovalna dama mestnega dekliškega liceja Marija Wessnerjeva; 361. Ista št. VII., zast. ga. odvet. soproga Lina dr. Hudnikova; 362. Ista št. VIII., zast. ga. ravnateljica sopr. Marija pl. Grassellijeva; 363. Ista št. IX., zast. vsakokratni prvomestnik akad. kluba „Mladost“ v Zagrebu; 364. Ista št. X., zastop. častni član družbe sv. C. in M. notar Luka Svetec; 365. Ista št. XI., zast. ga. Vera dr. Šlajmerjeva; 366. Ista XII., zastopnico voli vsako leto občni zbor; 367. Ista št. XIII., zast. ga. Amalija Widrova, trgovčeva soproga v Ljubljani; 368. Ista št. XIV., zast. gdč. Marija Mehletova, mestna učit. v Ljubljani; 369. Ista št. XV., zast. ga. Pipa Tavčar-Arkova v Zagrebu; 370. Ista št. XVI., zast. gdč. Zorka Hudovernikova, hči notarja v Ljubljani; 371. Ista št. XVII., zast. gdč. Milica Sadarjeva, zasebnica v Ljubljani; 372. Ista XVIII., zast. Mil. Kunčeva v Ljubljani; 373. **Podružnica ž. šentjakobska-trnovska v Ljubljani št. I.**; zast. ga. ravnateljica Jadviga Šubičeva; 374. Ista št. II., zast. ga. Ivanka Gutnikova †; 375. Ista št. III., zast. ga. ravnateljica mest. slov. dekl. šole Minka Maroltova; 376. Ista št. IV., zast. ga. mest. učiteljica v p. Ivanka Bég-Praprotnikova; 377. Ista št. V., zastop. magistratni pis. pristav Anton Gutnik †; 378. Ista št. VI., zast. ga. svet. Marija Petrovčičeva; 379. Ista št. VII., zast. ga. prvomestnica Ivanka Supančičeva; 380. Ista št. VIII., zastop. ga. Marija profes. Perušekova; 381. Ista št. IX., zast. ga. Marija dr. Kušarjeva; 382. Ista št. X., zast. gdč. trg. Jerica Lozarjeva; 383. Ista št. XI., zast. gdč. veletrg. hči Brigita Souvanova; 384. Ista št. XII., zastopnica g. Josipina Vidmarjeva; 385. Ista št. XIII., zastopnica gcspa Milica Hribarjeva; 386. Ista št. XIV., zast. konc. vodja „Glasbene Matice“ Matej Hubad; 387. Ista št. XV., zast. ga. Jelka dr. Bretlova; 388. Ista št. XVI., zast. veletrg. hči gdč. Vera Souvanova; 389. Ista št. XVII., zast. not. soproga ga. Lea Demšarjeva; 390. Ista št. XVIII., zastopnica ga. Antonija Gogolova; 391. Ista št. XIX., zastop. voli vsako leto občni zbor; 392. **Podružnica I. ž. šentpeterska v Ljubljani št. I.**; 393. Ista št. II.; 394. Ista št. III., v spomin † prvomestniku Martinu Malenšku; 395. Ista št. IV., zastop. častni član družbe sv. C. in M. uotar Luka Svetec; 396. Ista št. V., v spomin † prvomestnici g. Mariji Trčkovi; 397. Ista št. VI.; 398. Ista št. VII.; 399. Ista št. VIII.; 400. Ista št. IX.; 401. Ista št. X.; 402. Ista št. XI.; 403. **Podružnica ž. v Logatcu št. I.**; 404. Ista št. II.; 405. Ista št. III. zast. ga. Ivana Šegova; 406. Ista št. IV., zast. gdč. Marija Tollazijeva; 407. Ista št. V., zast. gdč. učiteljica Evgenija Pehanijeva; 408. Ista št. VI., zast. gdč. Marija Puppisova; 409. Ista št. VII., zast. ga. Josipina Mazijeva; 410. **Podružnica ž. v Št. Lovrencu nad Mariborom**; 411. **Podružnica ž. v Novem mestu**; 412. **Podružnica ž. v Postojni**; 413. **Podružnica ž. v Prvačini št. I.**; 414. Ista št. II.; 415. **Podružnica ž. v Radovljici št. I.**; 416. Ista št. II.; 417. Ista št. III.; 418. **Podružnica ž. v Ribnici št. I.**, zast. ga. notarjeva sopr. Marija Gruntarjeva; 419. Ista št. II., zast. ga. Alb. Višnikarjeva, sopr. viš. dež. sod. svetnika; 420. Ista št. III.; zast. ga. Ana Podboj-Cenetova, posestnica; 421. Ista št. IV., zast. ga. notarjeva sopr. Marija Gruntar-

jeva; 422. Ista št. V., zast. ga. Amal. Fajdiga, sopr. veleposestnika v Sodražici; 423. Ista št. VI., zastop. ga. Ana Tomšičeva, naduč. sopr., 424. Ista št. VII., zast. ga. Franja Picekova; 425. **Podružnica v Št. Rupertu**; 426. **Podružnica ž. v Sežani št. I.**, zastop. ga. Marija dr. Treova v Gorici; 427. Ista št. II., zast. ga. Zinka dr. Rybařeva v Trstu; 428. Ista št. III., zast. ga. Franja Guličeva; 429. Ista št. IV., zast. gdč. Iv. Lozejeva, učiteljica v Tomaju; 430. Ista št. V., zast. ga. Maša Gromova v Trstu; 431. Ista št. VI., zast. ga. Ant. Drufovka; 432. Ista št. VII.; zast. gdč. Zvezdoslava Delakova, učiteljica v Štorjah; 433. Ista št. VIII., zast. ga. Janja Stolfo a; 434. Ista št. IX.; 435. Ista št. X., zast. ga. Ant. Grahlijeva v Klancu, Istra; 436. **Podružnica ž. v Šiški št. I.**; 437. Ista št. II.; 438. Ista št. III.; 439. **Podružnica ž. v Škofji Loki št. I.**, zast. ga. Jerica Hubadova; 440. Ista št. II.; 441. **Podružnica Trebnje** (iz nabitralnika pri Springerju); 442. **Podružnica ž. v Trbovljah št. I.**, zast. voli vsako leto občni zbor; 443. Ista št. I., zast. voli vsako leto občni zbor; 444. Ista št. III.; 445. Ista št. IV., 446. Ista št. V.; 447. **Podružnica ž. v Trstu št. I.**, zast. † ga. Natalija Trudnova; 448. Ista št. II., z st. gdč. Milica Mankočeva; 449. Ista št. III., zast. ga. Franja dr. Pertotova; 450. Ista št. IV., zast. g. učit. Marica Nadlišek-Bartlova; 451. Ista št. V., zast. ga. Karla Ponikvarjeva; 452. **Podružnica ž. Št. Vidu nad Ljubljano**; 453. **Podružnica ž. na Vrhniki št. I.**; 454. Ista št. II.; 455. Ista št. III.; 456. Ista št. IV.; 457. **Pogačar**, c. kr. vojni oskrbnik v p. in posestnik v Ljubljani; 458. **Pollak**, tovarnar v Ljubljani; 459. **Posojilnica v Celju št. I.**; 460. Ista št. II.; 461. Ista št. III.; 462. Ista za ilirsko-bistriški okraj v Trnovem; 463. Ista kmetska za ljubljansko okolico št. I.; 464. Ista št. II.; 465. Ista št. III., 466. Ista št. IV.; 467. Ista št. V.; 468. Ista št. VI.; 469. Ista št. VII.; 470. Ista št. VIII.; 471. Ista št. IX.; 472. Ista št. X.; 473. Ista št. XI.; 474. Ista št. XII.; 475. Ista št. XIII.; 476. Ista št. XIV.; 477. Ista št. XV.; 478. Ista št. XVI.; 479. Ista št. XVII.; 480. Ista št. XVIII.; 481. Ista št. XIX.; 482. Ista št. XX.; 483.; Ista št. XXI.; 484. Ista št. XXII.; 485. Ista št. XXIII.; 486. Ista št. XXIV.; 487. Ista št. XXV.; 488. Ista št. XXVI.; 489. Ista št. XXVII.; 490. Ista št. XXVIII.; 491. Ista št. XXIX.; 492. Ista št. XXX.; 493. Ista št. XXXI.; 494 a. Ista v Logatcu; 494 b. Ista v Mariboru št. I.; 495. Ista št. II.; 496. Ista št. III.; 497. Ista št. IV.; 498. Ista notranj. v Postojni; 499. Ista v Ormožu; 500. Ista v Radvljici; 501. Ista v Ribnici; 502. Ista **Savinjska** v Žalcu; 503. **Posojilnica in hranilnica** v Trstu; 504. **Posojilnica** v Vitanju; 505. Ista v Zagorju ob Savi; 506. **Potočnik Tomo** † župnik na Breznici; 507. **Predović** Elija, veletrgovec v Ljubljani; 508. **Prezlik** Jaromil, mag. pharm. v Litiji; 509. **Profesorji slov. I. drž. gimn.**, zast. vpok. prof. M. Pleteršnik.

510. **Ramoveš** Andr., veležupnik v Dobropoljah; 511. **Romoveš** Jernej, župnik v Poljanah nad Škofjo Loko; 512. Ga. **Ravniharjeva** Franja, vdova dež. knjigovodje v Ljubljani; 513. **Resman** Iv. Nep. †, vpok. načel. žel. postaje; 514. **Roblek** Fran, veleposestnik v Žalcu; 515. **Rodbina** Lovro Verbičeva. V spomin očetove smrti 11. velikega srp. 1897. Zast. Jos. Verbič, posestnik v Borovnici; 516. **Rode** Jos. †

posestnik v Kamniku; 517. **Rodoljub**, neimenovan v Celovcu; 518. „**Rodoljubi lokovski**“, zast. ga. Marija Muhova; 519. **Rohrman Viktor**, posestnik in tovarnar v Ljubljani; 520. **Rožina Julij** †, trgovec v Pudobu pri Ložu; 521. **Rozman Karel**, gostilna „pri vratih“, Novo mesto št. I.; 522. Isti št. II.

523. „**Sava**“, društvo svobodomiselnih slov. akademikov na Dunaju; 524. „**Samci novomeški**“; 525. „**Samci šentpetrski**“ na Krasu; 526. **Schrey Alojzij**, višji poštar in posest. na Jesenicah; 527. Dr. **Sedej Fr.**, knez in nadškof v Gorici, i. dr.; 528. Dr. **Sernec Janko**, † zdravnik v Celju; 529. **Skaberne A. & E.**, trgovina v Ljubljani; 530. **Skočir Avgust**, župnik dež. bolnice v Gradcu; 531. **Skrinjar Sim.**, uradnik v Trstu; 532. **Skupina** poštnih uradnikov v Ljubljani, zast. oficijal Iv. Hafner; 533. **Slavija, banka** v Ljubljani št. I.; 534. Ista št. II.; 535. Ista št. III.; 536. **Slovenci stalnega omizja** pri Stolfi v Sežani; 537. „**Slovenke litijske**“ št. I., zastopnica gospa Josipina Koblarjeva; 538. Iste št. II., zast. ga. Helena Bévková; 539. Iste št. III., zast. ga. Milivoja Vončinova, Ljubljana, Karlovska c. 540. Iste št. IV., zast. ga. Ljudmila Roblekova, pos. v Litiji; 541. Iste št. V., zastop. častni član družbe sv. C. in M. notar Luka Svetec; 542. Iste št. VI., zast. ga. Minka Vrančičeva, vdova železniškega uradnika v Ljubljani; 543. Iste št. VII., zast. ga. Krist. Gregorčičeva; 544. Iste št. VIII., zastop. ga. notarjeva Ter. Svetčeva; 545. Iste št. IX., zastop. ga. Hel. Bevkova; 546. št. X., zastop. častni član družbe sv. C. in M. notar Luka Svetec; 547. Iste št. XI., zast. gospa Ana Kozlevčarjeva, soproga postajenačelnika na Rakeku; 548. „**Slovenke litijske in šmartinske**“ št. I., zast. ga. Ter. Svetčeva; 549. Iste št. II., zastopn. gdč. Ljudmila Roblekova; 550. Iste št. III., zast. ga. Marija Zoretova; 551. Iste št. IV., zast. Iv. Knafličeva; 552. Ista št. V., zast. učiteljica gdč. Kristina Demšarjeva; 553. Iste št. VI., zast. g. Marija Jeretinova, sopr. okr. tajnika; 554. Iste št. VI., zastop. gdč. Amalija Jenkova; 555. Iste št. VII., zastop. ga. Jos. Bartlova, naučiteljeva soproga v Ljubljani; 556. Iste št. IX., zast. ga. Franja pl. Würzbach † v Gradcu pri Litiji; 557. Iste št. X., zast. častni član družbe sv. C. in M. notar Luka Svetec; 558. Iste št. XI., zast. gdč. Ana Moosova, učiteljica v Šiški; 559. Iste št. XII., zast. ga. Marija Lebingerjeva, posestnica in trgovka v Litiji; 560. Iste št. XIII., zastop. ga. Ljudmila Roblekova; 561. Iste št. XIV., zastop. ga. Josipina Steinerjeva; 562. **Slovensko omizje v Pliberku**, zastop. g. Ivan Hornböck; 563. **Slovenski rimski romarji**, zastopnik knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič; 564. **Slovenski trgovski akademiki** v Gradcu; 565. **Smolnikova rodbina** pri sv. Križu nad Mariborom, zast. Fran Hauptman, prof. v Gradcu; 566. **Smrekar Ivan**, katehet v Ljubljani; 567. „**Sokol Dolenski**“ v Novem mestu; 568. „**Sokol Ljubljanski**“; 569. „**Sokol pri Sv. Jakobu**“ v Trstu; 570. **Souvan Fr. Ks.** †, veletrgovec v Ljubljani; 571. Ga. **Souvanova Uršula**, vdova veletrgovčeva v Ljubljani; 572. Dr. **Sernec Jos.**, odvetnik v Celju; 573. Dr. **Stare Jos.** fin. prok. adjunkt v pokoju v Ljubljani; 574. Gospa dr. **Storova Ana**, sopr. odvetn. v Teharjih na Štajerskem 575. Dr. **Stor Fr.**, graščak v Teharjih na Štajerskem št. I.; 576. Isti

št. II.; 577. **Stor Stanko**, pravnik v Teharjih; 578. **Sveteč** Emilija, okr. kom. sopr. v Litiji; 579. **Svetčeva** Terezija, soproga notarja v Litiji; 580. **Sveteč** Luka, častni član družbe sv. C. in M., notar, pos. i. dr. v Litiji; 581. **Svetina** Iv., častni kanonik, gimn. prof. v Ljubljani.

582. **Šabec** Ivan †, veletrgovec v Trstu; 583. **Škrjanec** Ivan, župnik v Vremah; 584. Ga. dr. **Škofic-Trtnikova** Iv. † sopr. prof.; 585. **Štepančič** Fr. †, velepos. v Temnici; 586. Leopoldina **Šturmov**a, komisar. soproga v Ljubljani.

587. **Tarokisti** celjski v „Narodnem domu“, zastopnik Milan **Detiček** †, not. kand.; 588. Ga. dr. **Tavčarjeva** Franja sopr. odvetnika, ljublj. župana itd. v Ljubljani; 589. **Tiskarna Blasniková** v Ljubljani, zast. gdč. † **Albina Blasnikova**; 590. „Tiskarna Narodna“ v Ljubljani št. I.; 591. Ista št. II.; 592. Ista št. III.; 593. Ista št. IV.; 594. Ista št. V.; 595. **Tomazič** Iv. F. †, mestni župnik v Škofji Loki; 596. **Treven** A., posestnik in trgovec ob Savi na Jesenicah; 597. **Trg Litija**; 598. **Trg Vrhnika**, zast. vsakratni župan; 599. **Trgovina Kollmannova** v Ljubljani, zast. ga. **Josipina Blumauerjeva**; 600. **Trpin** Iv., župnik v Mošnjah; 601. Dr. **Turner** Pavel, velepos. v Mariboru; 602. **Tušak** Radivoj, učitelj na Polzeli.

603. **Uradno osebje** mestne hranilnice v Ljubljani; 604. Dr. **Ušeničnik** Aleksij, prof. bogosl. v Ljubljani.

605. **Valenčič** Ivan, trgovec v Trnovem pri Ilirski Bistrici; 606. **Vas Podholm** pri Blejskem jezeru, zas. duh. pred. gorjanske župnije. Darovalec misijonar **Josip Zalokar**; 607. **Vas Šmartin** pri Litiji; 608. **Vas St. Vid** pri Zatičini; 609. **Vatovec** Ivan Marija †, dež. poslanec v Trstu; 610. **Vavru** Ivan †, upok. c. kr. gimn. profesor v Ljubljani; 611. Ga. **Velkovrhova** Franja, tovarnarjeva soproga v Ljubljani; 1898. leta, v spomin 50-let. vladanja ces. Frana Josipa I.; 612. **Velkovrh** Ivan, tovarnar v Ljubljani; 613. **Verhič** Josip, tovarnar v Bistrici; 614. Dr. **Vicco** Anton †, graščak v Podgradu v Istri; 615. Dr. **Vidrič** Lovro †, odvetnik v Zagrebu; 616. **Vilhar** Ivan †, hišni posestnik in meščan v Ljubljani; 617. **Visokošolci slovenski** na Dunaju l. 1892.; 618. **Volk** Ivan †, župni upravitelj pri Sv. Lenartu; 619. Dr. **Vošnjak** Jos. †, zdravniški svetovalec, posestnik v Visolah pri Slov. Bistrici; 620. **Vošnjak** Mih., pos. v Gorici; 621. Dr. **Vrečer** Karel, c. in kr. višji štabni zdravnik v Gradcu; 622. **Vrhovnik** Ivan, trnovski župnik v Ljubljani; 623. **Vršec Makso** †, bankir v Ljubljani; 624. **Vuti Matijeva družina** na Ločilu pri Beljaku.

625. Ga. **Wiesel** Ana v Divači.

626. **Zadravec** J., velepos. v Središču; 627. **Zalokar** J., duh. pastir v Red Jacketu, Michigan, U. St. of N. America; 628. **Zamejč** Andrej †, stolni dekan v Ljubljani i. dr.; 629. **Zarnik** Ant. †, pos. in trg. v Krtini; 630. **Zavedni Slovenci** v Jolietu; 631. „Zveza zagorskih Slovencev“ št. I., zast. ga. **M. Weinbergerjeva**; 632. Ista št. II., zast. gdč. **Amalija Čerinova**; 633. Ista št. III., zast. gdč. **Lavoslava Eibensteinerjeva**; 634. Ista št. IV., zast. ga. **Uršula Jerinova**; 635. Ista št. V., zast. ga. **Ivana Polšakova**; 636. **Zbor slovenskih uradnikov** v Gornjem gradu; 637. **Zelenik** Josip †, posestnik pri Sv. Vrbanu poleg Ptuja; 638. Msgr. **Zupan** Tomo, tajni komornik Nj. Sve-

tosti papeža Pija X., vitez Fran-Josipovega reda, konzistor. svetnik, gimn. profesor, vlastelin i. dr.; 639. Zupančič Iv., gos. in pos. na Martinovi cesti v Ljubljani; 640. Dr. Zupanec Jernej †, notarske kamore prvomestnik.

641. Dr. Žizek Fran, zdravnik v Gradcu; 642. Žlogar Anton, kanonik v Novem mestu; 643. Župnija Breznica, zast. vsakokratni župnik Brezniški ali pa njegov namestnik, sedaj župnik J. Lavrič; 644. Župnija Cerklje na Gorenjskem; 645. Župnija Sv. Ivan pri Trstu; 646. Župnija Kranjska gora, zast. vsakokratni župnik v Kranjski gori ali njegov namestnik; 647. Župnija St. Lambert pri Zagorju ob Savi, zast. župnik Anton Berce; 648. Župnija trnovska v Ljubljani zast. župnik Ivan Vrhovnik; 649. Župnija Rojan pri Trstu; 650. Župnija Višnja gora; 651. Župnija Zagorje ob Savi, zast. starosta zagorskega „Sokola“.

Pokrovitelji:

B.

ki so vplačali do 15. vel. srpana 1916. za Ciril-Metodov obrambni sklad 200 K.

1. Abiturijentstvo ljubljanske realke, zastop. Stanko Dimnik; 2. Absolventi trg. šole Mahrove v Ljubljani, zast. Rajko Turk; 3. Agnola Avg., trg. v Ljubljani; 4. Akad. fer. društvo Balkan v Trstu št. I., zast. m. podr. v Trstu; 5. Isto št. II., zast. podpredsednik in arhivar; 6. Isto št. III. zast. Čitalnica, Narodni dom; 7. Akad. dr. Ilirija v Pragi (Kralj. Vinohrady); 8. Akad. teh. dr. Triglav v Gradcu; 9. Arce Rajko v Ljubljani; 10. Arkova Josipina v Zagrebu; 11. Arimatejsko pogrebno društvo v Barkovljah; 12. Aškerčev kamen (nabralo C. M. omizje „Skala“ pri „Golobčku“ v Ljubljani).

13. † Babič Fr., posestnik v Ljubljani (Dol. cesta); 14. Banjaluški Slovenci; 15. Bavdek Helena, posestnica v Ljubljani; 16. Berce Anton, župnik v pokoju; 17. † Bevc Ivan v Gorici; 18. Belokranjska rodoljubka; 19. Bergmanova Franja v Žalcu; 20. Bergmanova Olga v Žalcu; 21. Bernik Josip, miz. pomočnik v Čikagi; 22. Bilardni klub roboljubnih angelčkov v kavarni „Prešeren“ v Ljubljani; 23. Bleiweis vitez Trsteniški Janko, magistratni svetnik v Ljubljani; 24. Bogdanović Ante (ženska rodoljubka v Trstu); 25. Bole Josip, veletržec na Reki št. I.; 26. Isti št. II.; 27. Isti št. III.; 28. Bralno društvo na Ložnici pri Žalcu; 29. Isto v Trebnjem; 30. † Dr. Brenčič Al., odvet. v Celju; 31. Brenčič Mihael, veleposestnik v Rogoznici pri Ptuj; 32. Brinšek I. v Trnovem; 33. Breznik Ivan, meščan in posestnik v Kamniku.

34. Prof. Jos. Celestinov kamen, zast. dež. šol. nadzornik Fr. Hubad; 35. Ciril-metodar v Ajdovščini; 36. Cirilmetodovski fantje v Kranju, zast. Albert Pučnik; 37. Costaperaria Mira v Trstu; 38. Colnar-Cvetnič v Ljubljani; 39. Cvar Josip, knjigovodja v Kranju; 40. Cvetnič L. v Spodnji Šiški.

41. Černe Amalija v Tomaju; 42. Dr. Červený Jos., okr. zdravnik v Cerknici; 43. Češki akademiki, zast. V. M. Zalar; 44. Češka obec v Ljubljani; 45. Čitalnica narodna v Kranju; 46. Čitalnica narodna v Novem mestu; 47. Člani učit. zbora II. drž. gim. v Ljubljani.

48. Dr. DeFranceschi P., zdravnik v Gorici; 49. DeFranceschi Božidar, železniški uradnik v Tržiču na Primorskem; 50. Dr. De Glešia Stanko v Ljubljani; 51. Dekleva Josip, trgovec v Gorici; 52. Delavsko podporno društvo v Trstu; 53. Demšar Gojmir, c. kr. notar v Ložu; 54. Dr. Dereani Ernest, zdravnik v Gorici; 55. Desetorica profesorjev v Kranju, zast. prof. Anton Zupan; 56. Detiček Juro, c. kr. notar v Celju; 57. Dr. Detiček Milan †, not. kandidat v Celju; 58. Deu Fr. v Tržiču (Gorenjsko); 59. Dijaki slovenski I. drž. gimnazije v Ljubljani; 60. Dijaki slovenski II. državne gimn. v Ljubljani; 61. Dobertova Elizabeta v Zagrebu; 62. Dobida Jos., dvor. svetnik v Ljubljani; 63. Dobrotvor narodni, neimenovan št. I.; 64. Isti št. II.; 65. Isti št. III.; 66. Isti št. IV.; 67. Dolenc Rih. v Novem mestu; 68. Domobranik v Ljubljani; 69. Doljan A. v Postojni; 70. Društvo učiteljev za Trst in okolico, zast. Št. Ferluga, dež. posl., nadučitelj na Opčinah; 71. Društvo učiteljev za goriški okraj št. I., zast. Pavel Plesničar, nadučitelj v Ajdovščini; 72. Isto št. II., zast. Križman, naduč. v Dornbergu; 73. Isto št. III. (Fran Finžgarjev kamen); 74. Društvo učiteljsko v Ljutomeru, zast. Ivan Kryl; 75. Isto za tolimski okraj; 76. Društvo slov. učiteljic v Ljubljani; 77. Društvo učiteljsko za ptujski okraj; 78. Društvo učiteljsko za sežanski okraj; 79. Družba vesela pri Rošu v Hrastniku, zast. gdčna. Miroslava Gnusova; 80. Dunajski Slovenci; 81. Dunajski slov. tehnik, zast. Lad. Bevc; 82. Dvanajst rodoljubov pri omizju konz. društva v Rojanu.

83. Fludernik Ig., prof. v Sarajevu; 84. F. T. v Kostanjevici; 85. Dr. Franko Alojzij, odvetnik v Gorici; 86. Fürsager Leopold, trgovec v Radovljici.

87. Geometri na Kranjskem; 88. Glavna sloven. posojilnica v Ljubljani; 89. „Glista“, omizje v Barkovljah; 90. Gnus Ant., nadučitelj v Dolu pri Hrastniku; 91. Godina Ivan v Škednju št. 330; 92. Gojenci otroškega vrtca Cir. Met. Družbe na Vrdeli, zastopnica Antonija Čarga-Ipavic; 93. Gorenjska Sokolska župa v Kranju, zast. Cvar Jos. in Janko Sajovic, menjavaje se; 94. Gorjup Fran, župan in dež. poslanec v Kanalu; 95. Gospodarsko in izobraževalno društvo za dvorski okraj; 96. Goštiša Jos., visokošol. v Kalcu pri Logatcu; 97. Grdešič Jos. v Novem mestu; 98. Dr. Gregorič Viktor, zdravnik v Ilir. Bistrici; 99. Dr. Gregorin Gustav, odvetnik itd. v Trstu; 100. Gubernija „Zaplotnikov“ pri Moharju v Sp. Šiški, zast. Drag. Vučnik.

101. Hauptman Fr., c. kr. šolski svetnik v Gradcu; 102. Dr. Hočevar Gabrijel, okr. zdravnik na Bledu; 103. Holz Vatroslav †, pisatelj v Ljubljani; 104. Dr. Horvat Tomaž, odvetnik v Ptuj, in soproga Vida; 105. Hranilno in posojilno društvo v Ptuj št. I.; 106. Isto št. II.; 107. Isto št. III.; 108. Hranilnica in posojilnica v Šmarju pri Jelšah; 109. Hrašovec Bogumil, pravnik, Praga; 110. Hrast Anton v Trstu; 111. Dr. Hrašovec Juro, odvetnik v Celju; 112. Hren Jakob,

c. kr. višji sodni svetnik v pok. v Ljubljani; 113. **Hribar Dragotin**, tovarnar v Ljubljani; 114. **Hribar Ivan**, ravnatelj banke Slavije itd. v Ljubljani; 115. Isti št. II.; 116. Isti št. III.; 117. **Dr. Hrovat Fran**, notar v Brežicah; 118. **Hudovernik Aleks.**, notar v Ljubljani.

119. **Igralci** narod. Čitalnice v Ljubljani; 120. **Jakil Andrej**, tov. v Mirnu pri Gorici; 121. **Dr. Jenko Ivan** v Ljubljani; 122. **Dr. Jenko Andrej**, zdravnik v Ložu; 123. **Jugoslovansko dijaštvo I. drž. gimnazije** v Ljubljani povodom 500letnice ustoličenja koroških vojvod; 124. **Jurtela A.**, prof. v Moskvi; 125. **Dr. Jurtela Fr.**, odv. v Ptuj; 126. **Južnoštajerska hranilnica** v Celju št. I.; 127. Ista št. II.; 128. Ista št. III.

129. **Dr. Kac V.**, zdravnik v Mariboru št. I.; 130. Isti št. II.; 131. **Sonja dr. Kalanova** v Ribnici; 132. **Kalmus F.**, tov. v Ljubljani; 133. **Kalister Anton**, veletržec v Trstu; 134. **Kamen pok. Jederti Pretnarjevi** roj. Vodnik, zast. sin Miroslav Pretnar, ravnatelj priprav. v Trstu; 135. **Kamen obč. zbora** celovške podr.; 136. **Kamen jugoslovanskega dijaštva** v Ljubljani; 137. **Kavčič Ivan**, posestnik v Gorici; 138. **Kegljaški klub „Edinost“** v Ljubljani, zast. Al. Lilleg; 139. **Kegljaški klub „Ruši“** v Ljubljani; 140. **Klančičeva Milka** učiteljica v Podgori; 141. **Klun Anton**, uradnik v p. v Gorici; 142. **Klub „Narodni Pipec“** v Mariboru, zast. Iv. Tomšič; 143. **Klub napred. slov. akademikov** v Celju št. I.; 144. Isti št. II.; 145. Isti št. III.; 146. Isti št. IV.; 147. Isti št. V.; 148. **Klub slov. biciklistov** Ljubljana; 149. **„Krvavelj“** (klub slovenski samski) v Sarajevu; 150. **Klub „Orgeljce“** v Trstu; 151. **Klub strelski in kegljaški** Hrastnik-Dol; 152. **Knaus Janko**, trgovec v Trstu; 153. **Knez Ivan** veletržec v Ljubljani; 154. **Kogej Jakob**, c. kr. notar v Postojni; 155. **Kogej Julija**, soproga c. kr. notarja v Postojni; 156. **Kokalj Ivan**, c. kr. revident v p. (v spomin † soprogi Mariji); 157. **Dr. Kolšek Josip**, odv. v Laškem trgu; 158. **Kollmann Fran** (tvrška) v Ljubljani, zast. Rob. Kollmann; 159. **Kollmann Robert**, veletržec v Ljubljani št. I.; 16. Isti št. II.; 161. **Dr. Komljanec Jos.**, profesor v Ptuj; 162. **Komparetova Antonija** v Trstu; 163. **Kopitar Valentin**, upravitelj „Slov. Naroda“ v Ljubljani; 164. **Korber Mih.**, c. kr. notar v Sevnici; 165. **Korenčan Iv.**, trgovec v Ljubljani; 166. **Koroški slov. učitelji**; 167. **Dr. Kos Fran**, profesor v Gorici; 168. † **Kozlevčar Ant.** Vrhnika; 169. **Krajec Ivan**, v Novem mestu; 170. **Dr. Kraigher Al.**, mestni zdravnik v Ljubljani; 171. **Krajec Otmar**, mestni fizik v Ljubljani; 172. **Ana dr. Krautova** v Kamniku; 173. **Kreditno društvo** v Kranju; 174. **Dr. Krisper Val.**, odv. v Ljubljani; 175. **Krožek nekadičev** v Ajdovščini (Fr. Repič); 176. **Kumše Ant.** v Ljubljani; 177. **Dr. Kušar Val.**, profesor v Ljubljani.

178. **Lah Ignacij** v Sarajevu; 179. **Lapajnetova Lucija** v Grižah; 180. **Dr. Lapajne St.**, dvor. odvet. na Dunaju; 181. **Dr. Lapajnetova Vida** na Dunaju; 182. **Lavrenčič Josip**, župan v Postojni; 183. **Dr. Lavrenčič J. ml.**, odvetnik v Ljubljani; 184. **Lavtižar Fr.**, c. kr. okr. šol. nadzornik v Ljubljani; 185. **Dr. Lemež Urban**, odv. v Slov. Bistrici; 186. **Lenče Jos.**, veletržec v Ljubljani; 187. **Lenče Terezina**, soproga veletržca v Ljubljani; 188. **Dr. Lisjak Andrej**, zdravnik v Ljubljani; 189. **Litijska dekleta**, zast. gdč. Pavla Mešekova; 190.

Litijsko-šmartinjske Slovenke št. I.; 191. Iste št. II.; 192. Iste št. III.; 193. **Lokar Artur**, notar v Ajdovščini; 194; **Lokar Vekoslav**, veleposestnik v Ajdovščini; 195. Dr. **Lokar Janko**, c. kr. gimn. profesor v Ljubljani; 196. **Lovšin Iván**, trgovec v Ribnici; 197. **Luznar Fran**, nadučitelj na Primskovem.

198. **Majdič Vinko**, veletržec v Kranju; 199. Dr. **Malerič Jos.**, zdravnik v Črnomlju; 200. **Malik Mih.** v Ajdovščini; 201. **Mankoč Ivan**, trgovec v Trstu; 202. **Mankovčeva Ljudmila** v Trstu; 203. Ista št. II.— XIX. poslala ž. podr. v Trstu; 204. **Mankoč Radoslav**, trgovec v Trstu; 205. **Margreiter Karla** (Milkina pušica); 206. **Mariborski napredni dijaki**; 207. **Marinič Frid.**, nadučitelj pri Sv. Bolfenku v Slov. Goricah; 208. **Maselj Fran**, stotnik v p. v Ljubljani; 209. **Matejčič Fran**, deželni šolski nadzornik v Trstu; 210. **Meden Viktor**, trgovec v Ljubljani; 211. **Medica Fran** v Mori, Tirolsko; 212. **Mejač Ivan**, trgovec v Ljubljani; 213. **Merhar Amalija**, prof. vdova; 214. „Dr. Ivan **Merharja kamen**“; zložili njegovi prijatelji; 215. **Mikuž Ivanka**, gostilničarka v Ljubljani; 216. **Modic Janko ml.**, trgovec na Blokah; 217. **Možina Janez †**, nadučitelj v p. na Bregu pri Ptujju; 218. **Muha Ant.**, veleposestnik v Lokvi; 219. † Dr. **Munda Fran** v Ljubljani; 220. **Jela dr. Murkova**, soproga vseučilišnega prof. v Gradcu; 221. † **Murnik Iv.**, ces. svetnik i. dr. v Ljubljani.

222. **Narodna Čitalnica** v Črnomlju; 223. **Narodna Čitalnica** v Vipavi; 224. **Narodni duhovnik št. I.**; 225. **Narodni pipčarski klub** pri Sv. Jakobu v Trstu; 226. **Narodna tiskarna** v Ljubljani; 227. **Narodno ženstvo** pri Sv. Lovrencu v Puščavi; 228. **Neimenovana** iz Novega mesta št. I.; 229. Ista št. II.; 230. **Neimenovan** v Gradcu; 231. **Neimenovan** v Ljubljani št. I.; 232. **Neimenovan** v Ljubljani št. II.; 233. **Neimenovan** v Ljubljani št. III.; 234. **Neimenovan** v Ljubljani št. IV.; 235. **Neimenovan** v Ljubljani št. V.; 236. **Neimenovan** v Ljubljani št. VI.; 237. **Neimenovan** v Črnomlju; 238. **Neimenovan** v Litiji; 239. **Neimenovani Notranjec**; 240. **Neimenovan** v Radovljici; 241. **Neimenovan** na Bledu; 242. **Neimenovan** iz Kostanjevice; 243. **Neimenovan** v Št. Petru na Krasu št. I.; 244. **Neimenovan** iz Škofje Loke; 245. **Neimenovan** v Šenčurju pri Kranju; 246. **Neimenovan** učitelj v p. na Štajerskem; 247. **Neimenovan** v Kranju v spomin na † prof. dr. Jos. Cerka; 248. **Neimenovan** v Gradcu; 249. **Neimenovan** v Ptujju; 250. **Neimenovan** v Črnomlju; 251. **Neimenovan** v Ljubljani; 252. **Neimenovan** v Trstu; 253. **Neimenovan** v spomin na pok. dr. Ant. Stareta, c i. kr. general. štab. zdravnika v Ljubljani; 254. Dr. **Novak Fran**, odvetnik v Ljubljani.

255. **Občina Dekani**; 256. **Občina Ilirska Bistrica**; 257. **Občina „Sej je vse glih“** v Radovljici; 258. **Občina Podgora** pri Gorici; 259. **Občina mestna** v Kamniku; 260. **Občina mestna** v Metliki; 261. **Občina mestna** Novo mesto; 262. **Občina mestna** v Ljubljani št. I.; 263. Ista št. II.; 264. Ista št. III.; 265. Ista št. IV.; 266. Ista št. V.; 267. **Občinski zast.** v Nabežini; 268. **Občni zbor moš. in žen. šent-peterske podr.** v Ljubljani; 269. **Obitelj S.** v B.; 270. **Obitelj Fr. Mikeliča** v Rojanu; 271. Dr. **Oblak Jos. C.**, odvetnik v Ljubljani; 272. **Obrotnijsko društvo** v Barkovljah; 273. **Odborniki slov. bral. in**

podpor. društva v Gorici; 274. Odposlanci koroških Slovencev; 275. Okrajna hranilnica in posojilnica v Sežani; 276. Okrajna posojilnica v Kobaridu; 277. Omizje Bergantovo v Trnovem (Ljubljana), zast. Jak. Smole; 278. Omizje „Dolga vas“ v Ljubljani; 279. Omizje Goršetovo pri Novem svetu; 280. Omizje „Grad“ v Črnomlju; 281. Omizje slovensko v Gradcu št. I.; 282. Isto št. II.; 283. Isto št. III., zast. vlad. svet. v pok. Jos. Modic; 284. Isto št. IV., zast. dr. Jak. Kušej; 285. Omizje slovensko v Sarajevu (Trebevičev dom); 286. Omizje slovensko v Beljaku; 287. Omizje stalno pri Vugi na Grobelnem; 288. Omizje „pri Roži“ št. I.; 289. Isto št. II.; 290. Isto št. III.; 291. Isto št. IV.; 292. Isto št. V., zast. Iv. Pribil, podravnatelj „Slavije“, ali Tone Bončar, pos., ali Hinko Logar, zasebnik v Ljubljani; 293. Isto v Prešernovi sobi pri Roži; 294. Omizje stalno v Nar. Domu v Ljubljani št. I.; 295. Omizje v „Sladki luknjici“ v Celovcu; 296. Isto pri Moharju v Spod. Siški, zastop. V. Maurer; 297. Isto št. II.; 298. Isto št. III.; 299. Omizje v „Narod. Domu“ v Brežicah; 300. Omizje samcev pri „Zlati kaplji“ v Ljubljani; 301. Omizje stalno pri „Lectarju“ v Radovljici v spomin pok. Ivana Korbarja, c. kr. komisarja; 302. Dr. Oražen Ivan, zdravnik itd. v Ljubljani št. I.; 303. Isti št. II.; 304. Oswald Rudolf na Jesenicah. 305. Papst Fran, revident juž. žel. v Gorici; 306. Pahernik Fran, velepos. v Vuhredu; 307. Pahernik Ivan v Vuhredu; 308. Pahernikova Marija, velepos. v Vuhredu; 309. Pakiž Emil, nadučitelj pri Sv. Križu v Trstu; 310. Pavletič Jos, velepos. v Mirnu pri Gorici; 311. Pavser Adolf v Novem mestu; 312. Pedagoško društvo v Krškem; 313. Pepelnak Stanko v imenu Mozirskih otrok; 314. Perdan Ivan, veletržec v Ljubljani; 315. Perušek Rajko, prof. v pok. na Dunaju; 316. Petovar Lovro, trg. itd. v Ivanjkovcih; 317. Pevec Rud., trg. v Mozirju; 318. Pfeifer Mar., c. kr. učiteljica v Trstu; 319. Pikel Ivanka v Gorici; 320. Pikel Bogomir v Postojni (volilo pok. očeta Gregorja, župana itd.); 321. Dr. Pipuš R., odv. v Mariboru; 322. Dr. Pirnat Jak., št. IIj pri Velenju; 323. Pisarna notarska v Črnomlju; 324. Plantan Ivan, notar v Ljubljani; 325. Pleteršnik Makso, prof. v Ljubljani; 326. Pleiweis Karel, c. kr. notar v Višnji gori; 327. Plohl Ant., šol. nadz., Sarajevo; 328. Isti št. II.; 329. Dr. Ploj Miroslav, senat. predsednik na Dunaju; 330. Dr. Podlesnik Mih., okr. zdravnik v Velenju; 331. Podružnica ž. v Ajdovščini; 332. Ista m. v Ajdovščini; 333. Ista v Bazovici št. I.; 334. Ista št. II.; 335. Ista na Bledu; 336. Ista na Braslovčah; 337. Ista na Bregu (Istra); 338. Ista na Brdu; 339. Ista v Brdih (Briška); 340. Ista Celje ž.; 341. Ista Cerklje-Čatež; 342. Ista št. II.; 343. Ista v Cerknici št. I.; 344. Ista št. II.; 345. Ista št. III.; 346. Ista št. IV.; 347. Ista št. V.; 348. Ista št. VI.; 349. Ista št. VII.; 350. Ista št. VIII. 351. Ista št. IX.; 352. Ista moška v Črnomlju št. I.; 353. Ista št. II.; 354. Ista ž. št. I.; 355. Ista št. II.; 356. Ista v Dobrunjah; 357. Ista Dunaj izvenakad.; 358. Ista moška v Gorici; 359. Ista v Dunlo (Amerika); 360. Ista v Dutovljah; 361. Ista ženska v Gorici; 362. Ista moška v Gornjem gradu; 363. Ista gornjesavinjska ž. v Mozirju št. I.; 364. Ista št. II.; 365. Ista št. III.; 366. Ista moška v

Gorici; 367. Ista v Grosuplju; 368. Ista št. II.; 369. Ista ženska v Hrastniku; 370. Ista Hrastnik-Dol; 371. Ista moška v Idriji; 372. Ista pri Sv. Jakobu v Trstu št. I.; 373. Ista št. II.; 374. Ista ž. v Idriji; 375. Ista št. II.; 376. Ilirsko-bistriška-trnovska m.; 377. Ista Sv. Ivan pri Trstu, zast. Antonija Germek; 378. Ista m. v Kamniku; 379. Ista za Klanec, Ocizlo; 380. Ista v Kobaridu; 381. Ista v Komnu št. I.; 382. Ista št. II.; 383. Ista v Konjicah; 384. Ista št. II.; 385. Ista v Kozini; 386. Ista v Kozjem št. I.; 387. Ista št. II.; 388. Ista ž. v Kranju št. I.; 389. Ista št. II.; 390. Ista št. III.; 391. Ista m. Kranj; 392. Ista m. v Krškem; 393. Ista ž. v Krškem; 394. Ista v Laškem trgu; 395. Ista v Št. Lenartu v Slov. Goricah št. I.; 396. Ista št. II. 397. Ista m. v Logatcu št. I.; 398. Ista št. II.; 399. Ista ž. v Logatcu št. I.; 400. Ista št. II.; 401. Ista v Lokvi; 402. Ista Lonjer pri Trstu št. I.; 403. Ista št. II.; 404. Ista ž. Mariboru; 405. Ista v Mirnu pri Gorici; 406. Ista ž. v Metliki; 407. Ista št. I.; 408. Ista št. III.; 409. Ista v Nabrežini št. I.; 410. Ista št. II.; 411. Ista št. III.; 412. Ista št. IV.; 413. Ista ž. v Novem mestu; 414. Ista v Planini (Notr.); 415. Ista v Št. Petru na Krasu; 416. Ista v Št. Petru pod Sv. Gorami; 417. Ista v Petrovčah; 418. Ista ž. v Pevmi; 419. Ista v Podgori; 420. Ista m. v Postojni; 421. Ista št. II.; 422. Ista ž. v Postojni; 423. Ista v Poljanah nad Škofjo Loko; 424. Ista na Polzeli; 425. Ista št. II.; 426. Ista na Proseku; 427. Ista na Raki; 428. Ista Rajhenburg-Videm; 429. Ista Št. Rupert (Dol.) št. I.; 430. Ista št. II.; 431. Ista ž. v Rušah; 432. Ista ž. v Ptujju; 433. Ista v Ribnici na Pohorju; 434. Ista v Ribnici ž. (Dol.); 435. Ista Sv. Ivan pri Trstu, zastop. Antonija Germek; 436. Ista na Rocolu; 437. Ista v Rojanu; 438. Ista ž. v Šiški; 439. Ista v Senožečah; 440. Ista v Sevnici; 441. Ista v Sežani m.; 442. Ista v Starem trgu pri Ložu št. I.; 443. Ista št. II.; 444. Ista št. III.; 445. Šentpet. m. v Ljubljani; 446. Ista m. in ž. v Šiški; 447. Ista m. v Šiški; 448. Ista v Skofljici; 449. Ista v Šmarju (Goriška); 450. Ista v Šmarju pri Jelšah m.; 451. Ista št. II.; 452. Ista v Štanjelu; 453. Ista ž. v Tolminu; 454. Ista v Trebnjem; 455. Ista št. II.; 456. Ista ž. v Trstu IV. (Belveder) „Aškerčev kamen“; 457. Ista na Uncu št. I.; 458. Ista št. II.; 459. Ista št. III.; 460. Ista v Velenju; 461. Ista v Volčjdragi, zastop. Avgusta Schlosserjeva; 462. Ista na Verdeli pri Trstu; 463. Ista na Vrhnikih št. I.; 464. Ista št. II.; 465. Ista v Vuhredu; 466. Ista v Vuzenici; 467. Ista v Zatičini; 468. Picek Tina v Ribnici; 469. Pogačnik Edvard v Cerknici; 470. Poljanec Leopold, profesor v Mariboru; 471. Pollak Fran, predsednik čitalnice v Ptujju; 472. Poniž Benedikt, vad. učit. v pok. v Gorici; 473. Isti št. II.; 474. Isti št. III.; 475. „Posavčev“ na Dunaju št. I.; 476. Isti št. II.; 477. Isti št. III.; 478. Posojilnica v Ajdovščini; 479. Ista okrajna v Bovcu; 480. Ista na Bledu; 481. Posojilnica v Celju; 482. Ista v Črnomlju; 483. Ista v Framu; 484. Ista v Gornji Radgoni; 485. Ista v Konjicah; 486. Ista ljudska v Gorici; 487. Ista kmetska ljubljanske okolice št. I.; 488. Ista št. II.; 489. Ista št. III.; 490. Ista št. IV.; 491. Ista št. V.; 492. Ista št. VI.; 493. Ista št. VII.; 494. Ista v Mariboru št. I.; 495. Ista št. II.; 496. Ista št. III.; 497. Ista

št. IV.; 498. Ista I. dol. v Metliki; 499. Ista okrajna v Ormožu; 500. Ista notranjska v Postojni; 501. Ista v Radovljici; 502. Ista v Ribnici; 503. Ista v Rogatcu; 504. Ista v Starem trgu pri Ložu; 505. Ista Šaleška v Šoštanju; 506. Ista v Trebnjem; 507. Ista na Vranskem; 508. Ista kmečka na Vrhniki; 509. Ista v Vojniku; 510. Ista v Žužemberku; 511. **Poštni uradniki** v Mariboru št. I.; 512. Isti št. II.; 513. **Povšič Fr.**, prof. v Gorici; 514. † **Praprotnik Avgust** star., posestnik v Lokvi; 515. **Praprotnik Edvard**, nadučitelj v Mirnu pri Gorici; 516. „**Preferancarji**“ v Škofji Loki; 517. Dr. **Pregl Makso**, zdravnik v Vuzenici; 618. dr. **Preindl Ferdo**, fin. tajnik v Sarajevu; 519. **Preschern** vitez Henrik, zasebnik v Gradcu; 520. **Prijatelji pok. Štefka Pogačnika** št. I.; 521. Isti št. II.; 522. **Profesorji slovenski ljubljanske realke**, zastop. prof. A. Tavčar; 523. **Prva češka deln. zavarovalnica na življenje** v Trstu; 524. **Prvi slovenski zdravniški shod** v Ljubljani.

525. Dr. **Rakež Jos.**, okrožni zdravnik Šmarju pri Jelšah; 526. „**Rdeča marela**“ v Pulju št. I.; 527. Ista št. II.; 528. Dr. **Reja Izo**, zdravnik v Bazovici; 529. Dr. **R. R.** v Št. Vidu pri Zatični; 530. **Repič Fr.**, trgovec v Ajdovščini; 531. Ga. **Repičeva Augusta**, trg. sopr. v Ajdovščini; 532. **Roblek Fr.**, veleposest. v Žalcu; 533. Ga. **Roblekova Mar.**, sopr. veleposest. v Žalcu; 534. **Rodoljub** neimenovan iz Selške doline; 535. **Rodoljub Podbreški**; 536. **Rodoljubi** v Kobaridu, zastop. Mir. Premrov; 537. **Rodoljubi** v Rojanu (12 rodoljubov v konzum. dr. v Rojanu); 538. **Rodoljubi** vipavski; 539. **Rodoljubno osebje** pisarne dr. Krisperja in dr. Tominška v Ljubljani; 540. **Rodoljubno osebje** neke odvetn. pisarne v Ljubljani; 541. **Rohrman Viktor**, industrijec itd. v Ljubljani; 542. Dr. **Rosina Fr.**, odv. v Mariboru; 543. **Rozman Iv.**, poštni oficial v Sarajevu; 544. † **Rudež Jos.**, graščak v Št. Jerneju; 545. **Rusjanov kamen**, zastop. Celestin Sirk, trgovec v Trstu; 546. Dr. **Rybař Otakar**, drž. posl. v Trstu.

547. **Sabadin Iva**, učiteljica, Sv. Ivan pri Trstu; 548. **Sajovic Janko**, trg. v Kranju; 549. **Samec Ivan**, trg. v Ljubljani; 550. **Samci** v restavraciji Nar. doma v Mariboru, zastop. Ant. Hohnjec, c. kr. učitelj v kaznilnici; 551. **Sedej Jos.**, pos. v Spod. Šiški; 552. **Seidl F.**, vl. svetnik v Novem mestu; 553. **Seidlova Mimica** v Novem mestu; 554. **Seidlova Pavlina**, sopr. prof. v Gorici; 555. **Senekovič Andrej**, vl. svetnik, prvomestnik družbe Sv. C. in M. v Ljubljani; 556. Dr. **Sernec Gvidon**, odv. v Ormožu; 557. † Dr. **Sernec Janko**, zdravnik v Celju št. I.; 558. Isti št. II.; 559. Dr. **Sernec Jos.**, odv. itd. v Celju; 560. **Skale Otm.**, višji živinozdravnik v Novem mestu; 561. **Skupina gostov „Nar. Doma“** v Vrdeli pri Trstu; 562. **Simčič Vincenc**, posestnik v Ločah pri Beljaku; 563. **Slanc Fr.**, veleposestnik v Litiji; 564. Dr. **Slanc K.**, odv. v Novem mestu; 565. „**Sloga**“ godbeni orkester v Kranju; 566. **Slovenski abiturijenti** v Novem mestu, zast. Jos. Rus; 567. **Slovenske narodne abiturijentke** v Gorici; 568. **Slovenski gimnazijci** v Celju; 569. **Slovenski notarji in notarski kandidati** št. I.; 570. Isti št. II.; 571. Isti št. III.; 572. **Splošno slov. žensko društvo** v Ljubljani; 573. **Skupina rodoljubov** v Kobaridu; 574. **Skupina rodoljubov** v Škednju, zastop. Iv. Godina; 575. **Stefan I.**, Za-

greb; 576. Spomin na † prof. dr. Jos. Cerka (zložili kolegi in prijatelji); 577. Spomin na † Jos. viteza Gorupa pl. Slavinskega, darovala obitelj Gorupova št. I.—XXV.; 578. Starček Marija, kuharica v Ljubljani; 579. † Strelec Ivan, nadučitelj pri Sv. Andražu v Slov. Goricah; 580. Supan Ig., učitelj v Brežicah; 581. Svetec Luka, notar v Litiji; 582. Svetoivanski rodoljubi-diletanti; 583. Svetolucijski Ciril-Metodarji; 584. Svoboda Makso v Rojanu; 585. Sturm K., deželni agronom v Ljubljani; 586. Dr. St. A. v Ljubljani.

587. Šaleško učit. društvo; 588. Šantel Ant., šol. svetnik v Gorici; 589. Šarabon A., trg. v Ljubljani; 390. Dr. Edv. Šavnik, c. kr. okraj. višji zdravnik v Kranju v počaščenje spomina na padlega sina Bogdana; 591. Dr. Šavnik Janko †, odvetnik v Trstu; 592. Dr. Šegula I., odvetnik v Novem mestu; 593. Šentakova Ema na Vranskem; 594. Šepič Ivan, posestnik v Konjicah; 595. Šerko Fr., trg. v Cerknici; 596. Škerlj Ivan, c. kr. višji sod. svetnik v Novem mestu; 597. Širca Josip, župan v Žalcu; 598. Schiffrer Albin, mestni uradnik, Novo mesto; 599. Štajpah Franja v Veliki Loki; 600. Dr. Schmirmaul Mat., zdravnik v Rajhenburgu; 601. Schrey Al., višji poštar na Jesenicah; 602. Schrey Emanuel v Rojanu; 603. Schwentner L., trg. v Ljubljani; 604. Štekar Štipko, trgovec v Ajdovščini; 605. † Štifter St. B., profesor v Kalugi (Rusija).

606. Tarokisti rodbin Močnik-Orožen v Kamniku; 607. Telo-vadno društvo „Sokol“ v Ribnici; 608. Dr. Toplakova Anka, v Ljubljani; 609. Tinčetovi otroci v Idriji; 610. Trabesingerjev kamen v Celovcu; 611. † Trček Janko, volilo (612—621) 622. Dr. Tičar Jos., zdravnik v Kranjski gori; 633. Trgovska in obrtna zadruga v Gorici; 624. Tridentinski Slovenci, zast. ga. Berta Medičeva; 625. Trnkoczy pl. Ub., lekarnar v Ljubljani; 626. Trnovec Vladko, trgovec v Trstu; 627. Dr. Trnovec Stanko, c. kr. polic. komisar v Trstu povodom smrti očeta dvornega svetnika M. A. Trnovca; 628. Trojica slovenska dunajske okolice; 629. Truden Ant., veletržec v Trstu; 630. Dr. Turner Pavel, veleposestnik v Mariboru; 631. Turnšek Anton, trg. v Nazarjih; 632. Turnšek Anton ml., trgovec v Rečici; 633. Turnšek Viktor, strojni inž. v Ljubljani; 634. Tvrđka Fran Kollmann v Ljubljani; 635. Tržaški kvartet, zast. Mahkota; 636. Tržaško podp. in bralno društvo; 637. Tržaški slovenski srednješolci, zast. Franc Peric, trg. ak.; 638. Tržaške Slovenke; 639. Tržaške Sokolice, zast. Joška Saksida; 640. Tržičan.

641. Učenke deklinške šole v Trstu na Acquedotto; 642. Učiteljstvo meščanske šole v Krškem; 643. Uradniški krog v Ajdovščini; 644. Uradniki železnični in poštni v Št. Petru na Krasu; 645. Isti št. II.; 646. Isti št. III.; 647. Isti št. IV., zastop. Alojzij Kovačič; 648. Isti št. V.; 649. Uradniki „Kmetske posojilnice“ v Ljubljani; 650. Isti št. II.; 651. Uradnice poštna v Ljubljani, zast. gdč. Karla Modičeva; 652. Urbančič Ant., pos. na Čatežu pri Veliki Loki.

653. Valenčič Ivan, tovarnar v Trnovem pri Ilirski Bistrici; 654. V. J. v Ljubljani; 655. V. I. v Višnji gori; 656. Vavken Janko †, tajnik južnoštajerske hraniln. v Celju; 657. † Velkavrh Ivan, c. in kr. nadporočnik v Ljubljani; 658. Velkavrh Josip †, c. in kr. major v

Gradcu; 659. Venec blagopok. gdč. Nataliji Jakilovi v Mirnu pri Gorici; 660. Visokošolci slovenski v Pragi; 661. Višnikar Albina, vdova viš. sod. svetnika v Ljubljani; 662. Janko Voglarjev kamen; 663. Vojska Vladimir v Gradcu; 664. Dr. Vošnjak Bogumil v Gorici; 665. Vošnjak Mih., pos. in inženir v Gorici št. I.; 666. Isti št. II.; 667. Isti št. III. itd. do št. X.); 674. Voušekova Pavla, soproga dvor. svetnika v Mariboru; 675. Dr. Vrečer Karol v Gradcu.

676. Wassitscheva Regina, Celje.

677. Zaplotniki slovenski v Opatiji in Voloski; 678. Združena slovanska mladina v Trstu, zast. Čok Drejček, drž. učitelj; 679. † Zelenik Josip, pos. pri Sv. Urbanu; 680. Zlatorog kamen, zast. gdč. Irma Kunčeva, hčerka krojača v Ljubljani; 681. Isti št. II.; 682. Zorc Anton, trg. v Črnomlju; 683. Zupančič Fr., c. kr. geometer v Kranju; 684. Zwenkel Ant., veletržec, Št. Peter, Štajersko.

685. Železniški uradniki goriških postaj; 686. Dr. Žerjav Gr., odv. konc. v Gorici; 687. Žiberna A. v Trstu; 688. Žigon Jos., veleposestnik v Žalcu; 689. prof. Žilih Ida, v Gorici; 690. Jakobina dr. Žitekova v Novem mestu; 691. Dr. Žižek Fr., zdravnik v Gradcu; 692. Železniški uradniki juž. kolodvora v Ljubljani, zast. viš. revid. Fr. Potočnik št. I.; 693. Isti št. II.; 694. Županstvo Kanal (Goriško); 695. Županstvo mestno v Kranju; 696. Županstvo mestno v Idriji; 697. Županstvo Miren pri Gorici; 698. Isto v Sežani; 799. Županstvo Solkan pri Gorici. 800. Kamen abiturijentov in abiturijentk l. 1916. I. drž. gimnazije v Ljubljani; zast. Jos. Turk.*

:: Komur bije srce ::

za

oхранitev Slovenstva,

naj po svoji moči deluje na korist

Družbi sv. Cirila in Metoda!

Pojasnuje naj znancem njen namen
in njene dosedanje uspehe! Pridobiva
naj jej denarne doneske in razširja
njeno blago! Mirno in dostojno naj
:: zavrača družbene obrekovalce! ::

*) Kamen ježbil priglašen po dovršenem tisku.

Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani:

A. Vodstvo.

po volitvi na XXVIII. veliki skupščini v Domžalah,
dne 8. kimavca 1913.

1. Prvomestnik: Andrej Senekovič, vladni svetnik, gimnazijski ravnatelj v pokoju, izvoljen leta 1913.
2. Dr. Jos. Abram, odvetnik v Trstu, 1913. l.
3. Fran Črnagoj, nadučitelj na Barju pri Ljubljani, 1911. l.
4. Dr. Ernest Dereani, zdravnik v Gorici, 1911. l.
5. Blagajnik: Aleksander Hudovernik, notar, posestnik i. dr., 1912. l.
6. Ivan Kejžar, višji revident južne železnice v Leobnu, 1913. l.
7. Dr. Karol Koderman, odvetnik v Mariboru, 1913. l.
8. Matija Prosekar, posestnik v Kotmari vasi, 1911. l.
9. Namestni prvomestnik: Častni član Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani Luka Svetec, vitez Fran-Josipovega reda, notar v Litiji, posestnik i. dr., 1911. l.
10. Tajnik: Dr. Janko Šlebinger, realčni profesor, 1912. l.
11. Dr. Ivan Tavčar, odvetnik, župan itd., 1913. l.
12. Ivan Vrhovnik, trnovski župnik v Ljubljani, 1912. l.
Ožji odbor: Načelnik Senekovič Svetec, Hudovernik,
dr. Šlebinger, dr. Tavčar, Vrhovnik.

B. Nadzorništvo.

1. Dr. Ant. Božič, odvetnik v Celju.
2. Mate Kante, okr. šolski nadzornik v Sežani.
3. Dr. Fran Ilešič, profesor v Ljubljani.
4. Dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik in drž. poslanec v Ljubljani.
5. Matija Rode, uradnik Mestne hranilnice v Ljubljani.

C. Razsodništvo.

1. Dr. Fran Rosina, odvetnik v Mariboru.
2. Mat. Marinček, c. kr. notar v Tržiču.
3. Fran Pahernik, veleposestnik v Vuhredu.
4. Dr. Fran Tekavčič, odvetnik v Ljubljani.
5. Dr. Karol Triller, odvetnik in dež. odbornik v Ljubljani.

Č. Pisarna.

Ljubljana, Slovenski trg št. 9: uradne ure ob delavnikih
od 3.—6. popoldne.

Vodja: Andrej Senekovič.

Uradniki: Knjigovodja: Emanuel Josin.

Registrator: Fran Skulj.

Pisarica: Franja Benedikova.

D. Potovalni učitelj.

Ante Beg, Ljubljana, Rožna dolina 216 p. Vič pri Ljubljani,
v letu 1915. mobiliziran.

Družbe sv. Cirila in Metoda XXIX. velika skupščina,

ki bi se morala vršiti dne 8. kimavca 1914 v Gorici,
a je bila radi vojne preložena na nedoločen čas, se je
tudi za l. 1915 in 1916 preložila na nedoločen čas.
Denarno stanje Družbe sv. Cirila in Metoda je razvidno
iz bilance, razvoj njenih podružnic in šolskih zavodov
iz statističnih razpregledov.

Družbeni zavodi.

I.

Statistični pregled družbenih otroških vrtcev v šolskem letu 1915/16.

Tek. štev.	Ime vrtca	Število otrok				Opomba
		koncem leta		v začetku leta		
		dečkov	deklic	dečkov	deklic	
A. Družbena:						
1.	Celje	16	20	10	16	
2.	Gaberje pri	15	18	33	42	
3.	Hrastnik I.	19	19	19	29	
4.	Hrastnik II.	16	22	16	22	
5.	Jesenice	17	19	22	20	
6.	Krmin*)	—	—	—	—	
7.	Maribor	13	25	14	24	
8.	Ormož	10	14	14	13	
9.	Pevma pri Gorici*)	—	—	—	—	
10.	Rocol pri Trstu	23	26	24	31	
11.	Rojan	19	29	48	55	
12.	Sava pri Jesenicah I.	18	19	19	19	
13.	Sava pri Jesenicah II.	22	23	24	25	
14.	Sv. Jakob v Trstu	43	42	55	56	
15.	Sv. Ivan poleg Trsta	50	52	60	78	
16.	Škedenj	130	126	134	118	
17.	Tržič	31	34	29	32	
18.	Verdela	13	34	32	34	
19.	Blanča pri Gorici*)	—	—	—	—	
20.	Sv. Mar. Mag. zgornja, Trst	22	30	71	40	
21.	Kolonja	18	21	21	19	
B. Podpirana:						
22.	Podgora I.*)	—	—	—	—	
23.	Podgora II.*)	—	—	—	—	
Skupaj		495	573	545	673	
		1070		1318		

*) Zavodi zaznamovani z * se nahajajo v vojnem ozemlju in so zaprti.

II.

Statistični pregled družbenih šol v šolskem letu 1915/16.

Tek. štev.	Ime in značaj šole	Število razredov in oddelkov	Število šolarjev				Opomba
			v začetku šolskega leta		koncem šolskega leta		
			deč.	dek.	deč.	dek.	
1.	*)Mešana trirazrednica na Blanči v Gorci	3 r.	—	—	—	—	Šola ima pravico javnosti
2.	*)Mešana dvorazrednica v Krminu	2 r.	—	—	—	—	dtto
3.	Slov. II. razr. ljudske šole šol sester v Mariboru	II. r. I odd.	—	63	—	63	dtto
4.	Mešana dvorazrednica na Muti.	2 r.	47	41	47	41	dtto. Sklep šol. l. je o Veliki noči
5.	Osemrazredna deška ljudska šola pri Sv. Jakobu v Trstu . . .	8 r. v 18. odd.	921	—	823	—	Ima pravico javnosti. Sem so vštete tudi paralelke iz Acquedotta
6.	Osemrazredna dekl. ljud. šola pri Sv. Jakobu v Trstu	8 r. v 13. odd.	—	655	—	623	Ima pravico javnosti
7.	Osemrazredna dekl. ška šola na Acquedottu v Trstu	8 r. v 9. odd.	—	506	—	483	dtto
8.	Mešana štirirazrednica v Št. Rupertu poleg Velikovca	4 r.	74	105	74	105	Šola nima pravice javnosti
Skupaj			1042	1370	944	1315	
			2412		2259		

III.

Učno osebje

v začetku šolskega leta 1915/1916.

1. Otroški vrtec v Celju.

Otvorjen dne 20. grudnia 1886.

Voditeljica: Bivša prednica šol. sestra, s. Mr. Angelina **Križaničeva**.

Vrtnarica: Sestra Matildis **Čenogava**.

Pomočnica: Katarina **Saškovičeva**.

2. Otroški vrtec v Gaberju pri Celju.

Otvorjen dne 16. kimavca 1907.

Voditelj: Armin **Gradišnik**, nadučitelj v Celju.

Vrtnarica: Marija **Pogljajenova**.

3. Otroški vrtec na Blanči v Gorici.*)

Otvorjen dne 24. kimavca 1911.

4. Otroški vrtec v Hrastniku I.

Otvorjen dne 2. prosinca 1907.

Voditelj: Ivan **Sorčan**, nadučitelj v Hrastniku.

Vrtnarica: Minka **Richterjeva**.

5. Otroški vrtec v Hrastniku II.

Otvorjen dne 5. vinotoka 1907.

Voditelj: Ivan **Sorčan**, nadučitelj v Hrastniku.

Vrtnarica: Klara **Balohova**.

6. Otroški vrtec na Jesenicah.

Otvorjen dne 15. kimavca 1903.

Voditeljica in vrtnarica: Agneza **Staralova**.

7. Otroški vrtec v Kolonji.

Otvorjen dne 5. maja 1914.

Voditelj: Anton Šeme, c. kr. učitelj.

Vrtnarica: Štefanija Bunčeva.

8. Otroški vrtec v Krminu.*)

Otvorjen dne 20. kimavca 1909.

9. Otroški vrtec v Mariboru.

Otvorjen dne 1. vinotoka 1894.

Voditeljica: S. Mr. Stanislava Vohova.

Vrtnarica: S. Mr. Irma Cvetkova.

Pomočnica: gdč. Genovefa Seliškarjeva.

10. Otroški vrtec v Ormožu.

Otvorjen dne 1. rožnika 1909.

Voditelj: Josip Rajšp, nadučitelj okoliške ljudske šole v Ormožu.

Vrtnarica: Pavla Pernatova.

11. Otroški vrtec v Pevmi pri Gorici.*)

Otvorjen dne 1. vinotoka 1888.

12. Otroški vrtec v Rocolu.

Otvorjen dne 1. vinotoka 1900.

Voditeljica in vrtnarica: Malvina Plaperjeva.

13. Otroški vrtec v Rojanu.

Otvorjen dne 19. kimavca 1889.

Voditelj: Josip Pertot, šolski vodja v p., dež. poslanec itd.

Vrtnarica: Marija Resova, bivša vrtnarica v Krminu.

14. Otroški vrtec na Savi pri Jesenicah I.

Otvorjen dne 15. vinotoka 1903.

Voditeljica in vrtnarica: Meta Podkrajšekova.

15. Otroški vrtec na Savi pri Jesenicah II.

Otvorjen dne 1. vinotoka 1905.

Voditeljica: Meta Podkrajšekova.

Vrtnarica: Roza Maraževa, bivša vrtnarica v Pevmi.

16. Otroški vrtec pri Sv. Jakobu v Trstu.

Otvorjen dne 16. kimavca 1912.

Voditelj: Vinko Engelman, c. kr. vadniški učitelj.

Vrtnarica: Vera Ponikvarjeva.

17. Otroški vrtec pri Sv. Ivanu poleg Trsta.

Otvorjen dne 1. malega srpana 1898.

Voditeljica in vrtnarica: Antonija Germekova.

Radovoljki: Viktorija Gergičeva in Stana Germekova.

18. Otroški vrtec v Škednju pri Trstu.

Otvorjen dne 1. vinotoka 1899.

Voditelj: Ferdo pl. Kleinmayer, mestni učitelj v Škednju.

Vrtnarica: Marica Črnigojeva.

19. Otroški vrtec v Trziču.

Voditelj: Ferdo Kalinger, nadučitelj v Trziču.

Vrtnarica: Ivanka Kastelčeva.

20. Otroški vrtec Sv. Marije Magdalene zgornje pri Trstu.

Otvorjen dne 14. vinotoka 1912.

Voditelj: Vinko Engelman, c. kr. vadniški učitelj.

Vrtnarica: Viktorija Godinova.

21. Otroški vrtec na Vrdeli poleg Trsta.

Otvorjen dne 15. kimavca 1909.

Voditeljica in vrtnarica: Antonija Čargova, omož. Ipavičeva.

22. Mešana dvorazrednica v Krminu s pravico javnosti.*)

Otvorjena dne 29. kimavca 1908.

23. Slovenski drugi razred dekliške ljudske šole s pravico javnosti na zavodu šolskih sester v Mariboru.

Otvorjen dne 15. kimavca 1905.

Voditeljica: S. Mar. Stanislava Vohova.

Učiteljica: S. Akvilina Jermanova.

Učiteljica ž. r. del: S. Sibila Zorkova.

Katehet: Ivan Bogovič, korni vikar v Mariboru.

24. Dvorazredna mešana ljudska šola na Muti s pravico javnosti.

Otvorjena kot enorazredna dekliška šola dne 23. malega travna 1900,
kot dvorazredna mešana šola dne 9. malega travna 1908.

Učitelj-voditelj: Anton Hren, (II. r.), mob. 28. VII. 1914, nadomešča
ga suplentka Marija Pretnarjeva.

Učiteljica: Ana Hrenova, roj. Enohova, (I. r.)

Katehet: Adolf Gril, kapelan na Muti.

25. Osemrazredna deška ljudska šola s pravico javnosti pri Sv. Jakobu v Trstu

z 10 vzporednicami.

Otvorjena 15. vinotoka 1888.

Voditelj: Ivan Vrščaj, c. kr. meščanski učitelj.

Emil Adamič, c. kr. državni vadniški učitelj, mob. 28. VII. 1914.

Andrej Čok, " " " " " " 28. VII. 1915.

Ivan Dimnik, " " " " " " 16. I. 1915.

Vinko Engelman, " " " " " "

Ljudmila Erjavčeva, bivša stalna učiteljica v Krminu.

Ivan Garvas, bivši stalni učitelj v Krminu mob. 28. VII. 1915.

Herman Ipavec, suplent, mob. 28. VII. 1915.

Egon Jezeršek, definit. učitelj, mob. 28. VII. 1915.

Valentin Katnik, c. kr. državni vadniški podučitelj.

Fran Kos, c. kr. državni vadniški podučitelj, izpr. za meščanske šole.

- Karol Mahkota, c. kr. državni vadniški učitelj, prideljen nem. šoli.
 Fran Marinček, c. kr. državni vadniški učitelj, izpr. za meščanske šole, prideljen „Slov. trgovski šoli v Trstu,“ mob. 28. VII. 1914.
 Ciril Petrovec, c. kr. državni vadniški učitelj.
 Pavla Pirker-jeva, suplentka, nadomestuje učitelja K. Mahkota.
 Josip Ribičič, bivši stalni učitelj, voditelj v Krmini.
 Matija Skabar, c. kr. državni katehet.
 Ivan Slavec, suplent, mob. 28. VII. 1914.
 Anton Šeme, c. kr. državni vadniški učitelj.
 AnTON Vovk, suplent, nadomestuje učitelja Fr. Marinčka.
 Avgust Waschte, c. kr. državni vadniški učitelj, mob. od 28. VII. do 1. I. 1915.
 Ema Zamejčeva, c. kr. državna učiteljica.
 Josip Križman, pomož. katehet.
 Andrej Nartnik, pomožni katehet.
 Julij Rutar, pomožni katehet.
 Nikolina Carchovicheva, radovoljka.
 Valerija Čučekova, .
 Marija Dolenjčeva, .
 Albina Kovačeva, .
 Albina Lahova, .
 Marija Perhavčeva, .
 Antonija Turkova, .

26. Osemrazredna dekliška šola s pravico javnosti pri Sv. Jakobu v Trstu

s 5 vzporednicami.

Otvorjena dne 30. kimavca 1895.

- Voditeljica:* Mira Engelmanova, c. kr. vadniška učiteljica.
 Mara Baranova, definitivna učiteljica.
 Josipina Delkinova, " " na dopustu od
 Anica Gantarjeva, " " 1. VI. 1916 do 15. VII. 1916.
 Amalija Hartmanova, definit. učiteljica
 Marija Herenova, " "
 Marija Kmetova, " "
 Marija Pfeiferjeva, " "
 Milena Rohrmanova, c. kr. vadniška podučiteljica.
 Erna Rozmanova, c. kr. vadniška podučiteljica na dopustu od 28. IV. 1916 do 15. VII. 1916.
 Matija Skabar, c. kr. veroučitelj.
 Josipina Švigeljeva, suplentinja.
 Jožica Trdinova, definitivna učiteljica.
 Andrej Nartnik, kaplan, pom. katehet.

Julij Rutar, mestni kapelan, pom. katehet.
Radovoljki: Albina Lahova in Nikolina Carchovichova sta poučevali laščino.

**27. Osemrazredna dekliška ljudska šola v ulici
Acquedotto št. 20 v Trstu s pravico javnosti
z 1 vzporednico.**

Otvorjena dne 16. kimavca 1907.

Voditeljica: Roža Golijeva, c. kr. vad. učiteljica.
Anica Čokova, suplentka.
Ana Črnagojeva, prov. učiteljica.
Pavla Hočevanjeva, c. kr. vadniška podučiteljica.
Vida Kersnikova, c. kr. vadniška podučiteljica.
Minka Medičeva, definitivna učiteljica.
Teodora Vinšekova, suplentka.
Klotilda Waschte-Burgerjeva, definitivna učiteljica.
Anton Čok, mestni kapelan, katehet.
Valerija Čučekova, radovoljka na deški šoli je poučevala laščino.

28. Štirirazredna ljudska šola v Št. Rupertu pri Velikovcu.†)

Otvorjena dne 25. vinotoka 1906.

Voditelj in katehet: Fran Treiber, župnik.
Učiteljica: Sestra prednica Mr. Cirila Šijančeva.
Učiteljica: S. Frančiška Jelenova.
Učiteljica: S. Kornelija Zegova.
Učiteljica: S. M. Fališana Neuwirtova.
Učiteljica ženskih ročnih del: S. Pankracija Lipovškova.

**29. Mešana trirazrednica na Blanči v Gorici,
s pravico javnosti.*)**

Otvorjena dne 24. kimavca 1911.

Voditelj, učitelj: Rudolf Žnidarčič, mob. 15. V. 1915.

---

†) Po pogodbi z dne 18. oktobra 1913 je vzela šolo „Kongregacija šol. sester 3. r. sv. Frančiška Asisi v Mariboru“ za več let v najem pod pogojem, da ostane šola slovenska. Družba daje kongregaciji za vzdrževanje šole letno 1500 K.

Od družbe podpirana zavoda.

30. Otroški vrtec v Podgori pri Gorici I.*)

Otvorjen dne 1. kimavca 1887.

30. Otroški vrtec v Podgori pri Gorici II.*)

Otvorjen dne 26. listopada 1896.

Slovenci!

V najtežavnejših razmerah stopa vodstvo naše Družbe sv. Cirila in Metoda že tretjič pred slovensko javnost s svojim tiskanim izveščjem, ker ni mogoče podati poročila o delovanju Družbe na glavni skupščini. Upajmo, da je letos zadnjič taka izredna zveza med vodstvom Družbe in njenimi vzdrževalci.

Naši slovenski javnosti pač ni treba opisovati stisk in bede vojne dobe, saj žalibog vsakdo čuti to šibo na lastnem telesu, najhujše pa še naši trpko preizkušani primorski bratje, ki so bili v mirnih časih sorazmerno največja duševna in gmotna opora Družbi. — Četudi vodstvo Družbe med letom ne tarnja in ne prosjači neprestano, k čemur bi bilo v sedanjih krutih razmerah upravičeno, vendar pojmi brezdvomno vsak misleči Slovenec, vsaka rodoljubna Slovenka brezupen položaj Družbe. Izdatki Družbe so se vsled občutne druginje in pomanjkanja vseh sredstev pomnožili. Tudi je Družba preosnovala zadnje tri razrede svoje deške šole pri Sv. Jakoba v Trstu v meščansko šolo, kar je bila neodložljiva potreba. Na drugi strani pa so redni dohodki tako strahovito padli, da bi jedva zadoščali za zdrževanje par razredov.

Slovenska srca se niso spremenila. Slej kot prej vsakdor ceni nujno potrebo in brezmejni blagoslov Družbenega delovanja. Srca so ostala odprta Družbi, tudi roke bi se rade odpirale in ji delile darove, a so premnogim — prazne. Tem sotrpinom pa ne more nihče zameriti, ako ne prispevajo za Družbo. Tudi njihovo sočutno srce in dobro voljo sprejmemo kot dar domu na altar. Toda so še sloji, ki niso tako kruto prizadeti, ki bi lahko brez pomanjkanja utrpeli nekaj narodnega davka. Naj bi ti s podvojeno žrtvijo prevzeli poleg svoje narodne dolžnosti tudi obveznosti za to nezmožnih bratov in sester.

Važen poziv je v tem oziru objavila „Edinost“; med drugim piše: „Za deželne in državne šole skrbe deželne uprave, oziroma državna učna uprava in vedo, kje bodo jemali sredstva. Pri zasebnih šolah — kakršne so one naše Družbe — pa je stvar drugačna. Tu vemo pač, kdo naj skrbi za te šole, kdo naj preskrbuje sredstva za njih vzdrževanje. Ali ta činitelj je v mučnem položaju, posebno ob sedanjih razmerah, spričo usodnega vprašanja: od kod pridejo sredstva, ali sploh pridejo? Kako se bodo pokrivali troški za plačevanje učiteljev, ki so pod orožjem, za davke, najemnine, zavarovanja? Skrb je bila velika že v normalnih časih, ko so precej redno dohajale članarine, dobrovoljni prispevki, tu pa tam tudi volila, izredne podpore itd. Sedaj pa so se vsi ti dohodki skrčili na najmanjšo mero, ali pa so celo popolnoma izostali! Vprašanje je tu — veliko, mučno vprašanje: kaj bo iz našega zasebnega šolstva na mejah? Ali je bomo mogli ohraniti ob takih razmerah, se bo li mogel nadaljevati redni šolski obrat? Ali ne pride morda celo do skrajnega, da bomo morali te šole zapreti? To bi bila za nas, na izpostavljenih točkah katastrofalna nesreča. Tisoče naših otrok so zavodi naše šolske družbe pošteno vzgajali in ohranjali svojemu narodu!! Ali naj bo vsa naša mladina prepuščena ulici, ali izročena zavodom, ki jih bodo odtujali narodu?! Odgovor vsakega poštenega Slovenca se glasi gotovo: do tega ne sme priti! Ali — kako naj preprečimo tako nesrečo? Le ena pot je, — pot, ki je tudi doslej dovajala Družbi potrebna sredstva. Ta pot je samopomoč. Težko je, vemo, danes stokrat težko. V normalnih časih jih je bilo mnogo, ki so dajali in še so bile težave. Tisočev teh danes ni doma — na bojnem polju so, a one, ki so ostali, tarejo težke skrbi. In vendar mora biti! Mora! Ker sicer bi našo stvar na nevarnih postojankah zadel udarec, ki bi ga dolgo ne mogli popraviti. Ne preostaja drugega, nego da napnemo sile do meje možnosti. Kolikor le more, naj daruje vsakdo na žrtvenik slovenske izobrazbe, narodne

omike, zavedajoč se, da je v nevarnosti najvišja narodna korist. Pomagajmo Družbi, da prebije to težko, najkriticnejšo dobo! Če se bodo vsi zavedali resnosti položaja, v katerem se nahaja sedaj naše zasebno narodno šolstvo, pojde vendarle. Tudi mali prispevki, če jih je mnogo, se združujejo v izdatne svote. Svoje šolstvo moramo rešiti! To bodi geslo vsem Slovencem, ker sicer bi se nam odmaknila podlaga narodne vzgoje. Težka dolžnost je to, ali je dolžnost — do sebe!“

Le še nekoliko besed tistim, ki jim je sedanjí brezupni čas skoraj prav prišel, da se otresejo svoje narodne dolžnosti z izgovorom: „Po vojni itak ne bo Slovencem več treba Družbe, ker se bo vse spremenilo!“ Dal Bog, da bi še nam res spremenilo na bolje! Saj zaslužil je naš slovenski narod krvavo, da dobi srečnejšo bodočnost. Ako bo res prišla razbremenitev, bo za take udobneže še vedno čas, da potem zadrignejo svoje denarnice. Vendar eno je gotovo: Tudi po vojni ne preneha tekmovalna borba med narodi, ako se celo ne podvoji. Razoroženca čaka gotova poguba. Naš narod pa ne misli na smrt, temveč hoče pričeti prenovljeno, srečnejše življenje. Zato moramo svoje postojanke ne le ohraniti, nego še utrditi in razširiti.

Naša glavna obrambna postojanka je in ostane naša šolska Družba sv. Cirila in Metoda; za njo zastavimo baš sedaj naše skrajne moči!

Vodstvo Družbe sv. Cirila in Metoda.

V Ljubljani, meseca kimavca 1916.

Knjige,

izšle v založbi Družbe sv. Cirila in Metoda ali
podarjene jej v razprodajo.

Simon Gregorčič, **Poezije II.** — cena 1 K.

Pesmi Valentina Vodnika — cena 60 v.

Fr. Hubad, **Junaki**, II. snopič, c. 60 v, vez. 70 v.

Fr. Hubad, **Franc Jožef I.**, cena 30 v.

J. Mercina, **Igre in pesmi** za otroška zabavišča
in ljudske šole, cena vez. 1 K 20 v.

J. Leban, **Andrej baron Čehovin**, cena 20 v.

E. Gangl, **Materine sanje**, cena 30 v.

I. Vesel, **Psalmi**, cena 1 K.

J. Lavtižar, **Cerkve in zvonovi** v dekaniji Kranj,
cena 1 K.

V. Kurnik, **Kraj Rastislav in sv. Ciril**, cena 30 v.

Lujiza Pesjakova, **Smrt pravičnega**, cena 20 v.

**Pogled na prvo četrstoletje Družbe sv. Cirila
in Metoda v Ljubljani**, cena 1 K.

Družba sv. Cirila in Metoda. Poučna zastonska
knjižica.

Koledar Družbe sv. Cirila in Metoda za 1904—1909,
1911—1915, znižana cena po 60 v.

Vse gori našete knjige se dobivajo v Družbeni
pisarni ali po pošti proti povrnjeni poštnini pod na-
slovom: Družba sv. C. in M. v Ljubljani, Narodni dom.

* * *

V zalogi „Slovenskega Branika“ (Vič pri
Ljubljani) so izšle:

J. Žirovnik, **Narodne pesmi z napevi**. IV. zvezek,
cena 75 v.

L. Brunčko, **Vse za šolo!** Cena 20 v.

VSEBINA.

K o l e d a r .

Petindvajsetletnica C. M. podružnic 1917.
Poštne določbe.
Lestvice.

Narodnemu delu.

O devetdesetletnici Luke Svetca (s sliko)	25
Jezik materin	27
Narodnemu dobrotniku Antonu Poljšaku	28
Anton Poljšak (z 2 slikama)	30
Sreča	39
Odpusti!	40
V trpljenju	45
Najlepši pomnik	46
Vojne in druge smrtne žrtve v vrstah D. C. M. (z 11 slikami)	47
Miru!	62
Stoletnica dveh odličnih Slovencev	63
Vihar in mir	67
Narodnosti na Primorskem po prvem uradnem raziskovanju pred 70 leti	68
Otroci namesto odraslih	74

Vestnik Družbe sv. C. in M. v Ljubljani.
Inserati.

NAZNANILA

v „Koledarju“ Družbe sv. Cirila in Metoda

naj blagovole cenj. mnogobrojni člani družbe uvaževati pri naročilih. Tu objavljene tvrdke so narodne in zanesljive, postrežejo točno z dobrim blagom in za nizko ceno. Ker je dohodek naznanil namenjen Družbi v korist, je želeti, da se častiti naročniki pri naročbah sklicujejo izrečno na inserat v Družbenem „Koledarju“; sklicevanje na inserat uveri p. n. uvrstitelje o uspehu inseriranja.

**Slovenci in Slovenke! Kupujte pri narodnih slovenskih trgovcih,
zlasti pri tistih, ki so člani Družbe sv. Cirila in Metoda.**

„Všigalice družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani“

v korist „Družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani“

priporoča založnik: Ivan Perdan v Ljubljani.

Največja slovenska hranilnica!

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA

Prešernova ulica št. 3.

Koncem leta 1915 je imela vlog . . . K 50,000.000

Rezervnega zaklada . . . . . „ 1,330.000

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 $\frac{1}{4}$ %

brez odbitka.

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo

C. kr. deželne vlade.

Posoja na zemljišča in posloja na Kranjskem proti 5 $\frac{1}{4}$ %
obrestim in najmanj 1 % oziroma $\frac{3}{4}$ % odplačevanja na dolg.

== Za varčevanje ima vpeljane lične ==

domače hranilnike.

Največja slovenska hranilnica!

Modna in športna trgovina

P. MAGDIČ

V LJUBLJANI

:::

NASPROTI GLAVNE POŠTE.

:::

Priporočila za gospode :

KLOBUKE,
PERILO,
KRAVATE,
TELOVNIKE,
DEŽNIKE,
TURISTOVSKÉ PREDMETE,
TELOVADNE POTREB-
ŠČINE.

Priporočila za dame :

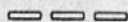
ŠPORTNE KLOBUKE,
ČEPICE, HIŠNE HALJE,
BLUZE, PLAŠČE,
KOSTIME, VRHNJA
KRILA, SPODNJA KRILA.
PERILO, MODERCE,
ROKAVICE, SVILO IN
VSE MODERNE
NAKITNE PREDMETE.

NARODNE ZASTAVE, TRAKOVE,

:::

ZNAKE I. T. D.

:::

ZALOŽNIŠTVO CIRIL-METODOVIH
ZNAKOV, BROŠK, IGEL, PRIVESKOV,
GUMBOV I. T. D.

Ob 100 letnici

KOLES

stoje na višku

: moderne tehnike :

ES-KA IN ADLER KOLES

prve domače tvrdke

A. GOREC

špecialne trgovine s kolesi in deli

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 14
(„Novi svet“, nasproti Kolizeja).

Solidna postrežba!

! Velika izbira !

V potrebi ur, zlatnine, srebrnine
: in kina srebrnih predmetov :

priporočamo samo narodno, naj-
bogatejšo, pravo domačo tvrdko

F. ČUDEN

Ljubljana, Prešernova ulica 1.

Edino zastopstvo „Union-Alpina“ ur
za celo Kranjsko in Primorsko.

Nikjer naj se ne pogreša veliki cenik s
koledarjem, ki je tudi po pošti zastonj!

Najbolj zanimiv in največji slovenski ilu-
strovani tednik so: =====

„TEDENSKE SLIKE“

ki priobčuje vsak teden mnogo zanimivih slik z bojišč in o drugih važnih aktualnih domačih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, jako zanimiv, lep, detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehnike in sploh vseh strok poljudnega znanstva.

„Tedenske slike“

so nepolitičen in nestrankarski ilustrovan tednik, ki je posvečen le zabavi in pouku.

„Tedenske slike“

bi naj imela naročene vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, vsako društvo i. t. d. Zahtevajte „TEDENSKE SLIKE“ povsod in pridobivajte naročnikov.

„Tedenske slike“

stanejo četrt leta K 3.— pol leta K 6.— in celo leto K 12.—. Naročniki dobe kot nagrado velik ilustrovan koledar, slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Aškercera ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKE SLIKE“ takoj!

Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko „TEDENSKE SLIKE“ brezplačno poštne prosto na ogled.

Upravništvo lista „TEDENSKE SLIKE“

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 10/I.

IVAN KNEZ

LJUBLJANA

MARIJE TEREZIJE . C. 3

TRGOVINA Z ŽITOM IN
: DEŽELNIMI PRIDELKI :

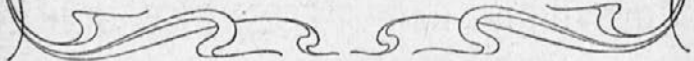
PRIPOROČA SVOJE NAJBOLJŠE MLEVSKE
IZDELKE IZ LASTNEGA VALJČNEGA
MLINA, SOSEBNO FINO PŠENIČNO MOKO.
VELIKA ZALOGA LANENEGA SEMENA
: IN ISTRSKEGA BRINJA. :

TOVARNA

ZIDNE, STREŠNE IN ZAREZANE

OPEKE

(STRANGFALZZIEGEL) PRIZNANO
NAJBOLJ TRPEŽNE KAKOVOSTI.

Domača tvrdka.

Najnižje cene.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica.

Največja zaloga

:: izgotovljene obleke za ::
gospode, gospe in dečke.

Velika izbira po poljubnem kroju

izvršene obleke

iz najrazličnejšega blaga, za vsak letni čas.

Najcenejši nakup dobro in trpežno izgotovljenih oblek za lovce, turiste in potovalce, različno pri-krojenih vrhnih in zimskih sukenj itd za gospode: za gospe plaščev in plaščkov, tudi s krznino obloženih in obrobljenih.

V zalogi imava tudi najrazličnejše blago ter sprejemava naročila na

izvršitev oblek po izbranem blagu.

Nujna naročila v najkrajšem času.

Točna postrežba!

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

TRST Piazza della Caserma št. 2, I. nadstr. TRST

(v lastni hiši) vhod po glavnih stopnjicah.

Poštno-hranilnični račun 16.004.

Telefon št. 952.

POSOJILA DAJE

za vknjižbo 5 $\frac{1}{2}$ ‰

na menice po 6 ‰

na zastave in amortizacijo za daljšo dobo
po dogovoru.

Eskomptuje trgovske menice.

HRANILNE VLOGE

sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obre-

tuje po **4 ‰**

∴ Večje stalne vloge in vloge na tekoči račun po dogovoru. ∴

Rentni davek plačuje zavod sam. — Vlaga se lahko po eno krono. — Oddaja domače nabiralnike (hranilne pušice).

Ima varnostno celico (safe deposits) za shrambo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, **popolnoma varno** proti ulomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu ter jo oddaja strankam v najem po najnižjih cenah.

==== Stanje vlog nad 10 milijonov kron. ====

Uradne ure: od 9. do 12. dop. in od 3. do 5. pop.

Izplačuje vsak delavnik ob uradnih urah.

Narodno tiskarno

v Ljubljani

priporočamo za izvrševanje vseh tiskarskih del, kakor kupčijskih tiskovin, časopisov, knjig, tiskovin za urade, hranilnice in posojilnice, sporede, vizitnice, kuverte i. t. d.

Točna postrežba po zmernih cenah.

Telefon št. 185.

Narodna knjigarna

v Ljubljani, Prešernova ul. 7

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih šolskih in pisarniških potrebščin. — Bogata izbira trgovskih knjig vseh vrst, trgovskega papirja in zavitkov od najpreprostejše do najfinejše vrste. — Sprejema za tisek trgovska pisma, račune in zavitke. Pri šolskih knjigah in zvezkih dobe gg. trgovci izdaten popust. — Razglednice za vse prilike v najnovejših izdajah vedno v zalogi.

Pismena naročila se izvršijo obratno.

Cene nizke.

Blago solidno.

Ustanovljena l. 1881.

Ustanovljena l. 1881.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za svoje vložnike.

Posojilnica posojuje svoj denar na varna kmečka posestva, radi tega je tudi ves denar pri njej popolnoma varno naložen.

Gospodarstvo posojilnice vodijo gg.:

Ivan Knez, veletržec in veleposesnik v Ljubljani,
Andrej Sarabon, veletržec in posestnik v Ljubljani,
Josip Lenče, veletržec in posestnik v Ljubljani,
Ivan Mejač, veletržec v Ljubljani,
Anton Pogačnik, posestnik v Spodnji Šiški,
Franc Jarc, posestnik v Medvodah,
Avgust Jenko, posestnik v Ljubljani,
Alojzij Vodnik, kamnosek in posestnik v Ljubljani.

Rezervni zaklad nad K 900.000. Hranilne vloge koncem l. 1915 nad 20 milijon. kron.

Zaloga
stekla, porcelana in
==== svetiljk ====

C. in kr. dvorni založnik

Fran Kollmann

Ljubljana, Mestni trg

priporoča

bogato zalogo vseh v svojo
stroko spadajočih predmetov.

Osobito priporoča slav. ob-
činstvu v nakup

valjčke za
==== : svetiljke :

v korist Družbi sv. Cirila in Metoda.

Cenovniki na razpolago.

Velika zaloga storjene obleke za gospode in dečke

LJUBLJANA Mar. Čik nasl. M. Polach Mestni trg 9

priporoča svojo veliko izbiro storjenih oblek, havelokov, pelerin, čepic, vsakovrstnega perila za gospode in dečke od 2 let naprej.

Domača tvrdka.

Najnižje cene!

Umetna knjigoveznica Ivan Jakopič,

Ljubljana, Frančevo nabrežje št. 13

se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje

vsakovrstnih knjigoveških del.

Izvirne platnice za slovenske knjige vedno v zalogi. Tiskanje trakov in društvenih znakov s krasnimi modernimi črkami. — Postrežba točna, delo solidno.

Dobro blago po znano najnižjih cenah dobite v modni trgovini

PETER ŠTERK

Ljubljana, Stari trg št. 18

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek ¹ kakovosti, moško, žensko in otroško perilo. Dalje moških klobukov, čepic, slamnikov, čepic za dame
::: in otroke i. t. d. :::

Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani, Stritarjeva ulica 2.

Delniška glavnica :
K 8,000.000.

Rezervni zaklad :
K 1,000.000.

Posreduje najkulantneje nakup in prodajo vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, prioritet, srečk in novcev ;

prevzema : zavarovanje proti kurzni izgubi pri izžrebanju .

denarne in hranilne vloge na tekoči račun ali na vložno knjižico. Vloženi denar se obrestuje od dne vloge do dne vzdiga. Od vlog na knjižice plačuje banka 2°/_o rentnine sama.

Zamenjava in eskomptuje izžrebane obligacije, srečke in kupone.

Prodaja in kupuje devize in valute. Daje predujme na vrednostne listine pod kulantnimi pogoji. **Eskomptuje in vnovčuje menice.**

Preskrbuje vinkulacijo in devinkulacijo, zlasti vojaških ženitninskih kavcij ter raznih ustanov. Vsa potrebna pojasnila, kateri papirji so za to najbolj umestni, kako se doseže čim višje obrestovanje, kdaj je izmenjava posameznih papirjev koristna, daje drage volje in izvede vse tozadevne transakcije najtočneje.

Borzna naročila za dunajske in inozemske borze izvede točno in ceno.

Nakaznice in čeki na tu- in inozemska mesta.

Promese k vsem žrebanjem.

Poslovnica c. kr. / razredne loterije.

Podružnice :

v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

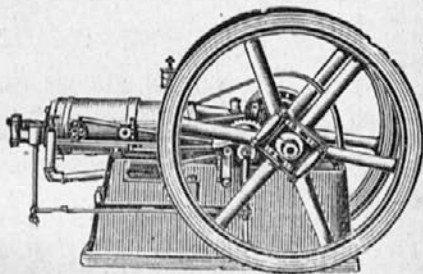
Vsakovrstne peči in štedilniki, železne
blagajne, motorji ter razni poljed. stroji

so vedno v zalogi pri
veletrgovini z železnino in stroji

Fr. Stupica v Ljubljani

Mar. Terezije cesta 1.

Istotam se dobivajo
vse stavbne potreb-
ščine, portland in
roman cement ter
orodje za kovače,
ključavničarje, kle-
parje, mizarje, stru-
garje i. t. d.

Krasne umetniške in vojne razglednice

na drobno in debelo

M. Tičar
Ljubljana.

I. specijalna trgovina in založba
::: razglednic na Kranjskem. :::

Selenburgova ulica št. 1.
nasproti kazini.

Sv. Petra cesta št. 26.
nasproti hotela Trtnik.

Za trgovce priznано največja in najcenejša izbira!

Jadranska banka

podružnica v Ljubljani

Šelenburgova ulica števil. 7

(nasproti glavne pošte).

Centrala v Trstu. Podružnice na Dunaju,
v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji,

Splitu, Šibeniku, Zadru.

Delniška glavnica K 8,000.000.

Živahna zveza z Ameriko.

Nakazila v Ameriko in akreditivi.

Kupuje in prodaja.

vrednostne papirje, rente, obli-
gacije, zastavna pisma, prioritete,
delnice, srečke i. t. d.

Sprejema nove vloge, s katerimi se
zamore vedno razpolagati, brez ozira
na določbe moratorija in jih obre-
stuje po čistih

$4\frac{1}{2}\%$

F. P. Vidic & Komp.

v Ljubljani

opekarna in zaloga peči

nudijo vsako poljubno množino

patentiranih zareznihi strešnikov

kakor tudi

: stavbne izdelke. :

Najcenejše

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solnčnikov

Popravila in preobleke točno in ceno.

Popravila in preobleke točno in ceno.

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Škofijo 19

Prešernova ulica 4.

Južno-štajerska hranilnica

v Celju

Nar. dom.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8.—12. ure dopoldne in jih obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ 0/0

od dneva po vlogi do dneva dviga ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. — **Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem.** Za varnost vlog jamčijo okraji: Šmarje, Šoštanj, Sevnica, Vransko in Gornji grad in rezervni zaklad, kateri znaša že nad 350.000 kron. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne vsote v občekoristne in do-

brodelne namene za gori navedene okraje. Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove **30.000 K**, za napravo potov **5000 K**, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole **12.000 K**, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad **6000 K**, hranilnico ustnovivšim okrajem izplačala okolo **45.000 K** za skupno tedaj nad **100.000 K**.

Sprejema tudi hranilne knjižice drugih, posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se : pretrgalo obrestovanje :

Izposojuje pa na zemljiško varnost po **5 $\frac{1}{2}$ odstotkov**, občinam in korporacijam navedenih 5 okrajev po **5 0/0 obresti**.

Priporočamo Kolinsko kavno primes!

J. LOZAR v Ljubljani
Mestni trg števil. 7

— priporoča —

vse vrste volnenega perila, belih in barvastih srajc, ovratnikov, zapestnic, kravat, nogavic, žepnih robcev, dokolenic, telovadnih oblek itd. — Najnižje cene! —

Ljubljanska plinarna.

Slavnemu občinstvu v Ljubljani in v okolici priporočamo svoj

plinov koks

kot kurivo, ki je prosto dima, saj in smradu ter pripravno za kurjavo v stanovanjih, kakor tudi za industrijske in prav posebno za kovaške namene.

Cenjeno občinstvo tudi vabimo, da si v našem skladišču ogleda naše

plinove peči in aparate za kuhanje s plinom.

LJUBLJANSKA PLINARNA.

Učiteljska tiskarna, Ljubljana,

Frančiškanska ulica št. 8.

Poštnohran. račun št. 76.307.

Telefon št. 118.

„Učiteljska tiskarna“ je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarniška dela od najpreprostejšega do najmodernejšega. V zalogi so vse šolske in druge tiskovine.

Enobarvni kakor tudi večbarvni tisk.

Cene zmerne!

Cene zmerne!

: Litografija. :

Gg. skladateljem vljudno naznanjamo, da je „Učiteljska tiskarna“ preskrbljena z novimi notami, torej izvršuje tudi muzikalije s pravičnim in razločnim tiskom.

::: Delo točno, solidno in elegantno. :::

Posojilnica v Mariboru

v lastni hiši, v Narodnem domu.

Sprejema hranilne [vloge na knjižice ter naložbe v tekočem računu.

Posojuje na zemljišča, menice in zastave.

Eskomptuje menice in otvarja kredite v tekočem računu.

Položnice avstrijske in ogrske poštne hranilnice so brezplačno na razpolago.

Rezervni zaklad K 388.322.36.

Lastno premoženje zadruge K 580.924.02.

Štiriintrideseto upravno leto.

Anton Leben, nožar

Stari trg šte. 15

priporoča svojo zalogo jeklenega blaga.

!!! **Brusarnica in popravljalnica.** !!!

Električni obrat.

Cenki brezplačno.

Bogato zalogo

ščipalcev, očal, daljnogledov,
toplomerov, barometrov itd.
priporoča

FR. P. ZAJEC optik in urar

Ljubljana, Stari trg šte. 9.

Velika zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Vsa popravila se izvršujejo v moji moderno opremljeni delavnici po najnižjih cenah.

Postrežba točna in solidna!

Pri podjetju Tolstovrške slatine je

novi Silva vrelec

zdravilne in namizne kisle vode, ki močno muzira in ostane tudi več let sveža, čista in dobra. — Cene nizke!

Razpošilja

sveža jabolka, orehe, suho sadje (češplje, hruške, krljce), vino, sadni mošt in razne druge dež. pridelke.

Zanesljivo dobro blago.

Točna postrežba.

ANDREJ OSET,

lastnik slatine in trgovec z deželnimi pridelki.

p. Guštanj, Koroško.

Svoji k svojim!

Najcenejši, najugodnejši pogoji na kontinentu.

„KORUNA“

Prva češka

splošna delniška družba za zavarovanje na življenje

V Pragi.

Vrhovno zastopstvo za vse slovenske dežele v Trstu.

EDINA, slovanska delniška družba
za zavarovanje na življenje,
EDINA, katera kolekuje zavarovalne
listine z narodnim kolekom,
EDINA, katera kolekuje svoje do-
pise z narodnim kolekom,
EDINA, katera sprejema zavarovanje
v prid „Družbe sv. Cirila
in Metoda“ in izplačuje njej dotične
zavarovane svote ob njih dospelosti.

Vabimo vljudno vse zavedne Slovenke in Slo-
vence, naj se pridno oglašajo za ta zavarovanja!

Zavaruje najceneje in najugodneje

:: :: na vse načine. :: ::

Pojasnila dajejo vedno brezplačno okrajna
zastopstva v vseh večjih slovenskih krajih.

Svoji k svojim!

SANATORIUM EMONA

Ljubljana, Komenskega ulica števil. 4.

Šef-zdravnik: primarij dr. Fr. Derganc.

Privatna klinika za notranje in kirurške bolezni.

Zovarna strojev in livarna
— železa in kovine —

K. & R. Ježek,
BLANSKO (Moravska)

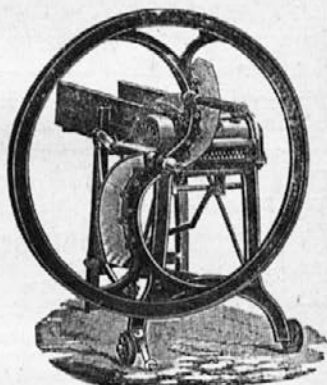
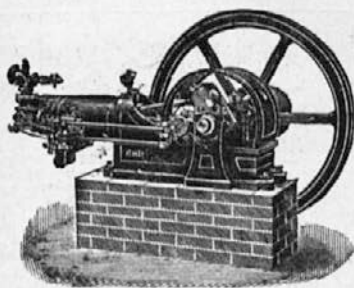
se priporoča v dobavo vseh vrst

kmetijskih strojev in sesalk.

Izdeluje motorje na
bencin in sesalni plin

Popolne opreme
opekarn, šamotnih
tovarn in tovarn za
cement, mlinov in
žag. Dvigala, pre-
našala.

Najnovejše sestave
: transmisij. :

Odlikovana z naj-
višjimi priznanji
na vseh razstavah.

Dopisuje slovensko.

Čeniki zastonj in
poštne prosto.

Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven
spadajočih potrebščin

F. Meršol

Ljubljana, Mestni trg št. 18.

∴ Trgovina z modnim in drobnim blagom, ∴
Velika izbira vezenin, čipk, rokavic, nogavic, otroške
obleke in perila, pasov, predpasnikov, žepnih robcev,
ovratnikov, zavratnic, volne, bombaža, sukanca itd.
Predtiskanje in vezenje monogramov in vsako-
vrstnih drugih risb.

Zmerne cene.

Trpežno blago.

„BALKAN“

 trgovska, spedijska in
komisijska delniška družba.

Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta 33.

Centrala: Trst.

Telefon šte. 100.

Mednarodna spedicija, spedicije in zacarinanje vsake vrste, prevažanje blaga, skladišča in kleti. Prosta skladišča redni užitni podvrženega blaga. Najmodernejšo opremljeno podjetje za selitve in prevažanje pohištva v mestu in na vse strani s patentiranimi pohištvenimi vozmi. Shranjevanje pohištva in blaga v suhih posebnih skladiščih.

Naročila sprejema tudi blagovni oddelek „Jadranske banke“.

Zmerne cene.

Postrežba točna.

Datum poštnega pečata.

P. n.

Družba sv. Cirila in Metoda se usoja poslati
V. B. izvod

koledarja za l. 1917.

s prošnjo, da ga blagovolite sprejeti in porabiti
priloženo položnico.

Cena koledarju je 1 K 20 vin., a glede na
to, da znaša sedaj poštnina zanj 12 vin., prosimo
vljudno, da nam naklonite zanj vsaj **1 K 32 vin.**
Predplačila se hvaležno sprejemajo.

Kdor bi ne hotel obdržati koledarja, naj ga
izvoli **v teku 8 dni** vrniti v istem zavoju s pri-
pomnjo: Nazaj! Ne sprejemem!

Takih vrnitev ne želi, marveč se nadeja
prijaznega sprejema in plačila

Jos. Lal H 3. -
Dns 4./12. 1916.

vodstvo.

